

Небесна заступниця

Надія Коваленко

ВСТУПНЕ СЛОВО

Мій шлях до Бога був довгий і складний. Скромна родина вчителів не могла прищепити любов до Неба, бо жили у страшний час атеїзму і сваволі. Привело до Бога страшне горе. Моя 18 річна донька тяжко захворіла. Найстрашніші діагнози, чорні прогнози морозили серце. Почувши діагноз доньки дружина опинився в лікарні із сердечним спазмом. Залишилась я сам на сам зі своїм горем.

У цей час у нас дома жила кавказька вівчарка, їй треба було доглядати і виводити на прогулянку. Рано вранці, коли ще спала земля і місто додивлялося сні, я йшла з собакою під Лавру на Дніпровські схили. На небі місяць, срібні хмарки раз у раз закривали його ясний лик. І раптом наді мною на небі з'явилося сяйво і постав образ Ісуса Христа, що підняв руки у благословенні. Мить і видіння зникло. Мороз охопив мене, знеможено опустилась на коліна і невміло помолилась Спасителю. З очей, вперше за останні дні, проведені в онкологічній лікарні, полились гарячі сльози вдячності, надія на життя дочки поселилась в моєму серці. Тепер на всі смертельні прогнози я відповідала: " Вона житиме!" Лікарі здивовано дивились на мене. Після лікарні я йшла до Володимирського собору до ікони Божої Матері "Нечаяної Радості", ставила свічки, вклякала на східцях, що вели до ікони, і гаряче молилась. На мене з теплою зворушеністю і ласкою дивилась Мати Божа, вселяючи віру, породжуючи надію. Виходила із храму просвітленою, з її ласкою і надією. Дочку порятували, відтоді в моєму серці, десь глибоко-глибоко поселилися віра, яка то згасала, то знову загорялась.

Йшли роки, вирости діти, в них вже були свої сім'ї, не завжди вдалі. З часом син прийшов до Бога, в якому знайшов велике Благо й утіху. Під його впливом моя пригасла любов до Бога, Ісуса, Матері Божої загорілися ясним полум'ям. Як Сонце, притягала мене Божественна Трійця, промовляла до серця Мати Божа. Читала Біблію і все, що можна знайти про Бога. Біблія мені, не підготовленій, давалась важко. Син приніс книжку Марії Влад "Йосип Обручник", я її перечитала декілька разів. Ще з більшою силою мене притягав світлий образ Матері Божої. Син привозив відповідну літературу, як до цілющої води припадала до неї, шукала відповіді на питання, які хвилювали мене

Якось довгої зимової ночі не спалось, "а ніч як море", — писав Тарас Шевченко. Продумувала другу частину роману "Не зрадь себе", над яким працювала більше року. І раптом, ніби якийсь внутрішній голос проказав: "А ти напиши про Божу Матір, Марію!" Гнала від себе, на мій погляд цю крамольну думку: "Хто я така, що смію навіть думати про це?" Але думка заглиблювалась у серці, подумки проходила кожен день життя Святого Сімейства, почала ретельно добирати літературу, що додавала знань про їх життя. Надень Святого Різдва зібрала всі свої записи, попросила дозволу у Святої

Трійці, Матері Марії на мою працю і сіла за письмовий стіл. Перед тим поділилась своїм задумом з ієромонахом Петром Бойком, з яким мене зв'язує довголітня дружба, і він благословив мою працю. Одержала я благословення і від отця Мирослава через мого сина Андрія. Це вселило в мене віру, що справлюся з Божою допомогою.

Дай же мені Боже сили двигнути цей труд! Так мені хотілось, щоб Божа Матір увійшла в оселю кожного українця світлом, вірою, надією, прикладом свого жертовного життя. Адже не випадково запорізькі козаки обрали Пречисту Діву своєю покровителькою.

УДАЛЕЧ ВІКІВ

Перенесемося думкою за дві тисячі років у далеку Галілею, у щедрих садах, оточену запашними луками, полями, зеленими долинами, наповненими буйним різнотрав'ям. Її населяли добрі, роботящі люди, які проживали у затишних селах, невеликих привітних містах. У гірському містечку Назарет! мешкала благочестива, благословенна Богом родина Анни і Йоакима, яких вибрав Бог для народження Марії. Раніше Йоаким, добрий заможний господар, проживав у Назарет!, Анна жила у Вифлеєм!. Вони ревно молилися за прихід Месії. Бог почув їх молитви і поблагословив цих святих, щоб вони взяли шлюб. Після того вони проживали у Назарет!.

Назарет невелике, бідне і незначне місто, лежав на схилі гори. Від нього до Єрусалима було три дні шляху. Юдеї казали: "Чи може щось добре бути у Назарет!?"

АННА І ЙОАКИМ

Анна і Йоаким походили із царського Давидового роду, який кілька віків правив у Іудейському царстві, поки Навуходоносор, Вавілонський сатрап, зруйнував Іудейське царство, забрав у полон кращу частину народу. З роками Єрусалим був відбудований, знову народ був зібраний і облаштований, але слава Давидового царства канула у безвість. Згодом Галілея й інші землі були завойовані римлянами.

Йоаким був з Іудового коріння, Анна дочка священника Натфана, із роду Ааронового. Анна і Йоаким трудилися на власній землі, наймали робітників, мали великі стада худоби. Всі свої прибутки ділили на три рівні частини одну на утримання Єрусалимського храму, другу частину жертвували убогим, а третю залишали собі. Бог дарував їм світле і заможне життя, одне засмучувало їх, не було у них діток. Ревно благали вони Бога, щоб послав дитину. Йоаким навіть 40 днів постував і молився в пустелі, благаючи Бога зглянутись на їх безталання. Вони вирізнялися серед інших милосердям, святістю і чистотою, великими добрими справами.

БЛАГА ВІСТЬ

Однієї ночі спала чи не спала Анна, коли бачить кімната наповнилась світлом, з'явився Архангел небесний Гавриїл й сповістив, що у неї народиться дочка, яку вона повинна назвати Марією. Анна подумала, що це їй привиділось, але на стіні горіло червоними літерами ім'я Марія. "Дякую тобі Великий Боже", -прошепотіла зворушена жінка "Цю дитину ми присвяtimo Тобі, Світлому Богу!"

На другий день зворушена жінка йде до храму і там зустрічає чоловіка. Він радісно повідомляє, що священнослужитель прийняв від нього пожертву знак благості Бога.

Йоаким і Анна знайшли ласку в Божих очах.

Йоаким звернувся з подячною молитвою до Великого Бога: "Якщо ти ласкаво прихилися до мого прохання, подаруєш мені потомство, я віддам тобі його і посвячу на вічну службу до твого святого храму". Тут Анна розказала про прихід Архангела Гавриїла та про його благу вість чекати донечку, для якої сам Господь вибрав ім'я Марія. Гавриїл передрікав: "Вона буде вибрана, благородна душею, сильна і повна Святого Духа. Зачаття цього дитяти утішить Небо й землю. Він вибирає тебе, щоб ти стала матір'ю тієї, котра має зачати і породити Єдинородну дитину від Отця. Ти народиш Дочку, яку згідно з Божим наміром назвуть Марією".

КНЯГИНЯ НЕБЕС

Господь посилає ангелів найвищих рангів для захисту і охорони Княгині Небес. На чолі цього непереможного загону стояв Святий Архангел Михаїл, начальник Небесного Війська. Для формування тіла Пресвятої Марії Всемогутній вибирає все найсвітліше і найкраще, що існувало в світі. Він наділяє її врівноваженим темпераментом, що став пізніше джерелом безхмарності і внутрішнього миру, що панував у її особі. У суботу Всевишній створив Душу і вселив у її тіло. Так створилась найсвітліша і найдосконаліша, найпрекрасніша істота, яка має народити Спасителя світу.

Від самого зачаття її освячена душа линула до Бога в нестримному бажанні об'єднатися з ним, вона бачила в Богові безконечне і найбільше Добро і відчувала до нього глибоку вдячність. Вона обізнана із природним і неприродним порядком створення речей, була надзвичайно мудра, розсудлива, просвічена і здатна розуміти Бога.

Люцифер чув, що жінка принесе йому погибель, тому, не знаючи, хто це буде, він пильно придивлявся до Анни. Підбурював повний злоби і хитрості сусідів проти неї, навіть хотів відібрати життя, позбавити її задоволення від вагітності, хотів знайти якусь слабину, щоб зламати її волю. Анна відкидала його підступні дії, з терплячістю і витривалою молитвою, і сильним довір'ям до Бога. Бог посилив охорону ангелів, щоб стерегли її Пресвяту Доню. Свята Анна стійко витримувала напади, лагідно і покірно зносила образи, молилась за кривдників, її молитви на вернули їх на добру дорогу. Довелося Люциферу разом із підручними безславно втекти і залишити Анну у спокої. 8 вересня прийшла у світ Благословенна Марія. За декілька днів до цього над домом Йоакима з'явилося благодатне світло, передвіщаючи світові про народження Марії, майбутньої матері Спасителя. Дівчинка народилась дуже красива, приваблива, повна ласки Божої. Своєю премудрістю вона перевищувала всіх смертних і ангелів. Свята Анна сама завинула її у сповивачі, не дозволяла, щоб чужі руки торкнулись дитини, бо була звільнена від родових болів і трудів.

Прийнявши дитя у свої руки, Свята Анна звернулась до Бога з подячною молитвою: "Господи безграничної Мудрості і Сили, Сотворителю всього існуючого! Цей плід мого лона, що його я одержала від Твоєї щедрості, жертвую Тобі з найбільшою вдячністю... Розпоряджайся мамою і Дитиною згідно із Твоєю святою волею..."

На восьмий день життя Марії батьки покликали священника і урочисто надали

дитині ім'я Марія. Ангели супроводжували цю подію божественною музикою, яку чули лиш Анна і Марія.

Коли дівчинці виповнилося шість місяців, мати поставила її на ніжки, і Марія зробила своїх перших сім кроків. Анна ізолювала донечку від всього нечистого. Невинні єврейські дівчата доглядали її. Анна виховувала свою Небесну Донечку з усією материнською любов'ю і дбайливістю, вона завжди пам'ятала про належну пошану до неї і про її призначення. Ангельська охорона прислужувала Марії, коли вона спочивала на руках матері. Вона тішилася небесною музикою, яку ніколи не чула Анна.

На роковини Марії Йоаким влаштував бенкет, на який запросив первосвящеників, які благословили дитя. Анна щодня гаряче молилась Богу за його щедрий дар. Великий Бог послав ангелів, щоб вони доставили Марію з тілом і душею до Небес. Марія, повна любові, впала на коліна перед Престолом Найвищого. Цариця була посаджена на Трон біля Господа. Він сказав: "Наша обраниця назветься Марією, це ім'я буде могутнє і чарівне. Ті, що закличуть до нього з побожною любов'ю, одержать найбільші ласки. Ті, що вшанують його і вимовлять з пошаною, будуть потішені і підбадьорені і знайдуть у ньому ліки для своїх бід, скарби для свого збагачення, світло, що приведе їх до Неба!"

Дитинство Марії проходило у світлій любові батьків і Неба. Дівчинка росла дуже спокійна, невибаглива, лише часто зітхала і плакала, чекаючи Спасителя. У неї був милий вираз обличчя, серйозний, з належною гідністю. Мати і батько обходилися з нею надзвичайно дбайливо і ніжно, інколи брали свою святую донечку і вивозили її на прогулянку у квітучі сади і луки. Марія дуже любила квіти і часом лежала серед них, милуючись срібним мереживом хмаринок, за якими був Бог, до якого линуло її маленьке серденько. Заговорила вона у півтора роки, намагаючись виявити свою любов і шану до батьків. Вже у два роки Марія почала виявляти особливу жалість і милосердя до убогих. Вона випрошувала у батьків щедрю милостиню для бідних, ділилась з ними власною їжею. Вважала обов'язком для всіх заможних допомагати бідним і знедоленим, повернути бідним хоча б частину того, що мають багаті. Молячись за ближніх, благала милосердя у Бога для бідних і нещасних.

У два роки Йоаким хотів віддати доньку до храму, та Анна переконала чоловіка відкласти це на рік. За цей час вона підготує дочку до посвячення Богу, що її місце у храмі. З великою охотою Марія бралась до науки, одержавши від Всевишнього повне знання про всю світобудову, вона дозволяла щоб її повчали так, як звичайних людських дітей, при цьому виявляючи велику покору і послух.

Завершувався третій рік життя Марії, Анна мала виконати обіцянку, дану Всевишньому віддати Марію на службу йому до Єрусалимського храму. Марія вже за пів року стала готувати матір до розлуки, говорила про найбільше бажання жити у цьому храмі. Краялося материнське серце, яка ще не встигла натішитися своєю донечкою, вона б умерла від свого глибокого жалю, якби Господь не підтримував її. У тяжкому горі вона промовляла до свого дитяти: "Як довгі роки прагнула цього щастя, і як не натішившись мушу розлучатися з нею, але хай здійсниться Божа воля!" Свята Анна з любов'ю шила і в'язала своєму дитятку одіж, щоб вистачило їй на довгі роки

перебування у храмі.

За декілька днів перед тим, як мала Марія відійти до храму, Анна отримала видіння Господа, який нагадав їй про час відходу Марії до храму. Марія подякувала за цю велику ласку, що Господь приймає її до свого дому. Порадившись, подружжя з великим сумом призначило день відходу доні до

храму. Розлука розривала їх серця, але вони спорядили Марію до храму. Був світлий сонячний день, коли вулицями Єрусалима йшла велична процесія, серед якої була Марія — у святкових білосніжних шатах, прикрашена цвітом ніжної лілеї. Твердо йшла маленька дівчинка, схожа на світлоносного Ангела, до храму. Крім батьків і свояків, які прибули з Назарету, Марію супроводжували дівчатка із запаленими свічками і ціла армада небесних Ангелів, які співали гімни і подячні молитви своїй улюблениці. Мати і батько завели Марію до храму і заглибились у щиру молитву до Господа. Лише Марія побачила небесне сяйво, що заповнило храм, і почула голос Найвищого: "Прийди, моя Улюблена, моя Дружино, прийди до Мого храму, Я бажаю чути Твій голос хвали і служіння". Помолившись, батьки передали свою Дитину в руки священника, отримали благословення і пройшли до храмових будинків, де проживало багато дівчат, яких виховували у доброчесності і відлюдді, аж поки вони досягнуть подружнього віку.

П'ятнадцять східців вели до входу у це приміщення. Всі священники зішли вниз, щоб привітати святе Дитя. За законом один із них, нижчий званням, поставив її на першу сходинку. Марія обернулася і схилилася перед батьками, цілувала їм руки, просила благословення. Вони поблагословили її, і вона відразу збігла на гору, ні разу не озираючись на батьків. Навіть священники почудувались такій величчю і непохитній волі. Священники привели її до інших дівчаток, призначили їй вихователів, серед них була пророчиця Анна, яка стане для Марії на довгі роки великим другом, вчителем і охоронницею. "Моя доню, — сказала вона, — ти знайдеш у мені добру матір, я подбаю про тебе і твою освіту з найбільшою старанністю". З покорою і смиренням звернулася Марія до дівчаток, привітала і попросила, щоб вони, вже більш обізнані з обов'язками, навчали її і вказували їй на хиби.

Як і всім учням їй призначили місце, — велику нішу, яка виглядала, як маленька кімнатка, місце для занять, молитов. Залишившись на самоті, вона дякувала Господові за велику ласку і попросила дванадцять ангелів із охорони піти до батьків і розрадити їх у терпінні й самотності.

НЕБЕСНИЙ ВІЗИТ

Солодке захоплення відчула Марія, коли Господь покликав її до Небесного візиту. Дитя наповнилось Божественним світлом і силою, що вдосконалило її здібності.

У супроводі святих Ангелів, в середині сяючого почету Небесне дитя було принесене з тілом і душею до Неба, де Пресвята Трійця прийняла Марію з великим задоволенням і прихильністю. Вона припала ниць, прославляючи Господа в найбільшій пошані і покорі. Божественне світло змінило її, своїм внутрішнім зором Марія побачила Лице самого Бога і почула його голос: "Хто йде за мною не ходить у темряві! Я бажаю,

щоб ти, Моя Вибрана, була свідком тих скарбів, які я тримаю, щоб піднести покірних, збагатити бідних, підняти дух пригноблених, винагородити за все, що смертні вчинять і витерплять заради Мого імені". Марія подякувала за благословення і за ласку терпії і трудитися для Божої Слави і виголосила чотири обіти: невинності, убогості, послуху й довічного замкнення у храмі. Так Марія відреклася прив'язання до земних і сотворених речей. Вона зобов'язалась до послуху заради Бога. Згодом ясне видіння Бога припинилось.

Серафими за Божим наказом приступили до неї, одягли в розкішну мантию, опоясали поясом з мерехтливих кольорових камінців, що розкривали непорочну чистоту і героїчні чесноти її душі, одягли красиве намисто із трьома великими самоцвітами, які символізували Віру, Надію і Любов. Сім перснів дивовижної краси прикрашали її рученята, так Святий Дух довів всіх до відома, що він збагатив її у найвищій вірі своїми дарами. Пресвята Трійця коронувала її голівку царською діадемою, оздобленою найдорожчими самоцвітами, вирізняючи її як Царицю Неба. Сяючу білу одягу ангелів прикрашали написи із щирого золота: "Марія, дочка Бога Отця, дружина Святого Духа, Матір Правдивого Світла". У цей час пролунав голос Найвищого: "Ти будеш моєю Дружиною, нашою Улюбленою і Вибраною з посеред усіх створінь на всю вічність, Ангели будуть тобі служити, всі народи і покоління назвуть тебе благословенною". (Лука 1, 48)

Так цариця Марія відсвяткувала свої пишні заручини і Святий Дух прийняв її як єдину дружину, надав найвищу гідність. На що вона відповіла найтеплішими словами і попросила Божої милості для людей і про найшвидший прихід Єдинородного Спасителя і щоб люди пізнали його. А ще просила Божої ласки для своїх батьків. І лунали прекрасні пісні в похвалу Найвищому, потім ангели занесли її в храм, на місце, яке займала.

Марія почала виконувати свої обіцянки Господу і відразу віддала виховательці всі речі, які отримала від матері, за винятком кількох книг і одяжін, щоб та роздала їх бідним. Пророчиця Анна схвалила її вчинок і вирішила подбати про Дитину особливим чином. Порадившись із первосвященником, Анна виробила правила для щоденного життя. Так Марія отримала повну свободу від земних прив'язань, не бажаючи нічого крім гарячої любові до Бога і власного самопониження.

НАВЧАННЯ В ЄРУСАЛИМСЬКІЙ СВЯТИНІ

У храмі її охороняв архангел Гавриїл. Він приносив їжу, часто вів з нею довгі бесіди, які просвіщали святу Марію. І весь час вона благала про прихід Месії у цей світ. Священники виробили чіткий план, за яким повинно проходити все життя. День вона починала на світанку з подячної молитви на честь Господа, за потреби Його святого храму. Молитва тривала до дев'ятої години. Далі починалось прибирання храму, рукоділля, вишивання святкового одягу для очільників храму. Крім обов'язкових Марія виконувала безліч робіт не передбачених розпорядком дня. Вона вирізнялась серед інших дівчаток тим, що служила Господу до самозабуття, намагалась прислужитись всім, хто її оточував: прибирала кімнати де жили дівчатка, мила посуд, прала. Всю

роботу виконувала старанно і швидко. З дня народження знала і розуміла Божі таємниці, тим паче старанно виконувала всі церемонії, не оминала нагоди попросити благословення в учительки, поцілувати її руки. Марія була такою згідливою, товариською, готовою услужити кожній дівчині у храмі, вирізнялась красою, ввічливістю, що всі були нею зачаровані. Дівчинка була невибагливою у їжі, їла дуже мало, небагато спала, та до сну відходила в час визначений для послуху. На убогій лежанці в оточенні серафимів і ангелів-хранителів роздумувала над Божими справами. Багато читала це були святі писання та книги старовинних пророків. Цариця Неба ввесь час вдосконалює свої моральні чесноти. Глибинна віра у Пресвятої Діви мала надолужити недостачу віри цілого людства, тому має більше права називатися Матір'ю вірних і віри. Святий Дух називає її Матір'ю прекрасної любові і святої надії (Екл. 24,25). Світила вона немов сонце в прекрасній і бездоганній любові!

ВИПРОБУВАННЯ СМЕРТЮ БАТЬКА

Велике випробування випало маленькій Марії це повідомлення від Господа про день і годину відходу її батька. Це сталося після шести місяців перебування у храмі. Йоакиму тоді було вісімдесят років. Вона попросила дванадцять ангелів чатувати біля постелі батька, розраджувати його в недузі, при чому він мав ласку навіть бачити їх. Перед відходом Господь відкрив йому найбільшу таїну, що його донька Марія народить Месію, Спасителя світу і відновить те, що людський рід втратив через перший гріх, бо вона є високою горою, на якій буде заснований і побудований новий Закон милосердя. Дружина його Анна в цей час стояла в головах ліжка, все чула і розуміла. Помер він смертю достойною святих. По смерті чоловіка свята Анна переселилася до Єрусалима, щоб бути ближче до доньки.

На Марію чекали нові випробування. Господь припинив видіння, якими він удостоював її до цих пір. Навіть ангели перестали являться, лише незримо оточували і берегли. Марія відчула себе покинутою і забутою, хоч не пов'язала цих подій із згодою Господа на випробування терпіння. Дівчина гаряче молилась до Всевишнього, бажаючи простити невдячність, бо її душа марніє в огірчинні. З гірким словом зверталась вона до ангелів, просила у них прощення, до всього видимого і невидимого світу виливала свою тугу.

СТРАЖДАННЯ І УПОКОРЕННЯ

А тут ще Люцифер зацікавився Марією, відчуваючи Божу опіку біля неї, всіма засобами намагався облягти це Місто Бога, навіть хотів відібрати її життя. Все пекло у своїй злобі повстало проти неї. Одержавши поразку у прямих атаках, він вирішив отримати допомогу від людей, товаришок у храмі, які оточували її. Поступово він сіяв у їх серцях заздрість, злобу, суперництво проти Пресвятої Марії. Повні гніву і відрази, дівчата змовились докучати на кожному кроці словом і ділом доти, допоки вона не покине храм.

На всі образи і дорікання Свята Марія відповідала лагідністю і покірною, намагалась виконати їх забаганки. Це ще більше лютило мучительок, вони посилили переслідування. Диявол підбурював відібрати її життя, проте Господь не допустив

цього. Марію боляче допікали незаслужені образи, звинувачення, стусани, та вона все терпляче зносила, прощаючи кривдників. Одного разу кривдниці завели Марію в опочивальню, де почали ображати і кривдити, на що дівчина делікатно і дружньо відповідала. Дівчата, виведені такою поведінкою з рівноваги, підняли крик і були почуті священниками та вчительками. На питання про причину сварки Марія мовчала, а дівчата почали скаржитися, що вона дражниться й провокує, тому Марія повинна піти геть. Священники гостро відчитали дівчину і пообіцяли, якщо не змінить поведінки, прогнати з храму. Марія змушена була просити у кривдниць вибачення, проте дракон і далі розпалював ворожнечу, приходилось і далі терпіти обмовляння та приниження. Врешті Господь, насолоджуючись терпінням і героїзмом Марії, поклав край засліпленим люті і завісті ошуканих дияволом дівиць. Уві сні він промовив до священника і Анни: "Моя слугиня Марія є милою для Моїх очей, вона є бездоганною, вибраною і цілком невинною в тому, в чому її звинувачують". Священник і Анна зрозуміли, що їх тривалий час обманювали дівчата. Вони попросили вибачення у Марії і обіцяли надолужити за перенесене терпіння. Переслідування припинилися, та Господь однаково не показувався Марії ще цілих десять років. Перенесені злигодні позитивно вплинули на формування характеру, приготували до терпіння, що супроводжувало все життя. І почалося воно за вісім днів перед смертю батька, хоч Бог не переставав збагачувати її святу душу новими дарами і просвіченнями.

ПРОЩАННЯ З МАТЕР'Ю

Коли Марії минуло дванадцять років, ангели принесли сумну звістку, що надходить кінець життя її святої матері Анни. Серце доні наповнилось гірким жалем, до Бога полинули ревні молитви, щоб він скріпив її в останні дні та допоміг увійти в мир Його дружби і ласки, якої завжди шукала з відкритим серцем.

Господь наказав ангелам-хоронителям тієї ж ночі занести Марію з тілом і душею до ліжка хворої матері, а на її місці залишився один із ангелів, що прибрав на себе подобу Марії. Опинившись біля матері, дочка поцілувала її руки і попрохала останнього благословення. Свята Анна поблагословила її, з вдячністю подякувала Господові за даровані ласки і спочила на руках Пресвятої Марії, віддавши Богу свою чисту душу. Марія закрила матері очі, приготувала її до поховання і ангели віднесли діву назад до храму. Там гірко тужила за матінкою, дякувала Найвищому за ласки даровані їй в житті і смерті.

Втративши батьків, до яких тягнулась, як до сонця, вона всім серцем линула до Неба, не допускаючи й думки про земне життя. Всім життєвим укладом стала слугинею Бога, слухала його всім серцем, дала заповіт непорочності стала Божою Нареченою. Господь дарував просвітлення змогла побачити ангелів, які провістили їй, що омріяні Світло і Правда вже близьенько.

Господь через серафимів прикрасив і вдосконалив здібності Марії і об'явився їй. Це висушило сльози, поглинуло всі бажання, огорнуло насолодою всю істоту. Вона була просвічена новими глибокими знаннями науки і таїни Божественності, та разом з тим виросла ревна молитва, покора та інша добродієність.

ЗАРУЧИНИ

Пройшли роки, Марії саме виповнилось тринадцять з половиною років. Згідно з законом, в цей час кожна єврейська дівчина має одружитись і народити дітей. Всі в надії чекали приходу Месії, як було передбачено пророками, та Всевишній піддав Марію тяжкому випробуванню, сказавши вступити в подружній стан, адже вона з раннього дитинства твердо вирішила ніколи не мати чоловіка і дала клятву невинності. Ця звістка приголомшила дівчину, проте погамувавши власний біль і судження, віддалась святій волі Господа. Дуже сумну і схвильовану Бог потішив, сказавши, що те, що станеться, буде для неї найкраще. Заповіт Марії про невинність, священики вирішили з Божою допомогою.

За волею Всевишнього, священики скликали чоловіків із роду Давида у велику храмову залу. Багато молодих мужів, знаючи Марію, як первородну, дуже красиву, шляхетну і маєтну дівчину, хотіли мати її за дружину. По волі Бога священики наказали взяти всім сухі палиці і у кого палиця викине пишний цвіт, то буде знак, що Бог благословляє цей шлюб. На невисоке підвищення привели Марію у шлюбному вбранні, яке в єврейських родинх передавалось від матері до дочки. Це було довге біле плаття-туніка, підхоплене в талії важким золотим поясом. Він для Марії був трохи завеликим, тому опустився нижче талії. На голові прекрасна діадема, яка чудово відтіняла її розкішне золотисте хвилясте волосся. Вона стояла, як уособлення краси і чарівної привабливості жіноцтва. Тому зрозумілі були надії, з якими клали свої палиці мужі з роду Давида. Священники оглянули палиці, та жодна з них не явила цвіт, тому було вирішено перенести оглядини на наступний день, запросивши до участі у святі всіх мужчин із цього царського роду. Змушений був прийти до храму і Йосиф, який ще змалечку славився своєю побожністю.

Ще у лоні матері в сім місяців Йосиф був освячений, тому у ньому був зруйнований первородний гріх, а душа і тіло гармонійно поєдналися. Був щирий і привітний до всіх, спокійний, врівноважений, лагідний. Батьки тішились красою і світлом, яке оповивало його. Господь прискорив духовне прозріння, і вже на третьому році життя Йосиф пізнав Бога як основну мету життя. Завжди ревно молився, вправлявся у власній доброчесності. До семи років став по дорослому мудрим і доброчесним, як святий. У дванадцять років дав обітницю невинності, присвятив своє життя Предвічному Богу. Лише завдяки такій ангельській вдачі, він мав право бути супутником життя Пресвятої Діви.

На той час Марії виповнилось чотирнадцять, а Йосифу тридцять три роки. Це був красивий серйозний чоловік з міцним станом, привабливий і дуже скромний. Марію він бачив ще дитиною, але й гадки не мав, що саме йому Господь віддасть її за дружину. Це була висока честь. Родина Йосифа походила з Назарету, була велика і бідна. Він вибрав теслярську справу і цим заробляв собі на прожиток.

І знову всі поклали сухі палиці, чекаючи, кого Бог призначить Марії за дружину. Йосиф — кривний Марії у третій ступені, був відомий, як найчистіший у житті, святий і бездоганний у Божих і людських очах. Всі присутні чоловіки з нетерпінням чекали

Божого присуду. Між ними скромний Йосиф не вважав себе достойним такої високої честі. Пам'ятаючи свою присягу, вирішив не ламати її, залишивши все у волі Божій притому, що більше всіх поважав і цінував шляхетну Діву Марію. Він схилився у ревній молитві, і в цей час палиця розквітла, чудесне сяйво і сніжно-білий голуб оповили голову Йосифа, а в серці пролунали слова Господа: "Йосифе, мій слуго! Марія має бути твоєю дружиною. Прийми її з дбайливою пошаною, бо вона мила для моїх очей, праведна і найчистіша тілом і душею, і ти чини все, що вона скаже тобі. "

При цьому знаку з небес священики оголосили Йосифа дружиною, якого сам Бог вибрав Марії. Покликана для заручин вийшла, мов сонце, незрівнянна у своїй дивовижній красі, шляхетності, грації. Священники обручили їх. Марія, сумна, заплакана, мов осіння зоря, попросила благословення у священників та учительки, а також пробачення у товаришок за завданий їм клопіт. Подякувала всім, хто піклувався про неї у храмі.

Зніяковіла підійшла до Йосифа, попросила ангелів бути свідками їхньої розмови. Подякувала Сотворителю за отримані блага: "Зараз він вибрав нас на службу. Ще в малому віці Господь щедро дарував мені свої ласки, хоч я їх не заслуговувала. І я посвятила себе Богові вічними обітами тіла і душі. Я належу йому, з рішучістю зберегти свою невинність для Нього. Допоможи мені виконати обіцянку. В усіх інших справах буду тобі слугинею, працюватиму для вигоди твого життя. Прихились, мій муже, до цієї настанови і прийми подібне рішення, що ми віддали Предвічному Богу..."

Обручник Йосиф схвально відповів на це прохання, сказавши, що і він повністю присвятив себе Богові, тому радо підтверджує цю обітницю. " Буду твоїм найвірнішим слугою і товаришем. Молюся, щоб ти прийняла мою невинну любов і вважала мене своїм братом. " За Божим промислом ці пресвяті і невинні душі переживали незрівнянну радість і вітиху. Він прихилився до фонтану живої води, " яка струменіє в життя вічне" (Йоан.,4,14), тому чеснота Любові до Бога і Непорочної Діви були сильніші, ніж в інших, а Йосиф став охоронцем її невинності.

ВНАЗАРЕТІ

Маєток Марії був трохи занедбаний, тому Йосиф сказав, що приведе його в повний порядок і за декілька днів забере Пресвяту Марію додому, на що та радо погодилась. З усім запалом і любов'ю взявся Йосиф за роботу. З допомогою братів та їх дружин вони прибрали будинок, все вимили і вичистили, поміняли фіранки на вікнах, зайнялися досить занедбаною садибою. Йосифу хотілось все зробити як найкраще, щоб Марії було затишно і добре. Колись у маєтку був грот, де можна під час спеки сховатися, і який, як йому сказали, дуже любила маленька Марія. З раннього ранку до темна, не покладаючи рук, обрізав старі дерева і садив нові, посадив троянди і лілеї, які любила Марія, а потім вирубав у скелі затишний грот, довкола засадив його виноградом. Прокопав вже зарослі арики, пустив по них воду. Рідня старанно допомагала Йосифу.

Нарешті, взявши великий віз, поїхав до Єрусалима за Марією. Зі сльозами розчулення прощалась Свята Марія із священниками, Анною, яка за цей час стала справжньою матір'ю для дівчини. Приїхали в Назарет під вечір. Із домів виходили

люди, вітаючи Марію, яку знали ще дитиною. Заїхали у двір. Марія опустилась на коліна, цілуючи землю, на якій побачила світ. Обійшла садок, із сльозами на очах дякувала Йосифу за такий подарунок, коли із занедбаних хащів став райський куточок, заповнений квітучими деревами, кущами і квітами. Зайшла у дім, що пахнув чистотою й затишком. Запавні вазони квітів стояли у неї в кімнаті, зручне ложе висвічувало свіжими простирадлами. Три затишні кімнатки, чепурна кухня. Пригадалися дитячі роки. Поклонилась Йосифу, дякуючи йому за турботу, і нарешті відчула себе удома. Брати Йосифа зносили скрині, де був посаг, надбаний невтомними руками матері і батька. Сіли за скромну вечерю. Брати забрали своїх жінок, що з цікавістю розглядали посаг невістки. Марія щиро подякувала всім, щедро обдарувавши дарунками. Нарешті вона залишилась сама у своїй кімнаті. Вийшла до Йосифа, ще раз сердечно подякувала за турботу і зайшла до себе, щоб у щирій молитві подякувати за все Всевишньому. Декілька днів прожила в самотині, молилась, читала священне письмо, послання пророків. Нікуди не виходила, воліла бути наодинці з Богом. Ревною молитвою благала про швидший прихід Месії для спасіння людей.

Йосиф впорядковував господарські справи. Зайнявся розподілом майна, яке лишилось від батьків. Одну третину вони віддали храму, де виросла Марія, друга відійшла до бідних, третя лишилась в руках святого Йосифа на використання для потреб життя за його розсудом. Марія за собою залишила право служити дружині і виконувати домашню працю, трималась осторонь матеріальних справ.

Йосиф запитав у дружини згоду на те, щоб заробляти на прожиття і пожертву для бідних теслярством. З часом все більше чудові якості Святої Дружини, її рідкісна мудрість, чистота, скромність, шляхетність, працьовитість розкривалися перед Йосифом і він обожнював її, схилявся перед її величчю. У той час її зв'язок і розмова з Богом ставали все більш тривалими і глибокими.

ВИДІННЯ МАРІЇ

Так минуло півроку. Молитви Марії благосно сприймав Господь, він дарував їй перше з дев'яти видінь. Вона побачила, що світ почався через доброту і щедрість Бога. Бог показав сам процес Сотворення, як спочатку створив Небо й Землю, як Дух Господній ширяв над водою, як за Божим наказом з'явилося світло, як воно було відокремлене від темряви і був створений перший день, як відбулося сотворення ангелів у цей день. Вона побачила бунт недобрих ангелів, їх упадок і призвідні причини. З того дня Марія, лежачи хрестом на долівці, все ревніше молилась за прихід Спасителя.

На другий день, опівночі у Марії нове видіння. Вона побачила, як і коли Бог розділив води, одні внизу, інші вгорі. Встановлюючи небозвід, впорядковував рух небесних тіл. Вона одержала право співпрацювати у Божій всемогутності. Отець дав владу Марії над силами всесвіту, наказавши всім зіркам, планетам, землі, морям, стихіям і усім створінням слухати свою Царицю.

Наступного дня їй показали третій день створення, як води зійшлись в одне місце, відкриши сухий ґрунт, який Бог назвав землею, а води стали морем. Вона дізналася як

з'явилися моря, їх поділ і глибинні течії, приливи й відливи, рослини і трави, квіти, дерева, корені, овочі й насіння, як кожна названа річ служить людині. Їй дано ласку заглянути у глибину Божого милосердя до людей і стати співучасницею його жагучої любові до них, щоб згодом, як Матір і Заступниця грішників могла захищати людство. Вона ладна згоріти, зазнати найнестерпніших мук заради порятунку людей. Нехай всі смертні і грішники зятимлять собі, скільки вони винні Пресвятій Марії.

У цьому видінні Найвищий виявив суть і тайни нового Закону милосердя, дари і благословення, уготовані для вірних у новій Церкві Євангелія і його бажання, щоб усі спаслися, скориставшись з Відкуплення. Океан Божественної премудрості був перелитий у розум і серце Марії.

На четвертий день Небесна Цариця пізнала, коли і як були створені небесні світила, щоб розрізнити ніч від дня, визначати пори дня і року, чергування місяців, про сонце, місяць і зорі, різноманітність і впорядкованість планет.

П'ятого дня Господь відкрив Марії великі тайни про долі людства, їх добрі і злі вчинки і їхній кінець. Всевишній промовив: "Надалі ти назовешся —Вибрана Матір Єдинородного", але останнього слова вона не почула. Марія попросила і одержала благословення Господа, бо крім Божих ласк для себе завоювала велике благо для нас всіх, — щоб дати нам життя смертю сина Ісуса на хресті. На завершення Марія побачила, як Господь творив світ на п'ятий день Сотворення. З моря постали морські потвори, крилате птаство, і всім Бог наказав слухати Пресвяту Марію.

На шостий день Бог знову з'явився Марії і дозволив бути свідком творіння цього дня. За наказом Господа земля народила живі істоти наземних тварин, плазунів, різноманітних птахів. Господь дав ласку одержати владу над ними, щоб коли народився Ісус, віл і осел своїм диханням зігрівали Святе Немовля. Нарешті прозвучали слова Святої Трійці: "Сотворимо людину на Наш Образ і Подобу, і нехай вона панує над рибою морською, над птаством небесним, над скотиною, над усім диким звіром і над всіма плазунами, що повзають по землі". (Буття 1,26). Так був сотворений перший чоловік на землі, родоначальник всього людства. Вона довідалась про гармонію тіла і душі, єднання їх у одне ціле. Спосіб відживлення тіла, коли порушена гармонія, спричинює недуги, як їх лікувати. Марія побачила щасливий стан первісної справедливості у світі, життя Адама і Єви, їх красу, невинність і ласку, як недовго вони були у ній. Вона зрозуміла всю злобу демона супроти людського роду, як хитрість змія спокусила прабатьків, якими були наслідки гріха. Свята жінка плакала через цей гріх, мовби сама завинила.

ПОДОРОЖ НА НЕБО

Настав сьомий день цього надзвичайного приготування Марії до Таїни Зачаття Божого Сина. Опівночі її покликали. Святі ангели вознесли Непорочну Діву до Неба разом з тілом, залишивши на землі ангела, що прийняв її подобу. Внутрішнім зором побачила Бога у Дусі, глибше сягнувши таїну Божественності.

Пролунав до неї голос із трону: "Наша Дружина і вибрана Голубка, наш коханий Друже, обраний між тисячами. Ми бажаємо наново визнати тебе Нашою Нареченою,

тому ангели завітчують й прикрасять тебе..." Найвищий наказав серафимам прибрати її, після чого Божя Наречена засяяла таким блиском і красою, що серце Найвищого наповнилось найніжнішими почуттями і він підтвердив обрання її своєю Дружиною і Царицею усіх створінь, вводячи цим її у найвищу гідність. Господь простяг руку і зміцнив дух та здібності Марії, подарував їй нові якості, нахили і звички.

Це був завершальний акт по оформленню Богоподібного образу Предвічного Слова, та сама Марія ще не знала про те. Між Богом Отцем і Непорочною Дівою була досягнута найбільш можлива духовна подібність. Та чим глибших висот святості досягала Марія, тим більше проявлялись її смирення, скромність та упокорення. Так минув восьмий і дев'ятий день.

Розмірковуючи над тим, як довго Бог Отець підшукував матір для свого найдорожчого сина, як формував і творив найвищі якості її характеру, просвіщав Божественними тайнами, Найвищий дає нам добрий приклад для наслідування. Подивіться чистими очима на вашу кохану і подумайте, якою матір'ю буде вона для ваших дітей, який приклад подасть їм у житті, коли не випускає із рота цигарки, вживає алкоголь, не цурається грубого слова. На жаль, молодь не замислюється над цим, тому, зіткнувшись із прозою життя так часто руйнуються молоді сім'ї, окрадаючи життя своїх дітей, роблячи їх сиротами при живих батьках.

Пресвята Марія була підготовлена, як майбутня мати Месії і піднесена до верховної гідності. Господь оголосив ангелам, що пора Відкуплення настала. З великою радістю вислухали небесні створіння цю об'яву і привітали радісним гімном: "Свят, свят, свят Господь Саваот" (Іс. 6,3) "Справедливий і сильний Ти є, Господи, наш Боже, що возсідає на престолі" (Пс. 113,5) "Пречудні є всі твої діяння, досконалі і висока гідність у Твоїх задумах".

БЛАГА ВІСТЬ

Архангел Гавриїл у супроводі тисячі ангелів зійшов з небес. Він був дивовижної краси, з сяючим обличчям, в одязі, який вигравав всіма барвами веселки, з хрестом на грудях, що виявляв тайну втілення, про яке він мав намір об'явити. Він привітав Марію: "Радуйся, Благодатна, Господь з Тобою! Благословенна ти між жінками". Марію охопило хвилювання, бо вважала себе незначною для такої високої світлої справи, але внутрішній голос підказав, що Господь вибрав на свою Матір саме її. Святий Гавриїл продовжував: "Не бійся, Маріє! Ти бо знайшла ласку в Бога. Ось зачнеш у Лоні і народиш Сина, і даси йому Ім'я Ісус. Він буде великим, і Сином Всевишнього назветься." (Єв. від Луки)

Марія думала звернутись у цій справі до Господа, та Найвищий хотів, щоб вона самостійно і свідомо прийняла рішення, діючи по своїй вірі, надії, любові.

Схвильована Марія запитала у Архангела: "Як же воно станеться, коли я не знаю і не можу знати мужа?" Гавриїл відповів: "...Святий Дух зійде на Тебе, і сила Всевишнього отінить; тому Святе, що народиться, назветься Син Божий!."

Марія зважувала все, що пов'язане було з народженням єдинородного від Отця. Вона обмірковувала всебічно і детально обов'язки і гідність Божої Матері, обговорила з

Архангелом Гавриїлом сутність цих Божественних тайн. Її чиста душа була піднесена почуттям захоплення і найсильнішої любові до Бога, серденько почало битися з такою силою, що витиснуло з себе три краплиночки крові, які зійшли до місця зачаття у лоні. Із самопожертвою і

покірністю Марія схилила голову і сказала: "Нехай станеться по твоєму слову." (Лука 1,38).

Відразу із цих трьох крапельин крові, які надлюдська любов до Бога витиснула з її серця, силою Святого Духа було створене Пресвяте Тіло Ісуса.

Разом з тим Бог для цього тіла сотворив душу, так, як і для всіх людей. Душа з'єдналася з Тілом, щоб дати початок досконалій людині.

Божество злучилося з людиною в особі Слова, сформувавши Ісуса Христа, правдивого Богочоловіка, нашого Господа і Відкуплення. Це сталося навесні 25 березня, коли дозорів і народжувався світанок і в час, коли був створений Адам 5199 року від сотворення світу. Саме в березні був створений світ, зацвіли і зародили дерева і плодоносили б завжди, аби гріх не змінив природу.

Марія весь час вправлялась у доброчесності, молилась до Бога і пам'ятала кожную хвилину про те, що носить Божого Сина. Тому і прийом їжі ставав молитовним актом, бо вона своєю поживою вигодовує Месію. їла дуже мало, віддавала перевагу овочам і рибі, не споживала м'яса, але тепер, знаючи, що їжа живить Богосина, ретельно вибирала найкращі плоди, щоб її син ріс дужим і міцним.

Душа дитинки Ісуса з першої миті створення відчула і розпізнала Бога в його сутності, усвідомила, що пресвяте тіло створене для страждань і Відкуплення, відразу пожертвувала себе Богові Отцю за людські гріхи, дякуючи Йому за ласки від себе й від імені всіх людей. Маленький Ісус пізнав невинність і святість своєї Матері і став молитись за неї і святого Йосифа, свого земного батька. Подячні молитви були достатні, щоб відкупити цілий світ. Якщо ми, невдячні, не вміємо віддати йому належне, як нашому Відкупителю, то хоч слухаймо його, як нашого Учителя, що дарує нам вічне життя і волю, як Провідника, що освічує нам шлях до щастя. Незабаром Діва Марія отримала нове видіння, що затвердило її в гідності і правах Божої Матері.

МАНДРІВКА ДО ЄЛИСАВЕТИ

У цей час Марія одержує Божий наказ освятити Предтечу, котрий був у лоні Єлисавети обплутаний путами первородного гріха. Марія поспішає виконати наказ, по суті це було єдиною метою подорожі до тітки Єлисавети, святої дружини Захарії, що мешкали в гірській місцевості у м. Оди, шлях до якого довжиною 125 км лежав через важкі гірські дороги. Свята Марія з Йосифом, що супроводжував дружину, вирушили в дорогу, яка тривала чотири дні. Звичайно, це було нелегко для тендітної Діви, тому Йосиф для полегшення подорожі дістав ослика. Свята Марія часто сходила на землю, щоб Йосиф міг трохи відпочити в сідлі, та він відмовлявся від цієї полегш!, тому подружжя часто йшли разом поруч з осликом, доки Йосифу знову вдавалось вмовити дружину сісти в сідло. Дорога була пустинна і важка, їх супроводили ангели, невидимі для Йосифа. Разом з ними Свята Марія співала подячних пісень Великому Богові,

благословляючи гори і доли. Чисте серце Марії наповнювала гаряча подячна любов до Бога, а дружина в захопленні спостерігав за летом високого духу його Святої Марії. Часом вони любо розмовляли про Боже милосердя, спасіння душі і такі розмови обновляли їх, одухотворювали, наповнювали внутрішнім світлом.

Важка, виснажлива дорога нарешті скінчилась, вони відшукали гарний будиночок Єлисавети, що потопав у розкішному саду. Перед входом у садибу ріс могутній платан, кидаючи густу тінь, даруючи прохолоду. Чарівні троянди, духмяні квіти заповнили сад. Марія підійшла до воріт, назвала себе садівнику, що порався неподалік, та їх вже помітили, бо свята Єлисавета отримала видіння, вона вже бігла по сходах, радісно зустрічаючи дорогих гостей.

Святий Йосиф уклонився господарям із словами: "Нехай Господь буде з вами і наповнить ваші душі своєю ласкою". Марія приєдналася до привітання: "Нехай Господь буде з тобою, моя дорога тета". Хоч Єлисавета була двоюрідною сестрою, значно старшою за Марію.

Слова Марії і звук її голосу наповнив Єлисавету Святим Духом, вона усвідомила найвищі тайни і святощі Господа. Так почав діяти Відкупитель, він покійно благав Небесного Отця за освячення прийдешнього Предтечі. Бог почув ці слова і дав дитині в лоні матері повний розум, просвітив Божественним світочем, щоб майбутній Предтеча підготувався до благословень, які мав дістати. Відразу був звільнений від первородного гріха, став обраним сином Бога, обдарований ласками Святого Духа. В ту ж мить дитина віддала хвалу Спасителю, якого побачила в лоні Марії, цей рух найщирішої радості відчула Марія, наповнилась Святим Духом. Єлисавета мовила: "Благословенна ти між жінками, благословен плід лона Твого! І звідкіля мені це, що прийшла до мене Мати мого Господа?! Ось бо, як голос твого привітання залунав у моїх вухах, дитина з радості здригнулась в моїм лоні. Щаслива ти, що повірила, бо здійсниться сказане Тобі від Господа." Ці слова точно передав святий апостол Лука. (Лука 1,44)

Марія прославила Сотворителя: "Величає моя душа Господа, дух мій радіє в Богові, Спасителеві моїм. Бо Він зглянувся на покору слугині своєї, ось бо віднині ублажатимуть мене всі покоління..."

Свята Єлисавета побожно приймала своїх найдорожчих гостей. Віддала себе і свій дім у розпорядження Пресвітлої Марії, але та взяла для себе світличку і сама намагалася всіляко прислужитися Єлисаветі, шила для Предтечі сповивальники і покривала. Як не старалася Єлисавета та не могла перевершити в слугуванні і покорі Пречисту Діву. Тоді вона надолужила увагою і піклуванням про Йосифа, як майбутнього опікуна Спасителя. Через три дні Йосиф зібрався додому, бо мав там роботу і догляд за садибою. Він великодушно відмовився від частини прощальних дарів і відійшов із своїм осликом додому.

Захарія за цей час міг спілкуватися лише жестами у покаранні за сумніви. Коли архангел Гавриїл сповістив благу вість про народження сина, він засумнівався у можливості цього, за що отримав Боже покарання у втраті дару мови до часу народження сина, якого слід було назвати Йоаном.

НАРОДЖЕННЯ ПРЕДТЕЧІ

Прийшов день, коли зійшла Зоря, випереджаючи ясне Сонце народження Спасителя у світ увійшов Святий Йоан, Пророк Найвищого.

На прохання матері Свята Марія прийняла в свої руки новонароджене дитя і піднесла Богові Отцеві, як нову і милу Йому жертву, як перший плід Відкуплення і прочитала молитву: "...Найвищий Господи і Отче святий і сильний! Прийми цю вранішню жертву і вплий у цю дитину благословення Твого Святого Духа, щоб він міг бути вірним служителем для Тебе і Твого Єдинородного".

Зібрались найближчі до дому Захарії, щоб вибрати ім'я сину. Чільне місце зайняла Єлисавета, яка світилась неземним сяйвом, освічена Святим Духом. Захарія взяв табличку і написав: "Йоан його ім'я". В цю хвилину Марія вжила надану їй Богом владу над природою і наказала недузі відступити. Покарання за недовіру було знято, і Захарія заговорив.

У домі родичів Марія жила звичним життям. Опівночі піднімалась для молитви і роздумів над Божественними тайнами. Увесь час отримувала нові ласки, просвітлення, розради й опіку від Господа, мала видіння часом про сина, до якого відчувала надзвичайну ніжність, що поєднувалась із великою любов'ю до Бога, який щоденно кріпив її.

ПОВЕРНЕННЯ ДОДОМУ

Прийшов час Марії повертатись додому. Святий Йосиф повернувся за дружиною. Марія радісно привітала мужа та попросила вибачення, що не піклувалась про нього три місяці. Йосиф дуже тішився дивлячись на дружину. Захарія і Єлисавета розчулено прощалися з гостями, які змінили на благо мешканців дому, бо дім Захарії був освячений присутністю Пречистої Диви із Спасителем у її лоні. Особистий приклад, молитви і бесіди духовно підтримали їх, випрошені нею ласки і дари Всевишнього збагатили мешканців дому. Теплі благословення супроводжували подружжя в дорозі.

ТЕРЗАННЯ ЙОСИФА

На п'ятому місяці Зачаття у лоні Пречистої Диви Йосиф зауважив її вагітність. Думка про її і його неславу, про те, що він мусить згідно закону видати невірну дружину для каменування, розривала гострим боєм його серце. Він не смів нікому про це сказати, залишився наодинці із своїм горем. Вона була така ж скромна, лагідна, добродісна, у своїй рідкісній чистоті і лагідності, покорі, але факти свідчать про те, що вона чекає дитину. Горе приголомшило Йосифа. Він перестав їсти, згорбився, в очах поселився пекучий смуток. Чому, чому? пекло його болюче питання вона приховує від мене причини свого стану? Тут є якась таїна, якої він не може збагнути. Свій біль і жаль він виливав у гарячій молитві до Найвищого Господа і Бога. Ледве стримував, все відкладав своє осудження, не здатний збагнути, що сталось. Душевні муки унеможливлювали життя, і визріла думка покинути Марію. Ангели намагалися заспокоїти, приносили тимчасове полегшення, переконуючи у всьому покластися на Бога.

Пресвята Марія бачила муки свого мужа, гаряче молилась до Бога, просила, щоб

він відкрив Йосифу таємницю, але сказати правду не могла, бо не було на те волі Божої. Однієї ночі Йосиф почав збиратися відійти в пустиню і там провести залишок свого життя. Марія бачила все це внутрішнім зором і з гарячою молитвою звернулась до свого Пресвятого Сина, щоб утішив Йосифа та відкрив йому правду. На молитву відповів сам Господь, обіцяв пояснити Йосифу, дозволив розказати все мужу. Ці випробування були дані Йосифу для пізнання сили його духу перш, ніж великі тайни будуть довірені його опіці.

Не спить Йосиф в цю останню ніч у своєму домі, запакував одяг та інші речі у невеликий клунок з тим, щоб опівночі назавжди полишити рідні стіни. В гарячій молитві до Бога упав додолу на коліна, хотів частину грошей віднести до Єрусалимського храму, щоб Бог допоміг Марії, оборонив від лихих людей і порятував її від великого нещастя. Перед дорогою вирішив перепочити і непомітно задрімав, в цей час ангел уві сні повідомив йому правду. Святий Йосиф пробудився зі сну у тихій радості, переконаний, що його дружина є справжньою Матір'ю Бога. Упав ниць в гарячій подячній молитві, з палким жалем, що хотів покинути невинну дружину. Серце його відкрилось для нових діянь Святого Духа, покора заповонила все єство, він висповідав душу такими словами: "О, моя Небесна Дружино ... Як міг твій нікчемний раб засумніватися в Твоїй невірності?! Як міг попіл і порошок будь-коли дозволити собі, щоб йому прислужувала Ти, що є Царицею Неба і Землі, Повелителькою Всесвіту? ... О, мій Господи і Боже, дай мені ласку і силу, щоб просити в неї прощення! І зворуш її серце до милосердя, щоб не погордила своїм засмученим рабом відповідно до його вини."

ЩАСЛИВЕ ПРОЗРІННЯ

Йосиф несміливо прочинив двері у світлицю дружини, впав перед нею на коліна і промовив болісні слова прощення, які краями серце Марії. Чоловік клявся присвятити своє серце і життя для слугування і опіки, завершив свою палку промову словами: "Я не встану із колін, поки не дістану запевнення у Твоїй ласці, а ні не одержу Твого прощення, прихильності і благословення". Вона підняла його з колін і сама просила вибачення за мовчання, яким причинила біль і смуток, та на це була воля Божа. Ці слова заспокоїли і потішили Святого Мужа і він сказав: "Благословенна ти, Пані посеред жінок, щаслива і обрана з-поміж усіх народів і поколінь..."

Пречиста Діва прославила Всевишнього: співала йому похвальні пісні. Вона часом була піднесена над землею у світляному колі, преображена дарами неземної слави. Під впливом всіх подій, повідомлення про тайну Втілення перетворили Йосифа на цілком нову людину. Він намагався перебрати на себе всі роботи по дому, але Найпокірніша з покірних не мирилась із такими знаками пошани і попросила Бога самій виконувати обов'язки по дому.

Родина проживала у скромному трикімнатному будиночку. В одній кімнаті мешкала Пресвята Марія. Там стояло змайстроване Йосифом ліжко, ткацький станок. В цій кімнаті Марія віддавалась спілкуванню із Всевишнім, молилась, співала похвальні пісні, говорила з ангелами, працювала, часом дім наповнювали неземна музика й

чарівні аромати. Інша кімната служила Йосифу для нічного відпочинку, а в третій була теслярська майстерня.

Тепер Йосиф шукав радості зустрічі з дружиною, трепетно виконував всі її бажання. Марія рідко виходила з дому, лише у крайніх потребах. Господарські справи залагоджувала родичка Йосифа.

Пресвята Марія була надзвичайно скромна в житті, їла мало, лише овочі й рибу, хоч готувала Йосифу м'ясо. Сон у неї був короткий, наповнений Боголюбивими актами. З одягу носила бавовняну туніку, яка ніколи не забруднювалась і не зношувалась, бо закривала непорочне, звільнене від гріха тіло. Верхній одяг і головне покривало також ніколи не бруднились, та інколи вона міняла їх, щоб не привертати увагу людей до неприродних прикмет одягу.

ДО ВИФЛЕЕМУ

Стародавні святі і пророки заповідали, що Спаситель повинен народитися у Вифлеєм!. (Міхей 5,1) На цей час кесар Август видає указ для всієї Римської імперії про перепис населення. Йосиф почув про цей указ коли був у місті і дуже засмутився, бо полишати дружину в такий час, коли вона має народити, не випадало, але і брати її в далеку подорож боявся. Премудра Діва потішила його сказавши, що нехай все станеться, як заповідано Господом, його Провидіння буде керувати і допомагати їм. Вона пам'ятала пророцтво, що Спаситель має народитися у Вифлеєм!, тому поклалася на Божу волю. Порадившись, вирушили в дорогу. Марія сховала в торбинку сповивальники для маленького сина. Йосифу з великими труднощами вдалось знайти для дружини віслюка, а сам вів його за собою. Шлях був важкий, холодний вітер шарпав одяг, забирався під плащ, діймав до кісток. Зупинялись на ніч, де прийдеться, ночували по задвірках. Нарешті добрались до Вифлеему.

У зв'язку з переписом населення місто було вщерть заповнене приїжджими. Обходили півміста в пошуках пристановища, були у знайомих і родичів, та ніде не знайшлось кутка для Святої Марії. Стомлені, перемерзлі пішли до місця перепису, записались і вийшли під холодне небо. Марія чула від деяких людей кпини через своє раннє материнство. Йосиф ледь не плакав, бо нічим не міг зарадити, щоб забезпечити дружині дах над головою. Марія дуже стомилась, час народження невпинно наближався, побачивши при дорозі великий камінь, прилягла на ньому трохи перепочити. Йосиф згадав, що у передмісті є печера, куди пастухи інколи заганяли худобу підчас негоди і спеки. Хоч би вона була порожньою! З останніх сил вийшли за місто, відшукали печеру. Разом з ними до печери завітали ангели, освітили її небесним світлом. Повні радості, вони подякували Господу за ту ласку. Марія сповнилася натхнення і благала благословити мешканців Вифлеєма, бо завдяки їх негостинності Вона могла сподіватися великих Божих ласк і здійснення пророцтв.

Пречиста Діва і Йосиф своїми руками почали прибирати в печері, щоб гідно зустріти прихід у світ Божественного Сина. їм допомагали ангели вичищати забутий людьми вертеп. Скоро печера стала чиста, наповнилась благовонними пахощами. Йосиф розпалив багаття із підручного палива, бо було дуже холодно, сіли підкріпитися

скромною вечерею. Марія вже не могла їсти її думки були біля близького Різдва. Вона заспокоїла Йосифа, спонукала, щоб він ліг поспати, бо за всі ці дні без відпочинку дуже стомився. Він спорудив їй ложе у ніші для сіна і заснув біля вогню, Господь послав йому міцний животворний сон.

НАРОДЖЕННЯ СПАСИТЕЛЯ

Марія, сповнена Божої сили, побачила Вседержителя, у великій славі, відкрито їй було Божественну та людську природу Пресвятого Сина. Вона просила у Всевишнього нових ласк і світла, щоб змогла гідно виконати велику місію Матері Спасителя. Майже годину тривало видіння, а потому Пречиста відчула, що Немовля Бог почало рухатися у її тілі. Це принесло їй захоплення і неймовірну радість. Не відчувала ні болю, ні прикрощів, бо була безгрішною.

Немовля вийшло у світ через стінку лона, наче промінь сонця. Так народився Син Единородний від Отця і Непорочної Діви, плоть від плоті її, наш Спаситель, правдивий Бог і правдивий чоловік. Ця подія трапилась опівночі, в неділю, 25 грудня (за Григоріанським календарем) року 5 199 від Сотворення світу, що було підтверджено Марією з Агреди, візіонеркою, яка за дорученням Пресвятої Діви, на підставі видіння, написала книгу "Місто Бога".

Господь прийшов у світ у Божественній славі із повною Божою Премудрістю, прекрасний і сяючий, як сонце. Євангеліст, святий Лука, говорить, що Діва Марія народила свого єдинородного сина, сповила його і поклала у ясла, він не описує подробиць. Насправді, там були ще помічники, архангели Михаїл і Гавриїл, які прийняли Боже дитятко на руки, коли воно прийшло у світ, а згодом урочисто передали до рук Божої Матері.

Вперше погляди Матері і Сина зустрілися, ніжна любов сина захопила її. Дитя промовило до неї: "Матінко, стань, як я, бо взамін за людське існування, яке ти дала мені, я дам тобі інше, більш високе існування у ласці, що сподобить тебе, звичайне створіння, до мене, хто є Богом і чоловіком." Після цього Божественне Дитя зупинило чудо першого Преображення (друге мало статися на горі Тавор) і усмирило себе до безпомічного стану звичайного новонародженого людського дитяти.

Марія відчула присутність Святої Трійці, пролунав голос Бога Отця: "Це Син мій улюблений, в котрому моє уподобання". У відповідь йому Богородиця: "О Господи, глянь милосердно на людський рід! І поскільки ми заслужили на Твій гнів, тепер пора, щоб Ти був умиротворений в Твоєму Синові і моєму. Нехай Твоя справедливість зараз відпочине, а милосердя

буде прославлене! Бо для цього Слово зодягнуло себе в подобу грішної плоті (Рим. 8,3) і стало Братом смертних і грішників." (Фоми 2,7). Не забула вона і смертних Будьте усміхнені, ви недужі, і возвеселіться ви, засмучені,

піднесіться ви, упевнені, відпочиньте ви, стривожені. Нехай праведні задовольняються і Святі возрадуються!"

Всі небожителі поспішили до Вифлеємської печери, щоб поклонитися Спасителю: "Слава Богові на Небі і мир на землі людям Його уподобання " лунало у піднебесі

новим Ангельським гімном.

Марія пробудила Святого Йосифа. Зі сльозами радості на очах той впав на коліна перед Небесним Сином. Потому допоміг Марії сповити і одягнути Немовлятко, грів над багаттям соломі і сіно для постелі Ісуса. Згідно з Божим призначенням із поля прибіг віл, щоб своїм диханням разом із осликом зігрівати Святе Немовля. Так сповнилось давнє пророцтво: "Віл знає господаря свого, а осел ясла пана свого. Ізраїль не пізнав Мене і нарід Мій не зрозумів."

Цю світлу новину треба донести всім достойним людям. Святий Михаїл зійшов до Патріархів і потішив їх, що Єдинородний від Предвічного Отця прийшов у світ і зараз спочиває смиренний і лагідний, між двома тваринами, як вони те віщували.

Від імені Божої Матері вітав він батьків Діви, Йоакима й Анну. Свята Єлисавета із премудрим піврічним Йоаном припали до землі і поклонилися в духу і правді (Йоан 4,23) своєму Богові, що стався чоловіком.

Святий Йоан і його мати попросили через ангелів, щоб Небесна Цариця від їх імені поклонилася своєму Пресвятому Синові і пожертвувала йому їх служіння, що вона нехайно й учинила.

ПРИВІТАННЯ ПАСТУХІВ

Небо обрало місцевих пастухів, бо вони заслужили на цю ласку своїми покірними серцями та праведністю, чекали Месію, часто говорили про нього у своєму колі. Коли до них з'явився архангел Гавриїл, яскраве сяйво огорнуло довкілля і вони завмерли з переляку. Архангел звернувся до них: "Ви, чесні люди, не бійтеся, звіщаю вам радісну новину: нині у місті Давида народився Відкупитель Христос наш Господь... ви знайдете Немовля у пелюшках, покладене в яслах."

Над ними залунав ангельський гімн: "Слава Богові на висотах і землі мир людям Його уподобання". Ця подія сталася на світанку, о четвертій годині ночі — вони поспішили до Вифлеема. У печері знайшли Немовля в яслах, Пресвяту Марію і Йосифа. Немовля повернуло до них сяюче личко і їх серця перемінилися, Божа любов піднесла душі до нового стану ласки і святості, до розуміння тайн Втілення і Відкуплення людського роду.

Пастухи впали на землю, вклонились Спасителю, славили його, як правдивого Бога. Так на очах Матері Божої здійснювались пророцтва і тайни Святого Письма. Марія звернулась до пастирів зі словами повчання і прохання любити Найвищого та вірно служити йому. Пастухи, зрозумівши багато Божих тайн, ще довго бесідували з Божою Матір'ю, затим вона погодувала їх, і вони пішли повні Божої ласки і потіхи.

Настав час і Святому Йосифу потримати на руках Сина Божого. "...Візьми до себе скарб Бога Отця і май свою частку у цьому благословенні до людей!" мовила Марія. З хвилюванням Йосиф впав на коліна, з очей потекли рясні сльози радості і щастя. Божественне Дитя ласкаво глянуло на земного батька і обновило душу щедрими небесними дарами.

Для них стало святим правилом приймати Господа лиш навколішках. Свята Марія хотіла віддати немовляті найвищу шану, бо серце матері умлівало за майбутні синівські

страждання. Ці страшні муки материнської душі, меч, що пронизав серце матері, тривали тридцять три роки.

ЗГІДНО ЗАКОНУ

Згідно закону наступив час обрізання. Марія вагалася, бо її Син був безгрішний, чекала поради з неба, та воно мовчало. Помолившись, попросила Йосифа приготувати все потрібне для ритуалу. Побажала лише тримати Дитятко під час обрізання у своїх руках. Приготувала ліки для тамування болю, кришталеву посудину і лляну тканину, щоб зібрати священну кров, яка вперше мала пролитися за наше спасіння. Повідомили священника, щоб прийшов у печеру для звершення обряду і почали радитися як назвати сина. Йосиф нагадав, що ангел, який відкрив йому велику тайну, назвав імення сину — Ісус. Марія згодилася, бо їй також ангел називав для майбутнього сина це ім'я.

Під час цієї наради безліч ангелів прилинули з небес, одягнуті у білий сяючий одяг з чудовими червоними вишивками на грудях "Ісус", з пальмовим гіллям у руках. Ангели будуть супроводжувати Божого Сина і прислужувати аж поки Він переможцем зійде до Небесного Єрусалиму і відчинить браму Небес.

Священник із двома помічниками прибули до печери Різдва. Убогість і дикість місця вразила їх, та сердечна привітність і шляхетність Святої Марії змінила настрої. Священник відчув захоплення і повагу до такої незвичайної особи і приступив до обряду.

Син Божий з великою любов'ю у духу жертвував Богові три пожертви такої ваги, що кожної було б досить для Відкуплення тисячі світів. Перша, що Він був невинним і Сином правдивого Бога, знизився до становища грішника (Фил. 2,7), підкорившись обряду. Друга, що забажав витерпіти болі обрізання, котрі він повністю, як людина, відчував, а третя та сердечна любов, з якою Він почав проливати свою кров за людський рід, сердечно дякуючи Предвічному Отцю, що вчинив його здатним терпіти задля Божої слави. Цими першими кроками віддавання своєї крові Спаситель дав запоруку, що Він проллє її всю, аби звершити Відкуплення і погасити борг синів Адама.

Немовля, як і всі діти, плакало, коли його торкнувся гострий кам'яний ніж, та воно передбачало майбутню жорстокість смертних при спогляданні грядущих страждань.

На запитання священника, як назвати дитятко Марія і Йосиф разом промовили "Ісус". Священник записав ім'я в книзі реєстрів і сказав: "Я впевнений, що дитя стане великим пророком Господа..." Дбайлива Мати, провівши священника, увесь час прикладала ліки до рани, нанесеної ножом Немовляті, не випускала з обіймів день і ніч, аж поки рани не загоїлися.

ДАРИ ВОЛХВІВ

В цей час три волхви-мудреці Каспар з Персії, Валтазар з Арабії, Мельхіор із Савського царства йшли поклонитися Ісусу по його різдву, бо їм ангел доставив радісну вість з Вифлеему. Мудреців вела яскрава нова зірка, що освітлювала нічне небо, а вдень змагалась із сонцем. Спершу вони пішли до царя Ірода, бо гадали, що він, як цар Іудеї, буде радіти, що на його землі народився Бог Спаситель. Ірод, почувши про народження Ісуса, злякався і просив мудреців повідомити його, де саме народився Спаситель, щоб

знищити його, та мудреця́м сказав, що хоче лише вклонитися. Мудреці пообіцяли на зворотньому шляху повідомити царя. Віфлеємська зоря вказувала шлях, і нарешті вони прийшли.

Божа Мати зустріла з Дитям на руках, з облич променіло небесне сяйво, заливаючи дивним світлом печерні стіни. Вражені волхви упали на коліна, поклоняючись немовляті, визнаючи в ньому істинного Бога. Душі наповнились новим просвітленням, вони відчували присутність ангелів, що як слуги Царя Царів і Господа охороняли Святе Сімейство.

Піднявшись, привітали святу Марію, як матір Сина Предвічного Отця, хотіли поцілувати руку, та Пречиста запропонувала їм ручку Спасителя і сказала: "Мій дух радіє в Господі і Моя душа благословить і величає Його, бо з-поміж усіх народів Він покликав і вибрав вас, щоб бачити і споглядати Того, ... хто є предвічним Втіленим Словом." (Лука 10,24) Понад три години мудреці бесідували зі Святою Марією, почули від неї багато корисного для облаштування життя у своїх країнах.

Повернувшись у гостинницю, волхви послали дари Святому сімейству. За ці дарунки Небесна Цариця приготувала щедрu трапезу для убогих. Другого дня мудреці вернулись до вертепу з особливими царськими дарами Ісусові Христові золотом, ладаном і миром, а він знаками виявив найбільше задоволення та відплатив їм устократ Небесним Благословенням.

Слід сказати, що не юдеї, а волхви з далекого Сходу першими привітали прихід на землю Месії, Спасителя, що приніс на землю світло нової віри, заснованої на любові.

Дари волхвів були дійсно царськими:

Ладан — знак священства.

Золото — дар царю віків.

Смирна або миро — знак життя і смерті.

Дари відповідали триєдиному служінню Месії, як Первосвященника, Царя і Пророка.

Волхва́м нелегко було розлучатись із Пресвятою Родиною, стільки мудрих порад, лагідність і глибина відповідей полонили навек їхні серця. Віфлеємська зоря висвічувала шлях на батьківщину. Ангели попередили волхвів про підступний Іродів задум вбити Христа, тому додому пішли іншим шляхом. Мудреці повернулись у свої країни, проповідуючи про прихід у світ Ісуса, Сина Божого.

За часом над вертепом Свята цариця Єлена спорудила церкву, присвячену св.Марії. Церква мала вигляд хреста. Інтер'єр був оздоблений мармуром, який, на жаль, з роками був знятий для палаців Каїра. Там була прекрасна мозаїка, яка дещо збереглася до наших днів. На місці народження Ісуса спорудили мармуровий поміст, в який вмонтована срібна зірка, над нею багато витончених лампад. Біля помосту — плита з написом "Тут народився Ісус від Діви Марії." Над ними образ Різдва Христового. За декілька кроків ясла, висічені з каменю і обкладені білим мармуром, в яких лежав маленький Ісус. Поряд престол, на тому місці, де Свята Марія з Ісусом приймали поклоніння волхвів. Весь інтер'єр переснований срібними і позолоченими

лампадками. Поряд печера, де жив Йосиф, там стоїть його престол. Трохи далі печера, де поховані малята, убиті у Вифлеєм! за наказом Ірода.

ПРЕДСТАВЛЕННЯ У ХРАМІ

Предвічний Бог постановив, щоб Його Син, як первородний, був представлений Йому у храмі. Пресвята Родина покидає Вифлеєм і прибуває до Єрусалима в ангельському супроводі.

Всю ніч перед посвяченням Свята Марія провела у молитвах і роздумах. Рано-вранці Марія з Йосифом і маленьким Ісусом прибули до храму. Їх видимо супроводжували ангели. Божя Мати поринула у подячну молитву і тут почула голос Небесного Отця: "Це Син мій улюблений, в котрому Моє уподобання." (Мат.3,17) Святий першосвященник Симеон, за натхненням Святого Духа, прийшов до храму і побачив Святу Марію із дитятком, огорнутих чудесним сяйвом, це ж побачила пророчиця Анна. Священник прийняв у руки немовля, і звівши очі до неба, жертвував його Богові Отцю. Промовивши дивні слова: "Нині, Владико, можеш відпустити слугу Твого зо словом Твоїм у мирі, бо мої очі побачили Твоє спасіння, що Ти приготував усім народам: світло на просвіту поганам і славу Твого люду, Ізраїлю." (Лук. 2) Сказав Божій Матері: "Ось це дитя, поставлене для падіння і підняття багатьох в Ізраїлі, і як знак протиріччя. А твою власну душу прошиє меч, щоб відкрилися думки багатьох сердець." Він поблагословив щасливих батьків дитини. Пророчиця Анна провідала про тайну приходу Месії.

ВТЕЧА В ЄГИПЕТ

Свята родина повернулась до місця свого тимчасового мешкання в Єрусалимі і пробула там декілька днів, щодня відвідуючи храм для щирої молитви. На п'ятий день, коли Марія одна з дитятком на руках перебувала у храмі, Бог явив видіння : попередив, що вона мусить покинути свою землю і втекти з Йосифом до Єгипту, бо Ірод хоче убити Святе Дитятко. Дорога буде важка, але Господь обіцяв завжди бути зі Святою Родиною. Додому Марія поверталася у сльозах.

Тієї ж ночі Ангел Господній сповістив уві сні Святому Йосифу, щоб негайно брав Матір і Дитя та втікали до Єгипту і були там доти, доки не одержать 38

дозволу вертатись додому, бо Ірод чигає, щоб забрати життя немовляти. Марія заспокоїла Йосифа, кажучи, що на все Воля Божа, який ніколи не покине своєю милістю. Підійшла до колиски, де спав маленький Ісус, він тихенько заплакав, коли взяла на руки. Зібрали потрібну одіж і опівночі рушили до Єгипту. Добре, що Йосифу вдалося дістати віслюка та навантажити всю одіж у скриню. Марія сіла на ослика і рушили в дорогу. Серця подружжя стискалися від тривоги за долю Немовляти. За міською брамою до них прилучився посланий Господом великий загін ангелів для товариства і служби.

Першим місцем відпочинку Святого Сімейства в Єгипті було селище Матаріє. Йосиф залишив Святу Марію в тіні розлогого дерева, густа тінь якого дарувала свіжість і відпочинок після виснажливого шляху по пісках, пішов у селище шукати притулок. Дерево нахилилось над Марією та Ісусом захищаючи від спеки. Воно одержало цілющу

силу, і довгі роки листям цього дерева лікували недужих. Крім цього дива неподалік пробилось джерело із цілющою водою, яке напоїло Святу Марію. Це джерело живе і понині, вода в ньому цілюща і смачна. У всіх інших джерелах в околиці вода солонна. Неподалік Св. Йосиф знайшов будинок, в якому сімейство деякий час жило, відпочиваючи від тяжкої дороги.

Друга зупинка була в місті Газа. Тут відпочивали два дні, бо дорога дуже виснажила Йосифа і ослика, що ніс Пречисту Діву. За цей час Пресвята Марія пошила верхній одяг для Йосифа та Ісуса, бо була зимова пора. Ласками, якими нагородив Господь, Діва наділяла всіх ближніх. Декілька осіб вилікувала від смертельної недуги, каліцтва та немочі. Душі людей, з якими зустрічалась Божа Мати, діставали Божественне Світло.

Шлях Святого Сімейства був надзвичайно тяжким 290 кілометрів до Геліополіса Версавською пустелею, де не було жодного притулку. Одного разу на цьому безлюдному шляху перестріли розбійники і хотіли забрати скромні пожитки, але краса і величність маленького Ісуса так вразили одного розбійника, що він не зачепив святе сімейство. Саме він на Голгофі визнав Ісуса Господом-Спасителем і попросив милосердя, на що той пообіцяв, що уже ввечері він, прощений, буде у раю.

Був холодний місяць лютий, подорожніх діймав холодний вітер з дощем і снігом. Першу ніч провели серед пустелі під горбом. Святий Йосиф спорудив із свого плаща намет для Марії з дитятком, а сам ліг біля їхніх ніг. Свята родина мужньо терпіла всі незгоди. На ранок холодні й голодні рушили далі. Скромний запас їжі скінчився і вони голодували. За себе не думали, та холод і голод дошкуляв святій Дитині. Холодний дощ, пронизливий вітер проймав до кісток і Марія попросила допомоги у Всевишнього для свого Сина і Йосифа, адже дитятку ще не сповнилось і двох місяців, а Йосиф був єдиною опорою і надією. Мужня Мати уперше зважилася вжити владу, яку їй надав Бог, і наказала негоді лишити Сина у спокої, а всю лють повернути лише проти неї. Негода втихла, не сміючи наблизитись до Матері й Дитини. Побачивши жертовність своєї Матері, Ісус наказав ангелам допомогти їй захиститись проти стихії. Ангели почули наказ і вибудували накриття, де Святе Сімейство опинилось у теплому затишку. За довгий час виснажливої і важкої дороги Небесні духи не раз готували такий притулок. Всевишній вислухав молитви Пречистої, ангели доставили добрий хліб, овочі, смачні напої, що дуже прислужилося Святій Родині. Згодом всі разом проспівали подячні і хвалебні гімни Господеві.

Опинившись у теплому затишку, Марія розкутала маленького Ісуса, який дуже потерпав, закутаний від холоду, хоч він мужньо витримував важкий шлях. Рідко плакав, незважаючи на сніг і холодний вітер, що дуже дошкуляв малечі. Дитя блаженно усміхалося, насолоджуючись теплом і свободою рухів. На маленькому столику з'явився хліб, овочі, соки.

Не забули і маленького ослика, який у куточку тихо хрумав сіно, ласував зерном, згодом лігу куточку, насолоджуючись відпочинком у теплі.

Нарешті Свята Родина дійшла до перших поселень. Ісус, що спочивав на руках у

Матері, підніс очі й руки до Господа, благаючи про рятунок жителів цих місць, яких тримав у полоні диявол. Своєю Божественною владою він вигнав нечисту силу з ідолів, яким поклонялися єгиптяни. У ту ж мить божки в храмах попадали на землю, вівтарі розсипались, а храми розвалились до основ. Після цього серед єгиптян настав великий переполох, ніхто не міг пояснити причини, що ж сталося? Збулись пророкування Єремії, який у свій час був у Єгипті і передбачив такі події.

Жителі сіл і міст радо зустрічали приемних чужинців, вступали з ними у розмови про ті дивні події. Мати Божа не пропускала нагоди просвітити цих людей, що є лише один Бог, якому треба поклонятися. Звістка про дивних мандрівників облетіла навколишні села і міста. Єгиптяни збиралися при дорогах, щоб почути подорожніх. Марія і Йосиф наворачтали їх до істинного Бога, лікували недужих, виганяли демонів із людських душ. Зупинялись у Мемфісі, Матарієзі, єгипетському Вавилоні.

ЖИТТЯ НА ЧУЖИНІ

Нарешті дорога привела до Геліополіса (тепер Каїр). Втомлені довгою виснажливою дорогою, та сильні духом, зупинились у заїжджому будинку на околиці міста. Господар, почувши про незвичайних мандрівників, радо привітав їх, в окремій кімнаті накрив стіл. Він відчув дивне лагідне світло, що струменіло від цих людей, приносячи втіху і тиху радість. Приніс свіжі фрукти для дитини. Ісус усміхнувся і поблагословив господаря. Пересилиючи себе, господар вийшов з кімнати, хотілось не залишати подорожніх, слухати милі голоси, прислуговувати їм. Після трапези Йосиф запитав господаря чи не знає той, де можна знайти невеликий будинок для сім'ї, поцікавився, чи знайдеться робота для теслі.

Господар радо повів Йосифа показувати мешкання, з ними пішла Свята Марія, несучи на руках Сина. Виходячи, зустріли дівчинку-калічку, яка прибирала посуд, що чемно поклонилась зустрічним. Марія нахилилась над дитиною, поклала руки на її голівку, прошепотіла молитву. Ісус також простягнув ручки до дівчинки. І сталося диво хвора ніжка дитина вирівнялася. Дівчинка вражено дивилася на прибулих, а потім впала перед ними на коліна, цілуючи руки Пресвятій Марії. Господар застиг, спантеличений побаченням. Калічка випросталась, сльози радості залили лице. Вона була небогою господаря, яку той з милості прихистив у своєму домі.

Прийшли до невеличкого, але дуже ошатного будиночка. Перед ним невеликий зелений дворик з крислатою яблунею, перед вікнами кущі троянд і жасмину, в куточку з-під скелі було невелике джерело, наповнюючи двір тихим дзюрчанням. Марія зайшла до будиночка невеликі три скромні кімнатки з циновками на підлозі, три лежанки, таганець для приготування їжі. "Ми тут залишимося", — тихо усміхнулась Марія. Йосиф пішов за речами, а втішена Мати опустила у подячній молитві за допомогу і великий захист Всевишнього під час дороги. Невже скінчився важкий шлях, холод, голод, піски, піски, піски?..

Відразу кинулась до праці прибрала кімнати, витерла пил, витрусила циновки. Малий Ісус вже намагався ходити, тримаючись за мамину руку. Вийшли у дворик, Хлоп'ятко потяглося до води, заплескало по ній рученятами. Над невеличким

видовбаним у скелі басейном піднялись райдужні бризки. Марія витирала сльози розчулення і смутку. Малюк ніколи не бачив такої кількості води, лиш подих холодного вітру на шляху та жар розпеченого піску.

Почувся скрип коліс, біля двору зупинилась двоколка. Це господар допоміг Йосифу перевезти речі, бо ослик був надто виснаженим. Внесли нехитрий скарб у хатину, господиня передала кілька горщиків з їжею вареними овочами та рибою, трохи прісних коржів, декілька яблук для Ісуса. Вже на завтра господар запросив Йосифа до праці. Марія спорудила вечерю, і вони вперше після довгої виснажливої подорожі заснули під власним дахом.

Рано-вранці, лиш сонце пробудило землю, Марія тихенько вийшла на подвір'я помолитись. Вона дякувала Небесному Отцю за захист, турботу, велике милосердя. Підійшла до фіртки і побачила жбанок молока, свіжий хліб, овочі. Глянула в дусі і побачила двох жінок, які повертались від їх дому. Вийшов Йосиф, збираючись на працю. Марія нагодувала його, провела і зайшла до кімнати, де на неї чекав син. Радісно простягнув рученята і вони разом вийшли у дворик. Ісус лопотів ноженятами по траві, радісно сміявся, ловлячи сонячні промені. Почалося нове життя.

Заробітків Йосифа не вистачало на утримання родини, тому Марія теж взялась до праці. Уміла ткаля і вишивальниця, поставила під яблунею ткацький верстат і днями над ним не розгинала спini. Біля неї на циновці Ісус, він грається зі своїм взуттям, яке сплела мати, час від часу встає на ніжки, підходить до матері, спирається на її коліна і довго спостерігає як спритно перебирають нитки тонкі мамині пальці.

Як сонце підіб'ється на полудень, Свята Марія несе Синочка в дім, годує, пестить, укладає спати і довго-довго молиться Отцю Небесному за велике щастя бути матір'ю Ісуса.

Подвір'я Марії і Йосифа рідко було порожнім. Ось і зараз у дворик зайшла жінка з хворою дитиною, за нею ще хворі. Марія відклала роботу і гаряче молилась за зцілення прибулих. Раділа, коли хвороби відступали, намагалась нагодувати людей, які приходили здалеку. Слава і добра вість про Святе Сімейство линула від села до міста. У них з'явилися щирі прихильники і друзі, які знаходили в цьому домі розраду і душевний спокій. Були то нелегкі часи, коли сарана спустошувала поля, траплялись громадські заворушення.

Якось Йосиф після роботи сказав Марії, що завтра він з господарем їдуть на базар купити деякі інструменти. Може, й Марія поїде з ними, щоб купити необхідне Ісусику, дещо для господарства, нитки, початки для пряжі. На другий день святе сімейство вирушило на базар. Маленький Ісус на руках у Марії роздивляється докруг, радісно сміється. Ярмарок вирував, купці із багатьох країн греки, перси, араби, юдеї, римляни пропонували різний товар, барви вбирали очі. Свята Марія купила необхідне, відібрала декілька циновок. Серце Марії потягнулось до жінки, яка продавала барвисті нитки. Вибрала декілька клубків і чомусь звернулась до неї арамейською. Та засіяла привітною усмішкою. Виявилось, що вони земляки. Соломія, так звали жінку, розпитала, де живе Марія, обіцяла завітати до неї в гості. Це була перша ластівка з

Галілеї. Соломія часом навідувалася до Марії, приводила земляків, втішала її серце рідною мовою, згадками про рідну землю, таку принадну на чужині.

Багато людей знаходили ліки для душі і тіла в домі Святої Родини. Господь на прохання й молитви Марії обдарував Йосифа новим світлом і силою оздоровлення. На третій рік перебування в Єгипті Йосиф активно допомагав Пресвятій Марії. Він взяв на себе духовне і тілесне лікування чоловіків, тоді як Марія опікувалась жінками і дітьми. Вдячні відвідувачі приносили численні і багаті дари, від яких Цариця Неба ввічливо відмовлялася, хіба що їх можна передати бідним хворим, натомість наділяла тих, хто жертвував, своїм прекрасним рукоділлям.

Маленький Ісус часом ішов у товариство єгипетських дітей і ніс слово великого Бога, яке щиро приймали маленькі друзі. Ці слова глибоко западали в невинні дитячі серця і вели їх при Божому Благословенні до святості й величі.

ДАР ЗЦІЛЕННЯ

Серед численних відвідувачів Марія давно помітила красиву, дуже сумну жінку, яка приносила багаті дари, але нічого не просила. Якось Свята Марія підійшла до цієї жінки і лагідно сказала: "Знаю, у вас велике горе, може, я зумію допомогти?" Жінка тихо заплакала. "Я піду з вами допоможу порятувати донечку." Жінка, яку звали Веста, здивувалася: "Звідки ви знаєте, адже я нікому про це не казала?" Марія сумно усміхнулася: "Торе матерів єднає нас." І вона покликала Ісуса, що грався з дітьми.

Веста з Марією та Ісусом, який дивився на неї прекрасними осяйними лагідними очима, підійшли до площі. Там на них чекала легка колісниця, запряжена білими кіньми. "Сідайте, шановна пані Маріє, бо це досить далеко". Коні баско рвонули, і за півгодини в'їхали у аристократичні зелені квартали Геліополя. Під'їхали до гарної вілли в глибині саду. Веста йшла попереду, показуючи шлях.

У невеликій спальні лежала бліда дівчинка, тіло якої було покрите страшними виразками, неприємний сморід ударив прибулим у ніздрі. "Хай хлопчик там зачекає, не треба йому бачити ці рани" попросила мати. Та Ісус, якому вже виповнилося сім років, заперечив, і стільки лагідного співпереживання було в ясному погляді, що мати здивувалась. Марія з Ісусом підійшли до хворої, яка тихо стогнала. Марія стала на коліна, посилаючи молитву до Неба, а Ісус поклав рученята на голову дівчини. Минуло хвилин п'ять, і диво, на очах нещасної матері рани почали гоїтися, зник сморід, кімната наповнилася дивними пахощами. Залунала прекрасна музика. Ще мить і хвора звелася з ложа і впала до ніг своїх зцілителів. Щаслива розчулена мати вперше невміло піднесла подячну молитву до Єдиного Бога. Дівчина цілувала руки Марії й малому Ісусу, а він по-дорослому сказав: "Встань і будь здорова." Тіло, щойно покрите страшними виразками, світилося здоров'ям і красою. Веста упала до ніг Святої Марії й Ісуса: "Слава Єдиному Богу!" "Навіки слава!" — відповіла Марія, піднімаючи жінку з підлоги.

ШЛЯХДОДОМУ

Минав сьомий рік перебування в Єгипті. Згідно з постановою Небесного Отця сімейство мало повертатися до рідного краю і оселитися в Назарет!, як було заповідано

пророками. Господній Ангел уві сні сповістив Йосифа про смерть Ірода, тому Святе Сімейство могло повертатися до Галілеї.

Тяжким було прощання єгиптян із Святим Сімейством, нелегко прощатися з такими щирими помічниками й утішителями у горі. Напередодні Веста привела Марії двох осликів з повними кошиками припасів для людей і тварин. Свята Діва відмовлялася, та Веста була наполегливою, пояснюючи, які переваги у дорозі нададуть тварини Пані, пожалійте Йосифа, він і так втомився, тяжко працюючи. " Тепер Святе Сімейство мало по ослику. Вже й семирічний Ісус міг керувати твариною. Друзі проводжали їх далеко за місто. Незабаром з'явилися ангели і склали Святому Сімейству товариство.

Скрізь, де пролягав шлях, Святі подорожні творили добро, їх зустрічали сотні невіштених, хворих і знаходили ласку, добро, полегшення для тіла і душі.

Знову втомлива важка дорога піщані бурі, дощ, холодний вітер, але це була дорога додому, тому її легше зносити, кожен крок наближав зустріч з рідною землею. Зворотний шлях пролягав через Аксалонську долину, пам'ятну через єдиноборство Давида з Голіафом. Дорога слалася від криниці до криниці, та прийшовши в долину Гігантів, побачили сухий колодязь. Мучила спрага, ревіли ослики, просячи води. Сили продовжувати шлях не було, тварини без відпочинку попадали на землю. Сімейство вирішило заночувати тут. За кілька хвилин скелю пробив струмінь прекрасної чистої води. До джерела кинулись спрагли тварини і люди. Згодом його так і назвуть: "Джерелом Пресвятої Діви", яке і в наш час напуває мандрівників животворною водою.

Саме тут Йосифу було послане від Бога видіння, щоб Святе Сімейство не залишалось в Іудеї, а прямувало до Галілейської землі в Назарет, що Святий Йосиф і виконав. Перебування Ісуса в Єгипті підготувало країну до того, що вона стала прихистком подвижників християнського благочестя і виховала сотні славних святих, де була переможена влада диявола. І сьогодні серед ісламізму збереглося шанобливе ставлення до християнських святинь.

РІДНИЙ ДІМ

Дім у Назарет! зустрів господарів повним порядком, затишком, квітучим садом, бо доглядався родичкою, свояченицею Йосифа, яку той листовно попросив. Ввійшовши у дім, Марія впала на коліна і сердечно подякувала за опіку й благословення, отримані в дорозі від Отця, на чужині, за врятованого Сина, який вже виріс і співпрацював зі Святою Матір'ю для спасення душ.

Всі старання Марії були спрямовані на чітке виконання місії, покладеної Богом Отцем. Святий Йосиф взяв на себе обов'язки утримувати родину, щоб звільнити Марію від праці рукодільниці. Вона піклувалася про Йосифа та Сина, готувала їжу, шила одяг, дбала про всі сімейні потреби, дякувала Найвищому за ласку. Добрим людям була вдячна за прихильні вчинки, а недобрим, — що терпіли її біля себе, що давало нагоду вдосконалюватися у доброчесності. Це найбільше подобалося Найвищому, цим захоплювалися Небесні Ангели. Марія і Йосиф ніколи не падали духом, були завжди готові виконати Божу Волю.

В один із сонячних теплих днів Йосиф стояв біля дверей майстерні, спостерігаючи за грою Ісуса, який посадив із гілочок ліс, намагався створити біля нього озеро. Взявши стару посудину, наповнював її водою і ніс до лісу, але дорогою вода майже вся витікала. Йосиф витер мокрі рученята, завів хлопчика до майстерні, дав маленькі інструменти, які спеціально придбав для Ісуса, і показав як із дошки зробити посудину, зачистити її, покрити лаком. Ісус, закусивши від напруження губенята, старанно стругав дошку, час від часу витираючи піт. У майстерню зайшла Марія, із сльозами радості дивилась на роботу сина, а він підвів голову і сказав: "Мамо, я зроблю тобі зручний стільчик, щоб тобі добре на ньому сидіти". Ось і є у Йосифа помічник, — подумала Марія, радіючи за сина.

Таку праці, єднанні з небом, молитвах, допомозі недужим минали роки. До їх гостинного дому приходили родичі, у Йосифа було декілька братів і сестер, у всіх були діти, ровесники Ісуса. Вони радо гралися з Ісусом, що придумував різні ігри, в основному, на біблійні сюжети.

Якось Марія вийшла в сад. Перед нею діти гралися у вихід євреїв з Єгипту. Місію Мойсея взяв на себе Ісус. Коли він, вивівши свій народ до землі обітованої, упав мертвим, бо на рубежі засумнівався у словах Єгови. Марія кинулась до сина: "Синку, не умирай, вставай, не треба тобі таке, грайтеся у інші ігри", — і пригорнула його до себе. "Мамо, чому ти плачеш, — обізвався Ісус, — адже я був як Мойсей, то мусив умерти, не ввійшовши на обітовану землю". "Так, так, мій синочку, але ти не умирай, чуєш, світло очей моїх."

Невдовзі після повернення з Єгипту Ісус вирішив піддати випробуванню свою Пречисту Матір, бо вежа святості в її серці повинна знятися понад усе високо. Він замкнувся у собі, перестав виявляти зовнішні ознаки уваги і ніжної синівської любові, закрив свою душу, яку раніше могла читати, як відкриту книгу. Це глибоко вразило Маріїне серце. Син бачив страждання матері, вони розчулювали його, розпалювали ще палкішу любов. Проте зовнішня холодність Сина приносила невимовні страждання Матері. Вона ревно молилась Всевишньому. Шукала причини синівського ставлення у собі, поновлювала у духу святі акти віри і любові.

Цілих тридцять днів тривало це відчуження. Врешті не витримала і упала перед Сином з гарячою молитвою простити її, якщо була не ретельною в службі і знову відкрити свою душу. Виплеск найбільшої любові зворушив Божого Сина, спраглий товариства Святої Матері, ніжно промовив: "Моя Матінко, встань!" Марію заповнила небесна ласка, сльози змінились радістю, терпіння насолодою, гіркота блаженством. Так вона стала першим Учнем Ісуса, прикладом для наслідування всіх святих.

ДО ОТЦЯ НЕБЕСНОГО

Ісусові виповнилося 12 років. Він був гарний, як сонячний промінь, повний Божої ласки і смирення. Надходили дні святої Пасхи, яка тривала цілий тиждень і Свята Родина пішла в Єрусалим. Коли вертались назад, Ісус непомітно для інших залишився в Єрусалимі. Марія з Йосифом не зауважили цього, бо думали, що він іде з молоддю. Після цілоденного шляху, на зупинці, Марія з Йосифом почали шукати Сина, проте

його ніхто не бачив. Кинулися назад до міста. Марія обшукала всіх кривих, знайомих, та марно, кинулася до тюрем та лікарень. Ходила вулицями, розпитувала у людей. Одна жінка сказала, що саме такий хлопець просив у неї милостиню, інші городяни підтвердили. Свята Марія відразу пішла до шпиталю, там бачили подібну дитину, яка провідувала хворих з добрим словом потіхи та милостинею. Раптом вона згадала про храм, певно, її син мусить бути там.

В одному з храмових будинків відбувалося засідання вчених-рабинів, де обговорювалось питання часу приходу Месії, чи вже є він у світі. Ісус зайшов до них з такою певністю і гідністю, такий гарний і чаруючий, що заворожив їх серця. Мудрість і вагомі докази приголомшили вчених, та ніхто й гадки не мав, що перед ними Месія. Коли закінчив, всі учителі-рабини радо привітали його, дивуючись мудрості і знанням. В цей час ввійшли Марія з Йосифом. Ледь жива від радості, що відшукала Сина, Марія мовила, як записав Лука: "Дитино, чому ти це так зробив нам? Ось батько Твій і я, болючи, Тебе шукали". Ісус відповів: "Чому ж ви мене шукали? Хіба не знали, що я маю бути при справах Отця мого?" Марія пригорнула його до себе і просила не карати їх своїм відходом. Гаряча материнська любов зворушила Ісуса, він пообіцяв бути її Невідлучним Учителем і товаришем до відповідної пори. Але слів його про "справи Отця мого" отці церкви тоді ще не зрозуміли, пише євангеліст Лука.

Свята Родина повернулася до Назарету. Згадує євангеліст Лука, що дитиною Ісус був слухняний своїм батькам, невідлучно з ними. Марія назавжди зберегла у серці ці події. Навіть ангели дивувалися із того послуху і покорі Ісуса своїм батькам. Марія відповіла на це гарячою вдячністю, повною у покорі служачи йому. Материна безмежна відданість глибоко вразила Ісуса, посилила в серці велику любов до неї. Вона — його перша справжня учениця і однодумець. Ми не в силі зрозуміти їх бесіди, повні Божої Премудрості. Ісус знайомив Матір з усіма подіями, які відбудуться аж до кінця світу, обоє гаряче молилися за спасіння людей. Ісус усвідомлював, що люди будуть і далі грішити і йти на вічну кару, не зважаючи на його страдницьку смерть за гріхи. Він дуже страждав і обливався кривавим потом, Марія співпереживала сину, ніжно витирала йому обличчя, а він шептав молитви: "Я прийшов з Неба для єдиної мети щоб запросити їх наслідувати Мене і потоваришувати зі Мною, моє серце навіть тепер і повсякчас відкрито, щоб обняти і збагатити всіх людей. Прийдіть же ви, сліпі, до світла. Прийдіть ви, убогі, до скарбів Мого милосердя. Прийдіть ви, маленькі, до пестоців і насолод вашого правдивого Отця. Прийдіть до Мене, всі втомлені і обтяжені, і Я облегшу вас." (Мат. 11,28)

Материнське серце стискалося від горя і вона тихо промовляла: "Оберніть (люди) свою нелюдську жорстокість проти Мене! Вражайте і ображайте Мене скільки вам завгодно,— тільки віддайте Моемулюбому Господові пошану і любов, які ви винні йому, за виявлену до вас ніжність. Ти, Мій Син і Господь! Ти Світло від Світла. Син Предвічного Отця, Образ Його сутності."

Інколи Марія знаходила Його преображенням, у сяючій славі, як через літа на горі Тавор (Мат.17,2) в оточенні ангелів, що поклонялися Йому і милозвучними піснями

воздавали хвалу і Подяку єдинородному від Отця, що став чоловіком. Нерідко Бог Отець приймав його благання про долю людей, тоді Марія поклонялася Всевишньому, жертвувала себе за гріхи людства, дякувала за всі Його присуди.

Підводячи підсумки цього періоду можна сказати:

- Вифлеєм Ісус Христос вибрав для місця свого народження;
- Назарет місце свого виховання;
- Капернаум місце свого прихистку і вияву Божественної суті;
- Єрусалим місце своєї слави, смерті і воскресіння як Господа-Спасителя.

ХВОРОБА І СМЕРТЬ СВЯТОГО ЙОСИФА

Полум'я сильної жертвовної любові Йосифа до Марії й Ісуса підірвали його здоров'я. Невтомна праця для блага Святої Родини, піклування про її добробут, намагання взяти на себе побільше обов'язків забирало багато сил. Він досяг лише шістдесяти років, а сили покидали його. Йосиф слабував вісім років, але намагався якнайбільше допомогти Марії й Ісусу, проте його земний шлях завершувався. Марія намагалася щиро піклуватися про нього, завжди була біля нього, звернулася до сина, щоб той допоміг земному батьку у цю важку годину відійти у мирі і надії на спасіння, зваживши на його вірність і старанність, праведні заслуги і чесноти, з якими він у поті свого чола підтримував Святу Родину. Спаситель сказав, що Йосиф займе гідне місце серед святих, і всі люди віддадуть йому належну шану. Пресвята Богородиця сердечно подякувала за цю ласку. Дев'ять днів і ночей доглядали хворого Ісус і Марія. Тричі вдень по велінню Господа Ангели виспівували похвальні гімни, наповнювали кімнату Небесною музикою і ароматом. У день перед відходом святий Йосиф дістав надприродне видіння він побачив сутність Бога, незбагненну Божественність тайни Втілення і Відкуплення, святу Церкву з її тайнами. Все це віддзеркалювалось у душі Пречистої Діви, і вона сердечно дякувала за все Богу. Обличчя святого Йосифа осяяло ясним світлом і благодаттю і він попросив благословення у своєї дружини. Сам Ісус поблагословив його, а Марія на колінах благала, щоб Йосиф поблагословив її. Він попросив у неї пробачення за своє недосягання у службі і Любові і сказав:

— Благословенна Ти між жінками!.. Нехай усі покоління знають, восхваляють і прославляють Твою гідність.

Спаситель дарував йому своє Благословення і мовив:

— Мій батьку! Спочинь у мирі і ласці мого Предвічного Отця і також у Моїй.

Це були останні слова, що їх почув Йосиф. Ісус сам закрив йому очі. Ангели із хвалебними гімнами занесли його святу душу, яка світилася незрівнянною славою.

Прожив Йосиф із Марією 27 років. На час смерті Йосифа, їй було всього сорок два роки, хоч виглядала вона на 30-річну жінку, залишаючись такою до кінця свого життя. Задля його святості, Найвищий надав Йосифу багато привілеїв: це отримати чесноту невинності, перемогти чуттєві нахили плоті, намагання уникнути гріха і привернути прихильність Бога, щоб збільшити любов і почитання Пречистої Діви, відігнати демонів нагадуванням його імені, отримати тілесне здоров'я і поміч у всяких труднощах, забезпечити добробут у сім'ї та багато інших благодатей для тих, хто шукає

заступництва у Діви Марії. Він у Божій присутності є однією з найбільш улюблених осіб і має надзвичайну силу, щоб відвернути руку Божої відплати. Що Йосиф попросить Господа в Небі, те дарується на землі, бо від його заступництва залежить неземне щастя і гармонія між Сином та Матір'ю.

Ісус, як наймиліший син, намагався полегшити тугу Матері за вірним Йосифом. Він своєю ревною синівською службою підніс Матір до найбільшої гідності, передав їй владу над усім створеним з усіма дарами, ласками, благословеннями. Мати, повна покори, вдячності, великої гарячої любові до сина, як найсвятішого із святих, як джерело власної святості, як її найбільшого добродія. Вона старанно вчила і вчилася у Його школі Божественної любові, наслідувала усі діяння Сина.

Це був прекрасний час неземного щастя, гармонії, взаємної любові Матері й Сина. Але раптом Бог закликав Марію принести в жертву її ненаглядного Сина.

ПОДВИГ САМОПОЖЕРТВИ МАТЕРІ

Марія розуміла, що наближалася невблаганна година його жертвування. Її покликали перед трон Пресвятої Трійці, і могутній голос промовив до неї:

— Маріє, Моя Доню і Дружино! Пожертвуй, як офіру, твого єдинородного Сина.

Душа Матері затріпотіла від почуттів, що розривали її: підкорення, любові до Бога і людей, співчуття і невимовної скорботи через грядущі страждання Сина. Її безстрашне і шляхетне серце затріпотіло, але вона відповіла:

— Він є Твій, Предвічний Отче, бо Ти народив його перед віками, перед ранковою зорею (Пс. 110, 3). Ти є і будеш його родителем повіки. Уступити його Тобі, що один Ти знаєш його вартість? Але віддати Його в руки жорстоких ворогів ради задоволення Твоєї справедливості ціною Його життя, більш дорогоцінного ніж усі труди Сотворення!? Справді, найвищий Господи,-великої жертви Ти просиш у Його матері! Але нехай не моя воля буде, а Твоя!

Ніхто і ніколи, за винятком самого Відкупителя, не жертвував Богові так багато, як Марія у цю хвилину. Бо вона любила свого Сина більш, ніж власне життя. Жертвувала б себе тисячу разів, щоб Він не мусив страждати.

Пресвята Трійця винагородила Божу Матір за тяжке випробування, якому вона добровільно підкорилася заради спасіння людства. Її невимовний біль був трохи погамований, коли побачила, які незліченні скарги людству принесе Спаситель. Вона одержала розуміння і силу діяти, як вірний Помічник і товариш Ісуса у порятунку людства. Її чекала розлука із Сином, бо Ісус вирішив піти у пустелю для сорокаденного посту. На прощання він звернувся до Матері із ніжністю і любов'ю:

— Моя Мамо!.. Я вважаю себе часткою від Тебе і твоїм Сином, більше, ніж визнавав дотепер, чи визнає будь-який син своєї Матері. Дай же мені Твій дозвіл і згоду, щоб виконати Волю Мого Предвічного Отця. Прийшов час, коли Я мушу залишити Твоє товариство і милу бесіду і почати працю над Відкупленням людини. І ти маєш бути моїм супутником і помічником у підготовці моїх страждань і Смерті на Хресті. Мое благословення залишиться з Тобою і Моя сильна і пильна охорона..."

Не стримуючи сліз. Господь обняв свою ніжну Матір. Та вони опанували свої

почуття, бо були великі у своєму терпінні. Мати сказала, що жертвує свою волю, як офіру, для здійснення волі Всевишнього і єдиного просила: супроводити Сина в трудах і Твоїм Хресті. Разом підійшли до виходу. Мати припала до Нього і попросила благословення. Він поблагословив Матір і рушив до Йордану, як добрий Пастир, що шукає загублених овечок, щоб перенести їх на плечах на дорогу вічного життя (Лука 15, 5).

РОЗЛУКА З МАТЕР'Ю ІХРЕЩЕННЯ ІСУСА

Ісус попрямував до Витанії, на другому березі Йордану, до Йоана-Хрестителя, який там проповідував і хрестив. Убого одягнений, незнаний нікому Месія спішив на порятунок людства. По дорозі він роздавав свої благословення, знімаючи у багатьох зустрічних тягарі тілесних і душевних недуг. Захвилювалося серце Святого Йоана, коли він побачив Ісуса. Він відчув велику радість і піднесення; бо Спаситель йде до нього, щоб похреститися. Ось Господь зайшов у натовп і дочекався своєї черги. Йоан відразу впізнав його, впав на коліна і сказав:

— Мені самому треба хреститися у Тебе, а Ти приходиш до мене? (Так записано у Св. Матфея).

Христос відповів:

— Залиш це тепер! Так бо личить нам здійснити всяку правду.

Христос опустився у воду і Йоан похрестив його. У цей час розкрилося небо Святий Дух у вигляді голуба зійшов на Христа і пролунав могутній голос Бога-Отця:

— Це Син Мій, що його я вподобав!

Багато з присутніх, що мали ласку в Бога, почули цей голос і бачили Святого Духа. Отець засвідчив, що Ісус Його справжній Син, він відновив честь свого сина, що упокорив себе Хрещенням на відпущення гріхів, яких не мав.

Пресвята Марія, провівши Сина, довго дивилася йому вслід, доки дорога між пагорбами поглинула його. Вернулася до своєї світлички, відокремилася від світу, так, як і Син, почала постувати. Її було Боже видіння і вона могла бачити все, що діється із сином. Вона наслідувала всі його дії. А він після Хрещення пішов з Йордану в пустелю лише в товаристві ангелів.

ШЛЯХ ДО НЕБЕСНОГО ОТЦЯ

Ісус між похмурих скель знайшов печеру і припав до землі у найглибшій покорі, віддав шану Богові Отцю за всі труди і ревно молився за спасіння людей до Предвічного Бога протягом усього посту. Сорок днів Спаситель не приймав їжі, надолужив за людські гріхи обжорства. Щоб стати Проповідником і Учителем, Ісус наперед мусив побороти кожен окремих порок у смертних, протиставляючи їм чесноти. За нашу гординю власним упокоренням, за пожадливість — повним своїм добровільним убожеством, за низькі і хтиві нахили покутою і строгістю до себе, за нашу запальність і мстивий гнів лагідністю і милосердям до ворогів, за нашу лінь і недбалість своїми невсипущими трудами, за нашу неправду і заздрість відвертістю і праведною щирістю.

Так він невтомно благав Небесного суддю, випрошував прощення провин для

людства. Бог побажав виявити свою любов до нас безкінечним, ніким неперевершеним стражданням і Хресною смертю, щоб не мали виправдання для себе навіть найбільш невдячні і затверділі серця.

Пресвята Марія у цей час ретельно повторювала всі дії Бога, всі його молитви і прощення, дарувала своє милосердне заступництво всьому людству і могла спілкуватися через ангелів із Ісусом.

Люцифер стежив за діями Ісуса Христа, він хибно думав, що це просто дуже свята і праведна людина і вирішив спокусити його.

ПОЄДИНОК ІСУСА ІЗ САТАНОЮ

Поєдинок почався на 35-й день Христового посту в пустелі. Люцифер став перед Христом, як чужинець, хоч, як Ангел одягнув себе у сяйво і, знаючи, що Ісус терпить муки голоду, так промовив:

— Коли ти, Син Божий, то звели, щоб це каміння та й стало хлібом (мат. 4, 3). Так він хотів перевірити свою тривогу, чи цей чоловік не є Месія. Христос коротко відповів:

— Написано: "Чоловік житиме не самим хлібом, а кожним словом, що виходить з уст Божих". Це був нищівний доказ із Святого Письма, супроводженого силою духу Господа, але Люцифер продовжував свою спокусу. За дозволом Ісуса, він переніс його в Єрусалим і поставив на наріжник храму, хотів розбудити марне жадання слави від народу, що був унизу і сказав:

— Коли ти Син Божий, кинься додолу: написано бо: Він ангелам своїм велітиме про тебе, і вони візьмуть тебе на руки, щоб ти своєю ногою часом не спіткнувся об камінь (Мат. 4, 6).

Але Христос відповів:

— Написано також, не будеш спокушати Господа, Бога твого (Втор. 6,16).

Ця відповідь була дана з такою гідністю і таким маєстатом, що нанесла нищівний удар зарозумілості диявола і спричинила незнані йому раніше муки і замішання.

Тоді він вирішив спокусити славою і владарюванням світу, пропонуючи те, що йому не належало, а підлягало лише Богові.

— Оце дам тобі, — казав він, поставивши його на високу гору, звідки видно було багато земель, — як упадеш ниць і мені поклонишся.

Христос обірвав розмову:

— Геть, сатано! Написано бо: Господу Богу Твоєму поклонишся і Йому Єдиному будеш служити.

Цим наказом Христос припинив спроби Люцифера і скинув його разом з легіоном нечистих в найглибші провалля пекла. Там три дні вони лежали без руху, повністю зруйновані, нездатні зрушити з місця.

Христос гаряче подякував Богу-Отцю, що дарував йому перемогу над ворогами Бога і людини. Про це нам переповів Святий Євангеліст. Свята Марія стежила за поєдинком свого осяйного, мужнього сина. Невидимо, духовно, і вона громила Люцифера, співпрацюючи із Христом для добра людства. Вона по перемозі склала гімни на честь Бога і Христа, ангели поклали їх на музику і послали їх Ісусу.

ПОВЕРНЕННЯ. ПЕРШІ УЧНІ

Із пустелі звитяжний Ісус вернувся на береги Йордану, до Йоана, який був любий його серцю. Побачивши Ісуса, Йоан сказав своїм учням:

— Ось Агнець Божий, що бере гріхи світу. Це той, що про нього повідав я: за мною йде Муж, що був передо мною, бо був раніш від мене. І я не знав Його. Та я на те прийшов, водою хрестивши, щоб Ізраїлеві об'явлений був Він.

Після цих слів два учні Святого Йоана пішли за Господом до його домівки. Це були перші апостоли: святі Андрій і Йоан, майбутній улюблений учень Христа.

Андрій покликав свого брата Симона, якого Христос відразу назвав Петром, Кифою по-грецьки. Ці зустрічі відбулися в Юдеї, а наступного дня у Галилеї. Ісус покликав із собою Филипа, який привів Натанаїла.

Із цими першими учнями Христос, повний духовної сили, вертався до Назарету, щоб побачитися зі своєю любов'ю Матір'ю. Всю дорогу Спаситель багато працював над душами учнів: просвітлював, ушляхетнював, збагачував Божественними дарами, благословеннями. У цей час він багато проповідував, вчив правди вічного життя, допомагав бідним, утішав хворих і засмучених, відвідував лікарні, тюрми, багатьох зцілював, просвітлював душі. Діва Марія уважно стежила за кожним кроком сина, сердечно дякувала Небесному Отцю за все і готувалася зустрічати своїх найдорожчих гостей: прибирала свій дім, готувала страви, щоб гідно зустріти їх. Із сердечною щирістю, глибокою шаною і покорою приймає вона їх і, по суті, стає для них Духовною Матір'ю і Учителькою. Учні були зачаровані і зворушені прийомом, впали перед нею на коліна, бажаючи, щоб вона прийняла їх як власних синів і слуг. Та найбільше полюбив її Йоан, його невинність, лагідна вдача зачарували Богородицю і він став її другим улюбленим сином. Мати приймала гостей з такою гостинністю і лагідністю, шанобливо прислужувала їм за столом. Коли апостоли пішли на відпочинок, син прийшов до світлиці своєї матері, а вона, як завжди смиренно сіла біля його ніг. Господь підніс її з долівки, говорив із нею про спасіння і вічне життя, але обходився із матір'ю стримано, щоб вона здобула більші заслуги у терпінні, про що вона не раз просила свого Сина.

Коли Ісус пішов виконувати велику місію Бога-Отця, нести правду вічного життя, просвітлювати і очищати душі людей, Богородиця залишилась у тісному духовному зв'язку з ним, повторюючи всі його дії, зміцнюючи Сина своєю любов'ю. Дім у Назарет! став справжнім прихистком для багатьох обездолених жінок, які знаходили там допомогу, щирі любов, розуміння, духовну підтримку. Велич і світло душі Богоматері відроджує людські серця до нового життя, перетворює покайні гіркі сльози в осяйну тиху усмішку,

Марію Магдалину, після прощення її Ісусом, покликав теплий промінь любові, що линув із серця Пресвятої Діви, Матері всіх нас. Марія Магдалина прийшла до неї як прочанка, котра мусить віднайти шлях, що веде до мети — любові, чистоти, щоб стати ученицею і послідовницею Ісуса. Це сталося так.

Прощена Ісусом, Марія вийшла з дому фарисея, у якого був Ісус. Йти додому не могла — знову німий докір Мартиних очей. Ні! Вона більше не витримає. Тож пішла

вулицею, куди очі бачать. І раптом до її вух долинуло слово: "Назарет ". Марія зупинилась. Це ж там мати Ісуса! Ось хто розрадить її І зрозуміє так, як зрозумів І простив Ісус.

— Скажіть, заради Бога, ви знаєте Марію, матір Ісуса? — звернулась вона до молодій жінки, що йшла їй назустріч.

— Так, знаю, я її кривна, дружина Якова, Йосифового брата. А що?

— Мені дуже треба бачити Марію!

— Ми зараз повертаємося у Назарет, дещо купимо, і в дорогу! Поїдемо з нами!

Марія Магдалина засвітилася радістю-"Я куплю гостинець для Матері-Марії".

За півгодини великий критий віз заторохтів дорогою в Назарет. Жінки зручно вмостилися на возі. У нехитрих розмовах спливав час. Сонце повільно сідало за гору, порослу лісом. З низин потягнулися сиві пасма туману.

— Ось ми І приїхали, — сказала Сара. Віз зупинився біля міцних воріт. Назустріч висипала дівчора. " Мамо, тату! " — " Я зараз, проведу гостю і повернуся",- сказала жінка. Марія пішла з нею крутою вуличкою, несучи у кошику гостинці.

— Маріє, приймай гостю! — гукнула Сара, зайшовши на ганок. Мати-Марія поспішила їм назустріч, мить вдивлялася у прибулу, обличчя засвітилось теплою усмішкою Маріє, донечко, прохось!" І обняла гостю.

— Ось і добре, то я пішла додому, там діти чекають!

— Дякую, сестро, дякую!

— Захось, доню, зараз вмиєшся з дороги! —1 вже несла миску з водою. Магдалина давно вже не почувала себе так добре у рідному затишку, і сльози розчулення забриніли на очах. Потім вони сіли вечеряти, а Марія, ковтаючи сльози, оповідала.

— Не треба, доню, я все знаю! Як добре, що ти прийшла до мене! Вже, лежачи в ліжку Марія тихо плакала, але то були сльози радості. Дім Богоматері — затишок, де відроджуються душі людей, яких полонив диявол. Спосьб приймати повернення грішників є мірилом доброти людини та її поєднання з Богом. Невипадково Ісус, який ніжно любив свою матір, сказав: " Моя Мати — жінка з душею дитини. Більше того, вона жінка з душею Ангела. Моя Мати чистіша від першої лілії, що розвіяла свої аромати за вітром. Її пахощі Невинної ДІВИ, заповнюють Небо і землю, І за ними зі століття у століття будуть іти добрі світлі душі. А покаєння є тим, що очищує.

Мати Марія повірила Магдалині, бо бачила, як очистилось її серце. Її світла райська усмішка несла найвищий дар — надію, віру і любов, тамувала гіркоту, дарувала радість прощення, вселяла надію в нове світле життя.

Ісус Спаситель із розумінням і співчуттям боровся задушу Магдалини: " Вона, звільнившись від жаху, роздивляється довкола, зазирає у себе і наново відкриває себе і світ," — сказав про неї Христос. "Хто дав хліб апостолам та пророкам, — продовжував Спаситель, — буде за це винагороджений, та подвійно будуть винагороджені ті, що навіть забули поїсти через Любов до Мене, тому що заспокоювали голод не тіла, а духу, чий голос був сильніший навіть оправданих людських потреб. Коли потьмяніють усі добродесності, бо вони стануть непотрібними жителям Царства, єдиною добродесністю

залишиться любов. Вона, яка навіки залишиться єдина і пануватиме. Марія вибрала її своїм щитом і посохом, і на ній, як на ангельських крилах, досягне Мого Неба. Щире каяття є фільтром, який очищує, а любов засобом, що оберігає від будь-якого запламування. Завдяки якому, всі, кого життя зробило дорослим і грішним, знову можуть стати невинними дітьми і такими увійти у Моє царство! Отож будьте непохитні із вашими вадами. Виривайте їх не зважаючи на розриваючі серце страждання." ("Марія Магдалина", Марія Воль Торта, Л., Добра книжка, 2010 р. ст. 71-76; 112-115).

"Будьте смиренні і терплячі, — звертається до нас Ісус, — завдяки цьому можна перемогти, а не владою і силою".

Весь день провела Магдалина з Божою Матір'ю. Важкий камінь спав з її серця. Скільки світлої приязні і чистої любові подарувала Пречиста Марії.

Вона радила їй: "Твоє серце, освячене прощенням Сина. Дай любові зміцніти і стати палаючим вогнем. Молитва тоді є справжньою, коли є любов". Легко і радісно стало на серці Марії, світ повертався до неї яскравими барвами.

Ввечері Богородиця сказала: "Завтра вранці ми підемо до Ісуса, він кличе і чекає нас". Марія зраділа, бути біля Ісуса — найвище щастя. Богородиця пішла до родичів і попросила доглянути дім, який вона залишає. Ретельно готувалась до довгої мандрівки. Подивилась на взуття Марії: "Дитино, в цих сандаліях ти далеко не зайдеш, для такого шляху треба міцні і нові. Я зроблю тобі такі, навчилася, бо робила Ісусу зручне взуття".

На другий день, коли ще не благословилося на світ, прочанки вирушили в дорогу. Взяли на всяк випадок плащі, їжу. Божа Матір розповідала про сина, своє життя. Коли сонце почало припікати, зайшли у лісок перепочити. Влаштувались біля струмочка, підкріпились хлібом, сиром. І знову в дорогу. Небо поволі затягували хмари. "Буде гроза, — сказала Пречиста, — підемо швидше!" Та гроза наздогнала їх. Упали перші важкі краплі дощу. Небо розпанахала блискавка, загриміло так, що затремтіла земля. Коли чергова блискавка влучила неподалік, Марія дуже злякалась, та Богоматір заспокоїла:

— Все буде добре.

Ісус сидів на веранді, коли зайшов св. Петро. "Буде велика гроза", — сказав він, забираючи речі до хати. "Петре, бери парус, підемо зустрічати Матір", — мовив Ісус. За кілька хвилин вони швидко йшли назустріч жінкам. Богоматір здалеку побачила сина:

"Он Ісус, вони йдуть нас зустрічати!" Ще мить і жінки сховались під парус, який рвався із рук чоловіків. Мати з ласкою і любов'ю дивилась на сина, що осяйно усміхався до неї. Дощ не вщухав. Нарешті наскрізь промоклі дійшли додому. Господар запалив піч, щоб висушити мокрий одяг, господиня принесла сухе вбрання. За скромною вечерею Мати подякувала Ісусу і поблагословила господарів.

"Завтра вирушаємо в дорогу, понесемо слово Боже людям, пробудимо їх до нового життя", — повідомив Ісус.

ПРОПОВІДЬ СЛОВА БОЖОГО

Настав час його великої праці: проповіді Слова Божого, зцілення людських душ і тіла. І майже скрізь у всіх його святих діяннях брала участь матір Божа. Після

проповідей у Кані Галілейській Ісус з Матір'ю одержали запрошення на весілля. Ісус погодився розділити радість молодих. Під час весілля Марія довідалася, що закінчилося вино, вона каже про це Ісусові і йде до слуг, щоб вони зробили все, що скаже Христос. Ісус звелів наповнити посудини водою. Здивований слуга виконує його вказівку. "Тепер неси його до старости". — Той, покуштувавши вино, високо поціновує його і каже: "Цей чоловік великий Пророк Божий". Марія й Ісус широко раділи, що подарували радість людям. А потім Спаситель пішов до Капернаума, зцілював тіло і душі людей. Люди питали один в одного, чи не є він Месія, який повалить римське панування і заснує Царство Боже у Палестині. Любов і популярність його зростали з кожним днем. Звістка про це дійшла до Івана Хрестителя і він сказав: "Слава Богу, я завершив мою місію, приготувавши дорогу для нього Він повинен рости, а я маліти".

Незабаром Ісус із сумом дізнається про ув'язнення Хрестителя. Він сказав: "Йоан докоряв Іродові за шлюб з жінкою його брата, ось причина його ув'язнення".

Христоса чекала велика подвижницька праця, і він йде на північ від Самарії.

МАРІЯ — ВІРНА УЧЕНИЦЯ І СОРАТНИЦЯ ІСУСА

Ісус поспішав до Єрусалима, щоб святкувати там Пасху. За цей час Марія вже позбулася свого дому в Назарет! і пішки йшла за ним всіма шляхами проповідування і навчання, брала саму діяльну участь у навчаннях і просвіщенні. Невтомно при всякій погоді йшла вона до людей, несла їм слово Живого Бога, істину, ласку і благодать, з ранку до вечора на ногах, перевтомлюючись над людські сили. Тоді Ісус наказував їй перепочити пару днів, а інколи дарував їй свіжі сили. При тому вона залишалася старанною ученицею Ісуса, не пропускаючи жодної його проповіді. Коли ж не мала змоги бути на проповідях, просила Ангелів переказувати їй слова Учителя. Перед нею були відкриті найменші порухи людської душі, найпотаємніша думка. Її терпіння і страждання на ту пору дивували навіть Ангелів, бо вболівала Мати Божа за кожну душу, яка заблукала у гріхах. За Христом йшли деякі жінки з Галілеї, що були оздоровлені від своїх недуг чи гріхів. Вони склали товариство Пречистої Діви, яка учила їх правді Віри, ходила з ними на проповіді свого сина.

Вражаюче добрі й світлі стосунки склалися у неї з апостолами. Христос, добираючи учнів, вселяв у їх душах шану й почитання Його Матері. Вона їм віддавала тепло свого серця, потішала, вчила, допомагала при потребах, дарувала спокій і радість для кожної душі. Вона знала подальший шлях кожного, тому ревно молилася і просила за їх благо. Особливо чисті, гармонійні стосунки були у неї з апостолами Петром і Йоаном. Петро мав стати Намісником Христа й спільником Церкви, а Йоан названим Сином Марії, а згодом її опікуном. Саме він був духовно найближчий до Марії, найпершим у любові і служінні їй. Хоч це йому не завжди вдавалося, бо Марія була неперевершена у своїй покорі і бажанні прислужитися іншим.

ЮДА ІСКАРІОТ

Складні стосунки були у Марії лише із Юдою Іскаріотом. Спочатку, коли захоплений проникливими проповідями Ісуса, він прийшов до нього з добрими намірами і скоро заслужив ласку, виділявся серед апостолів. Христос оцінив його добрі

наміри. Марія теж прийняла його з ласкою, хоч передбачала його зрадництво і кінець. Тому приділяла йому своє заступництво і материнську любов, намагаючись відвернути його від фатального гріха. Він став пишатися своєю духовною досконалістю, любив указувати на помилки співбратів, незначні вади, замість допомогти виправляти їх. Особливо Юда заповзався на Святого Йоана, вважаючи, що той підлещується до Марії. Це були поки-що невеликі гріхи, але неவிбагливе ставлення до своїх вад, заздрість, обмова, засудження ближніх пускали у його серці зле осердя і передумови до великого страшного гріха. Він охолов до Бога, з нехиттю ставився не тільки до апостолів, але й до Діви Марії. Мати Божа всіма силами намагалася не допустити його

до упадку, любо промовляла до нього, на деякий час втихомирювала суперечливі думки. Але згодом він все більше озлоблювався, допустив до себе Диявола. Він перестав належно шанувати Матір Божу, докоряв їй. Господь розгнівався на нього, лишив на поталу власним судженням. Його відроза до Пречистої Діви переросла в обурення проти Господа. Але поки що Боже Провидіння не покинуло Юду. Мати Божа лагідно умовляла упокоритися, взяти себе в руки, просити прощення у Спасителя, поки не пізно, обіцяла свою допомогу. За всяку ціну вона не допускала Юду до повного падіння. Але він йшов далі у свій страшний гріх. У час, коли зростає кількість апостолів, Господь вирішив призначити одного з них скарбником, завідувати пожертвами, що йшли на спільні потреби і кесарський податок. Але всі старалися уникнути цієї служби. А Юда висунувся наперед, бажаючи стати скарбником, просив сприяння Йоана, Петра, Матері Божої, але даремно. Милосердний Господь у своїй доброті бажав віддалити цю спокусу і смерть душі Юди, а Мати Божа почала лагідно, як рідного сина, умовляти його схаменутися і встати зі свого упадку. Але Юда образився і розлютився на Святу Марію.

Велике честолюбство і скнарність перемогли і він, прикинувшись овечкою, попросив в Ісуса місце скарбника. Тут Юда збільшив свої гріхи, бо говорив неправду, приховуючи справжні наміри, сподіваючись перехитрити і обдурити Господа. Але Ісус і тут намагався вберегти Юду від загибелі: "Чи відаєш, Юдо, що шукаєш і за чим просиш? Не будь таким жорстоким до себе, щоб клопотатися, намагаючись дістати отруту і зброю, що можуть спричинити твою смерть!" Та Юда лицемірно запевнив Христа, що хоче послужити йому. Так він добровільно відвернувся від світла, знехтував Божу засторогу і сам собі вибрав смерть.

Хай же це буде вічною засторогою для всіх тих, хто живе лише у плоті, забуваючи про небезпеку втратити вічне блаженство.

ЖИВА ВОДА

Проповідуючи і зцілюючи немічних людей, Ісус, йдучи до Галілеї, втомився, сів біля криниці. По воду прийшла самаритянка, бо це було в Самарії, а самаритяни були запеклими ворогами юдеїв. Коли Ісус попросив у самаритянки напиться води, та здивувалася.

— Що, ти, юдей, просиш напиться у мене, самаритянки?

На що Ісус відповів:

— Якби ти знала, хто я, то ти б просила у мене живої води.

— Але криниця глибока, й у тебе немає чим зачерпнути воду.

Відповідь Христа розкриває самаритянці істину, що перед нею Спаситель і "Кожний, хто п'є із цієї криниці, прагнутиме знову, але, хто питиме воду, що я дам йому, ніколи не захоче пити, бо це є дар вічного життя".

Вона побігла до міста сповістити чудову вістку. Прибігли самаритяни і жадібно слухали Божі слова. Два дні ніс слова живого Бога Ісус в Самарії, а потім пішов до Галілеї, прийшов до Назарету, де його радо привітала Свята Матінка.

ЖОДЕН ПРОРОК НЕ МАЄ СЛАВИ У СВОЇЙ БАТЬКІВЩИНІ

У суботу він іде в синагогу, читає їм книгу Ісаї, в якій сповіщалося про прихід Месії.

— Сьогодні сповнилося писання, що ви почули, — закінчив Ісус.

Обурені назаретяни гнівно виганяють Ісуса.

— Ти Месія?! Ти тільки син назаретянського теслі! Геть з ним за місто! Смерть йому!

Ісус подивився на розлючений натовп, і вони не зачепили його.

— Жодний пророк не має слави у своїй Батьківщині, — сказав Ісус, покидаючи місто.

Налякана Марія дуже боялася, щоб Ісуса не скинули у провалля. Але він, невидимий, пішов геть. Ісус із своїми учнями поселився в Капернаумі, там проповідував, зцілював хворих, виганяв бісів. І скрізь з ним була його свята матінка, турбуючись про апостолів, дбаючи про їх їжу, у всьому допомагаючи своєму Святому сину. У той же день він зцілив Петрову тещу від гарячки, і вона, вставши, почала приймати Ісуса і Матір Божу, як дорогих гостей. Чутка про чудо зцілення людей поширилася по всьому краю. Юрби людей йшли за ним. У тому домі, де він учив, зібралося багато людей, так, що увійти туди було неможливо. Побачивши це, друзі тяжко хворого вирішили розібрати покрівлю і спустити його через дах. Ісус з радістю допоміг йому, бо знав дійсну потребу хворого.

— Прощаються тобі гріхи!, — сказав Ісус. Встань, бери своє ложе та йди додому!

Фарисеї бачили це і були дуже розлючені, вони шукали привід, щоб звинуватити Ісуса і врешті вбити його. Коли Спаситель покликав Матвія, ретивого збирача податків, всі здивувалися: "Жодний добрий єврей не хотів би мати Матвія за друга".

Ісус мудро відповів:

— Тільки хворі потребують лікаря, я прийшов кликати не праведних, а грішних до покаяння.

ДВАНADЦЯТЬ АПОСТОЛІВ

Згодом, вибравши 12 апостолів, він виголошує свою Нагірну проповідь, у якій пояснив, якими повинні бути члени Царства Божого. Після проповіді Ісус взяв своїх учнів у Капернаум. Його із слізним проханням зустрів сотник римської армії, щоб Спаситель зцілив його хворого слугу. Ісус хоче піти до хворого. На що сотник сказав, що він недостойний, щоб Христос вступив до його дому, але коли Спаситель скаже слово, то слуга буде врятований. Ісус радіє:

— Ніде в Ізраїлі я не знайшов такої віри. ...Нехай буде згідно з вірою твоєю.

Кожну хвилину свого життя Ісус продовжує проповідувати. Людей приходило так багато, що Ісус змушений сісти у човен і, відчаливши від берега, проповідувати з човна. "...Царство Боже подібне до перлини, воно цінніше за все".

Ввечері Ісус попрохав своїх учнів перевезти його на той бік озера, а сам ліг на корму і заснув. Знялася страшенна буря, хвилі заливали човен. Учні кинулися до корми: "Ми гинемо!" Ісус став лицем проти бурі: "Замовкни! Перестань!" Вмить замовк вітер і настала велика тиша. Учні здивувалися: "Хто ж він такий, що вітер і море слухають його?"

ВОСКРЕСІННЯ ДОЧКИ ЯІРА

Згодом Ісус та учні повертаються до Капернаума, до ніг Спасителя впав рабин Яір:

— Учителю! Моя донечка помирає! Прийди й допоможи!

Ісус іде з Яіром, та по дорозі їх зустрічає слуга...

— Пізно, твоя дочка померла!

Біля будинку їх зустрів натовп заплаканих людей.

— Чому ви плачете? Дівчинка тільки заснула!

Ісус зайшов до кімнати, де лежала мертва донечка і сказав:

— Встань!

Вона встала і захоплено подивилася на Спасителя.

Вістка про воскресіння дівчинки облетіла весь край. Тисячі людей хотіли почути його слово. Тоді Ісус сказав своїм апостолам, щоб вони йшли по двоє і проповідували й зцілювали людей:

— Не турбуйтеся що говорити, Дух Божий буде говорити через вас.

П'ЯТЬ ХЛІБИН ДЛЯ П'ЯТИ ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ

Засмучений смертю Йоана Хрестителя, Ісус і апостоли переправились через море і пішли на гору, щоб побути на самоті, але великий натовп йшов за ними. Ісус став вчити і зцілювати хворих. Вечоріло. Спаситель став турбуватися про їжу для цих людей, а їх було понад 5 тисяч чоловіків, окрім жінок і дітей. Апостоли сказали йому, що у них лише п'ять хлібин і дві рибини, але що це для такого натовпу? Ісус промовив:

— Нехай люди сядуть, їжу дайте мені.

Він подякував Богу і дав їжу своїм учням, щоб ті роздали її. І диво, їжі вистачило для усіх. Ісус усамітнюється з апостолами і тут попереджає їх, що хто хоче йти за ним, то повинні бути готовими страждати, так, як страждатиме він, бо його хочуть убити. Учні не віряться у його смерть, адже вони бачили прояви його могутності.

ПРЕОБРАЖЕННЯ ХРИСТА НА ГОРІ ТАВОР

Ісус іде на гору Тавор, бере із собою Петра, Якова, й Йоана, він відійшов вбік помолитися, а вони сіли спочити, але незабаром заснули. Прокинулися і побачили справжнє диво: Ісус преобразився, його обличчя сяяло, як сонце, а одяг став білий-білий і виблискував, як місяць. Тоді з'явилися Мойсей та Ілля для розмови з ним. У цей час яскрава хмара спустилася над верхів'ям гори, з хмари пролунав голос Божий: "Це син мій улюблений, в якому моє уподобання, його слухайте!" Марія також з волі Бога

була перенесена на гору Тавор і щиро раділа, — що побачила Преображення Христа, як велику ласку Всевишнього. На честь цієї події вона складала гімни Спасителю і Отцю Небесному.

Минуло два з половиною роки великих трудів Господа-Спасителя. Після Преображення Небесна Цариця була перенесена ангелами в Назарет. Незабаром Спаситель у супроводі Матері, апостолів та декількох вірних жінок рушили на святкування Пасхи в Єрусалим. Дорога йшла через Галілею і Самарію. Спаситель був свідомий своїх мук на Хресті, але твердо йшов назустріч стражданню, бо вони принесуть спасіння людському роду.

— Мій предвічний Отче! Піддаючись Твоїй Волі, Я радо спішу задовольнити Твою справедливість терпінням навіть аж до смерті. Таким чином Я примирю з Тобою всіх дітей Адама, виплачуючи їх борги і відкриваючи для них Небесну Брану, що була для них замкнена... Я знайду і заберу разом тих загублених із дому Якова (Ісая 56, 8), піднесу упавших, збагачу бідних, освіжу спраглих, відкину зарозумілих і піднесу покірних. Я хочу перемогти пекло і збільшити славу тріумфу над Люцифером (Йоан 3, 8).

Гострий меч прошив серце Володарки Світу ще в пору передбачення Святим Симеоном вінець страждання Ісуса (Лука 2, 35). Бо свята материнська любов і прагнення уберегти коханого Сина від жахливих мук увійшла у протиріччя з її бажанням виконати волю Ісуса і Його Предвічного Отця. Марія гірко жаліла, що їй не можна вмерти разом з Ним.

ВОСКРЕСІННЯ ЛАЗАРЯ

Це була остання подорож Ісуса, і він дарував зцілення, розкривав суть святого вчення. Шлях його проліг у Витанію, бо звістки надійшла від родини Лазаря звістка про його (Лазаря) хворобу. Коли Ісус прийшов у Витанію, Лазар вже помер і його поховали. Заплакані, убиті горем його сестри, Марія і Марта із сльозами і розпачем зустріли Ісуса.

На той час у Витанії зібралися значні фарисеї, садукее, іродіяди, щоб попрощатися із вельможним Лазарем, а ще засудити Ісуса, який був другом Лазаря і не врятував його від смерті. Під вечір Ісус прийшов у Витанію. Перед тим один фарисей, член синаєдріону, сказав, що повірять, що Ісус, Син Божий, коли він оживить тіло, яке декілька днів було у гробниці і почало розкладатися. Тому Ісус хотів показати могутню силу Бога-Отця, сином якого він є, бо виконує його волю. Ісус заходить у сад, привітався загальним поклоном і повільно йде алеєю. Злобне зміїне шипіння одних і світлі усмішки прихильників Ісуса, яких небагато, супроводжують його.

Він високий, стрункий, як сонячний промінь, у білих осяйних шатах, його очі випромінюють небесний вогонь і силу. Марта, а згодом Марія кидаються йому назустріч. "Мир вам", — каже Ісус, прямуючи до гробниці Лазаря.

"Заберіть камінь!" — наказує Ісус, йому доводиться повторити, бо всі з жахом дивляться на нього. Нагла тиша упала на присутніх. А він стрімко підносить руки до Небесного Отця і голосно молиться: "Ти завжди вислуховуєш Мене. Я це роблю, щоб всі

повірили в Тебе, у Мене, в те, що Ти Мене послав!"

Його очі випромінюють блакитне світло і силу. Він робить крок до гробниці, з якої чується тлінний сморід, і голосно наказує: "Лазарю! Вийди геть!"

Він, ніби перетворився у світло, особливо його обличчя, підняте до Неба. Всі зблідли, їх очі широко розплющилися, з уст виривається вигук здивування.

І ось Лазар, примарний у своїх пов'язках, виходить із гробниці.

"Звільніть його від пов'язок і хай іде! Дайте йому одяг і їжу", — наказує Ісус. Лазар відкриває очі і пильно дивиться на Ісуса, який посміхається йому, а на очах бринять сльози. Лазар гаряче дякує Всевишньому.

Над враженими людьми здивований вигук: "ОХ!"

Лазарю приносять одяг, його обмивають чистою водою, а він падає Учителю до ніг, який, усміхаючись, каже: "Ласкаво просимо, мій друже!.. Хай мир і радість буде з тобою!"

Фарисеї потерпіли поразку, і це ще збільшило їх ненависть до Божого Сина. Вони покидають сад навіть не прощаючись із Мартою і Марією.

— Дякуємо тобі, о, Ісусе, — Марія і Марта кинулися йому до ніг. Вражені люди затихли, не могли повірити у це диво. Звістка ця перелякала фарисеїв, бо люди визнавали Ісуса за Месію, називали його Царем Ізраїля. Ще раз навідає Ісус Витанію, запрошений на бенкет на честь воскресіння Лазаря, ще раз поспілкується з друзями, яких він любив. Марія, коли приходив Ісус, завжди слухала слова Божі відчувала біля себе живого Бога, а Марта клопоталася господарством, чим викликала нарікання Спасителя:

— Марто, Марто, не тим піклуєшся...

Під час вечері у домі фарисея, Марія намастила ноги Ісуса найдорожчим пахучим нардом і обтерла їх своїм волоссям. Юда Іскаріот, скарбник учнів, розгнівався на це марнотратство.

— Я бажала вшанувати Ісуса, — відповіла Марія.

— Залиште її, вона показала свою любов до мене, — захистив її Ісус.

Юда страшенно розгнівався за це зауваження, і жахлива думка про зраду народилася в його голові.

В ОСТАННЮ ПУТЬ. ТАЙНА ВЕЧЕРЯ

Господь вирушив у останню путь до Єрусалима. Він мовив до Бога-Отця:

— Предвічний отче мій і Боже! У відповідності із Твоєю святою волею Я йду тепер терпіти й умерти за звільнення людей, Моїх братів і Твоїх рук творінь. Я віддаю себе за їх спасення, і щоб зібрати тих, що були розсіянні і розділені через гріх Адама.

Наступив час Тайної вечері. За єврейським звичаєм апостоли, Пресвята Богородиця, Ісус возлежали на долівці довкола низенького столу. Ісус, для якого була чужа гординя, на знак повної смиренності помив усім апостолам ноги і попросив підготувати звичайний обідній стіл, накритий багатим обрусом, на нього поставили срібну тачу і великий келех для вина. Цим розпорядженням Ісус хотів покласти край установленим вечерям і нижчому символічному Закону і встановити нову вечерю

Закону милосердя. Відтоді Ісус хотів, щоб священні містерії здійснювалися на столах чи вівтарях, схожі на ті, які вживаються у нашій церкві. Господь сів при столі разом із апостолами та деякими учнями і розпорядився поставити на стіл прісний хліб і вино. Після цього він промовив до апостолів слова, напоєні найглибшим почуттям, яке пашіло полум'ям братньої любові, що полонило душу, прикликав на них мир і братню любов, які будуть зміцнюватися при допомозі Тайн, що відслужуватимуться. Бог нагадав, якщо вони любитимуть одне одного, то предвічний Бог полюбить їх тією любов'ю, якою любить свого Сина. Він поновив у них світло розуміння найвищої гідності, досконалості і надзвичайних прав його Пречистої Диви-Матері.

СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ, ТАЇНСТВО ПРЕСВЯТОЇ ЄВХАРИСТІЇ

Ісус узяв хліб з таці і попросив дозволу і співдіяння у Предвічного Отця, що відтепер і подалі заради слів, що він їх зараз вимовить, а свята Церква згодом повторюватиме, Він міг реально і правдиво ставати присутнім у офірі, і слухняно підкорятися цим священним словам. Ісус підвів очі до Неба з такою осяйною величчю, що надихнув Апостолів і Пречисту Діву до почування нової незвичної пошани і виголосив Слова Освячення над хлібом, перемінюючи його в своє справжнє Тіло, а після того над вином, перемінюючи його у свою власну кров. У відповідь пролунав голос Небесного Отця:

— Це Син Мій улюблений, в котрому є Моє уподобання, є і буде до кінця світу і Він буде з людьми на всі часи їх вигнання.

Свята Діва в окремій кімнаті простерлася на долівці з висловами незрівнянної Пошани до свого Сина у Пресвятих тайнах.

Найвищий священник, Христос, підніс догори свої власні освячені тіло і кров, щоб присутні на цій першій Службі Божій могли їх достойно прославляти, що вони й чинили. Потім Ісус, піднявши найсвятіші тайни вгору для пошанування, поділив їх своїми святими руками і перший причастився до них сам, як перший і найголовніший з усіх священників. Наслідки діяння Святого Причастя у тілі Христа були чудові і Божественні, бо незабаром дари слави розпромінилися із Його тіла, як це було на горі Тавор. Він відмовлявся від всякої помочі при страстях. Потім взяв другу частину освяченого хліба і вручив її Архангелові Гавриїлу, котрий запричастив нею Пресвяту Марію, яка прийняла їх із сльозами радості першою по святім сині, наслідуючи Його самопониження, пошану, Господній страх. Пресвяті Тайни опинилися у грудях, під серцем Пресвятої Марії, яку найдорогоціннішій святині. Там вони були аж до часу після Воскресіння, коли Святий Петро відправив Першу службу Божу і провів нове освячення. Вчинивши таку ласку Пречистій Діві Марії, Спаситель роздав освячений хліб апостолам, наказуючи розділити їх між собою і спожити. Цим наказом він поклав на них священницьку гідність, і вони здійснювали її, кожен сам приймаючи Причастя з найбільшою пошаною, проливали рясні сльози і величали Тіло і Кров нашого Господа, що їх вони отримали. Отже нам всім потрібно найчастіше побожно і достойно приймати Святе причастя, як надійні ліки від демонів і негараздів, які їх надсилають.

Перше причастя остаточно встановило панування Нашого Спасителя на землі у

повній згідності з Волею Бога Отця. По закінченні Тайної Вечері Ісус вийшов із дому, щоб вступити у завершальну битву жахливих страждань, терпінь і смерті для відкуплення людства. При виході Його перестріла скорботна Мати і упала йому до ніг. Спаситель із ніжною синівською лагідністю підвів її і сказав:

— Моя мамо! Я буду з Тобою у терпінні. Так здійснимо ж Волю Предвічного Отця і спасення людей.

Ісус поблагословив її, і вона вернулася до себе. Власник дому віддав себе і свій дім у повне розпорядження Марії на час її проживання в Єрусалимі. Пречиста Діва за Божою ласкою отримала можливість бачити у видінні все, що станеться з Її Сином і співстраждати, і співпрацювати з ним. З нею залишилися деякі побожні жінки й ангели.

СТРАСТІ ХРИСТОВІ ДЛЯ СПАСІННЯ ЛЮДСТВА

Христос попрямував у бік гори Оливної, його супроводжували Апостоли, Юда плівся позаду всіх, але ось він зник, але з ним залишився страх, тривога, нечиста совість. Шлях йому перепинив сам Люцифер, що прикинувся одним із друзів. Будучи непевний, що Ісус Месія, він почав відмовляти Юду від зради, бо це означало смерть Ісуса. Але Юда вперто йшов до загибелі, знехтувавши порадою лихого.

Ісус зі своїм надзвичайним милосердям готувався пожертвувати своє життя і честь задля спасіння людей. Святість Пречистої Матері додавала Йому сил і відваги для подолання гріха смертних. Перейшовши потік Кедрон, він вступив у Гетсиманський сад. Ісус пішов помолитися, попросивши апостолів почекати. Його супроводжували Петро, Йоан і Яків. У молитві Господь дав згоду на всі муки його Страстей і смерті. Він відрікся від polegшення, яке могла надати Божественна часточка Його істоти і вступив у коло страхітливих мук, як звичайна людина. І Бог Отець прийняв ту жертву. По всьому, що станеться, Його церква піднесеться з цієї Офіри, як фенікс із попелу.

Глибокий смуток охопив Спасителя: "Сумна Моя душа, але не до смерті". Тоді упав долілиць до землі і затужив до Бога-Отця:

— Отче, якщо можна, нехай мине ця чаша Мене (Мат. 26, 39).

Він не боявся ні тортур, ні смерті, причиною його тривоги було усвідомлення, що безліч людей погордують Його спасенною жертвою жахливих Страстей і Смерті, і це вразило його так, що краплі кривавого поту оросили його тіло і потекли на землю. Такий був початок діянь по спасенню членів містичного тіла Його святої Церкви, яку встановив і очолив Христос Господь. Бог Отець послав до Ісуса Архангела Михаїла з чашею втіхи і підтвердженням Божественної постанови про рятунок смертних. У домі Тайної Вечері Пресвята Діва все бачила і співпрацювала з діями Сина. Так, як Христос, вона усамітнилася і ревно молилася, щоб Предвічний Отець забрав від неї всяку polegшу і потіху, щоб ніщо не заважало спів страждати з Божественним Сином. Вона відчула на своєму тілі всі рани і муки, через які пройшов Спаситель. Причому Ласка Всевишнього оберігала її від смерті. Вона ридала над долею осуджених, що бачила їх Божественним Просвітлінням, краплі крові теж виступали на її тілі, так як у Христа. Бог теж послав до неї Архангела Гавриїла, що передав їй ухвалу Найвищого

про спасіння людства.

Тим часом утретє Христос повернувся до своїх апостолів і знайшов їх сплячими. Він сказав: "Спите, ще й спочиваєте? Досить, прийшла година: ось син людський буде виданий у руки грішників. Уставайте, ходімо! Зрадник Мій ось наблизився" (Марко 14, 41).

По дорозі вони розбудили вісім Апостолів і пішли із Христом назустріч ворогам. Йшла юрба солдатів і храмових служок. Христос, йдучи їм назустріч, взивав у духу: "О, терпіння, за якими я тужив із глибини душі; ви болі, рани, зневаги, знесилля, страждання і ганебна смерть! Мерщій прийдіть, бо полум'я любові, котре горить задля людського спасіння, не може дочекатись, коли ви стрінете єдиного Невинного з-поміж усіх сотворінь" (Осія 13, 14).

ПОЦІЛУНОК ІУДИ

Назустріч Спасителю йшов Іуда, який вітав Його поцілунком миру, лицемірно сказавши: "Нехай Бог береже Тебе, Учителю". Так Юда став над проваллям загибелі, втратив Божу ласку і поміч. Милосердна Божа Мати у величі свого світлого серця намагалася стишити Божий гнів, щоб не погубити остаточно ворогів її Сина, навіть просила ласки для христопродавця. Слуги первосвящеників жорстоко в'язали Спасителя, накладали на нього кайдани, зв'язали шнурами, а Мати Божа відчувала весь біль на своїх руках від кайданів і шнурів, що обдирали шкіру, бо вона сама випросила для себе посильну участь у страстях її любого Сина, який учив нас науки життя:

"Я Дорога, Правда і Життя. Ніхто не приходить до Отця, як тільки через Мене" (Йоан 14, 6).

ХРЕСНА ДОРОГА ІСУСА

Тим часом Ісуса, зв'язаного ланцюгами, за порадою Юди, тягнули до дому первосвященика Анни, люцифер ще більш підбурював і розпалював злобу Христових ворогів. Вони немилосердно знущалися над ним. Тяжкий ланцюг обвивав його шию і поясницю, а два кінці приєднали до наручників, у які закували Ісуса, заломивши його руки. Вони по дорозі шарпали Спасителя на чотири сторони, люто знущалися над ним. Закованого і зв'язаного Ісуса поставили перед Анною, який бундючно сидів на підвищенні у великій залі. Із пихатою зверхністю він запитав про науку, яку проповідував Христос і про його апостолів. Підступно питав, щоб перекрутити його слово. Господь лагідно йому відповів, що він говорив світові відверто у синагозі і у храмі, де сходяться віруючі, нехай Анна у них спитає, бо всі чули ці проповіді. За це служитель ударив Ісуса в обличчя. Господь відказав: "Якщо я зле сказав, то доведи, що воно погано. А якщо добре, то завіщо б'єш Мене?" (Йоан 12, 23). Служниця пустила Йоана і Петра всередину. Придивившись до Петра, впізнала у ньому одного із Христових учнів і запитала з погордою:

— Чи й ти з учнів того чоловіка?

ЗРЕЧЕННЯ АПОСТОЛА ПЕТРА

Петро із страхом і соромом відповів:

— Я не є його учнем, — пізніше він це ще двічі повторив і зник звідтіля.

Ісус відчув через Петрове зречення гострий біль і попросив Отця через заступництво Пречистої Діви, щоб Петро був прощеним за ці зречення.

Марія гірко оплакувала гріх учня, а, пізнавши Божу ласку, стала гаряче благати Господа у Пресвятій Тайні Євхаристії, щоб Господь простив йому цей величезний гріх.

Безжалісні вороги потягнули Спасителя вулицями до Каяфи, первосвященника того року. Там зустріли його ненавистю, насмішками, глузуваннями, шукали за свідками, щоб вони звели наклеп на Христа. Але ті свідчення заперечували одне одного, і нічого не можна накинути найвищій Святості і Невинності. Ісус мовчав, бо вони шукали способу, щоб його обмовити і зневажити, виправдати перед народом своє беззаконня. Люцифер, який був тут, розбурхував Каяфину ненависть до Христа і той вигукнув:

— Заклинаю тебе живим Богом, щоб ти сказав нам чи ти Христос, Син Божий? Цим питанням він осудив себе за переступ Закону і святотатство. Ісус в духу поклонився Всевишньому і відрік:

— Ти сказав. Тільки скажу Вам: відтепер ви побачите Сина Чоловічого, що сидить праворуч сили Божої, і на хмарах небесних приходитиме! (Матв.26:64).

Каяфа оскаженів, роздер одяг і вигукнув:

— Він зневажив! Навіщо нам ще свідки? Оце ви щойно чули зневагу! Як вам здається? (Матвій, 26, 65). Так Каяфа став богохульником, бо приписав гріх Божественній Особі, проти якої не зміг знайти жодної вини.

МОРДУВАННЯ ІСУСА

Підлесливі, лихі підлеглі гукнули:

— Він винен смерті! (Матвій, 26, 66). Нехай умре, нехай умре!

Вся лють знавіснілої юрби упала на Учителя: били у лице, рвали волосся на голові, копали ногами, і тим самим били Марію, бо з дозволу Всевишнього вона приймала на себе повну силу кожного удару, лють і зневагу мучителів Христа. На своє власне бажання вона співстраждала із Господом і була б давно втратила життя, якби її не берегла рука Всевишнього. Знущання тривало до ночі. Тоді замкнули його до ранку в кайданах, ланцюгах, путах у страшну підземну темницю, нечищену роками, де був бруд, сморід.

На світанку, в п'ятницю, вороги зібралися всі разом. Приймаючи рішення перед людьми про смерть Христа, вони прагнули зберегти видимість правосуддя. Скатованого, зв'язаного, вони притягнули Ісуса із темниці у дім Каяфи і знову запитали, чи він Христос, тобто Помазаник Божий для того, щоб висунути проти Нього звинувачення. Господь у своїм милосерді давав мучителям останній шанс пізнати істину і відступити від лихих намірів. Тому мовив:

— Якщо я скажу вам, що Я той, про кого ви питаєте, ви не повірите в те, що я сказав. А якщо Я вас запитаю, ви не дасте відповіді ані відпустите Мене. Але говорю вам, після цього Син Чоловічий сидітиме по правиці Божої сили" (Лука 22, 67).

Священики сказали:

— То значить, Ти Син Божий?

Господь відповів:

— Ви мовите, що Я".

Нечестиві священники не думали шукати Божих істин, вони визнали слова Ісуса зневагою, яка заслуговує смерті. Одноголосно вирішили повести Спасителя на смертний засуд до Понтія Пілата, намісника Рима у Палестині.

Починався новий день: Пречиста Марія бачила у духу всі події і вирішила йти за улюбленим Сином до дому Пілата і далі, аж до його смертного кінця. До неї приєднався Йоан, який щиро каявся за свою малодушність, бо втік з Гетсиманського саду, просив прощення. Він розказав про терпіння, які витримав Ісус, тортури, які так змінили його прекрасне святе обличчя.

ЗУСТРІЧ НА ХРЕСНОМУ ШЛЯХУ

Пречиста Діва, святий Йоан, три Марії і дехто із жінок, прихильниць Ісуса, попрямували вулицями міста. Місто заповнили сотні людей, які оплакували Його долю, але їх було найменше. На крутому повороті вулиці зустрілися Пречиста Мати із Сином. Мати в глибокій шані впала в ноги своєму Пресвятому Сину. Погляди їх зустрілися. Син глянув на неї з несказанною ніжністю, внутрішньо бесідуючи про свою тяжку скорботу. Пресвята Марія пішла за Христом, в душі бесідуючи із Сином і предковічним Отцем. Зранений, збезчещений, закривавлений образ її Сина навічно вкарбувався у душу Пресвятої Матері.

Нарешті Христос прибув до дому Пілата, за ним незліченна маса народу, бо був тоді переддень Пасхи. Намагаючись не осквернити себе, фарисеї не ввійшли у Преторію, хоч не вагалися забруднити душу, рокуючи на смерть Богочоловіка.

СУД ПІЛАТА

Пілат вийшов їм назустріч:

— Яке оскарження ви принесли на цього чоловіка?

Юдеї підступно відповіли:

— Якби він не був злочинцем, ми б не привели Його до тебе так зв'язаного і закутого! — Вони сподівалися на скорий суд Пілата. Але той зажадав знати правду:

— Та ж які злочини, в яких Він завинив?

Тоді ті збрехали, звинувачуючи Христа у підбурюванні до заколоту проти римлян.

Пілат не повірив юдеям і розпитав Ісуса на самоті. Не знайшовши у ньому жодної вини, він повернувся до натовпу:

— Я не знаходжу в цьому чоловіку жодної вини.

Юдеї закричали, що він закликає до повстання і змушені були признатися, що він твердить, що є Божим Сином і проповідує нове вчення.

— Тож візьміть Його самі уісудіть по ваших законах. Я не знаходжу законної підстави, щоб Його судити, — сказав Пілат.

Марія тихо плакала кривавими сльозами, закривши лице мантиєю, вона тепер відчувала всі ті болі, що переносив Христос.

Пілат, щоб зняти зі своєї голови смерть Ісуса, послав Христа до Ірода, сина того Ірода-дітовбивці, що полював за маленьким Ісусом, сподіваючись, що Ірод відпустить

невинну жертву злоби і заздрощів фарисеїв.

Ірод не почув і слова від Ісуса, бо той зневажав його, як убивцю Хрестителя і чужоложника..

Познущавшись над Спасителем, Ірод відіслав його назад до Пілата. Той занепокоївся, бо розумів, що Ісус невинна жертва фарисеїв. І знову звертався до юрби, переконуючи їх відпустити Спасителя. Але, підбурюваний фарисеями, натовп вимагав відпустити убивцю Вараву і смерті Ісуса.

Скатованого, замордованого Ісуса перевели до Преторії, там зірвали з нього одяг і, щоб принизити, одягли в пурпурову брудну подерту мантию, сплели корону із колючої тернини і натягли йому на голову. Гострі колючки пробивали тіло аж до кісток, боляче ранили вуха, очі. Замість скіпетра всунули у зв'язані руки очеретину. Натовп оточив Його, змагаючись у богохульстві, безжально мордували його, були, мов навіжені, бо всіх опанував Люцифер. Пілат думав, що вигляд скатованого закривавленого Ісуса може зворушити і присоромити серця цього немилосердного народу, підвів його до вікна і гукнув до натовпу:

— Ось чоловік.

ВІН НЕВИННИЙ!

Але народ лишився невблаганним. Божа Мати, побачивши замордованого сина, упала на коліна, відкрито віддала йому шану, належну Богочоловікові, до неї прилучилися святий Іоан зі святими жінками і їх ангельський супровід. Пілат був обурений жорстокістю іудеїв, але їх не можна було ублагати, тоді він попросив води, умив руки і сказав:

— Немає моєї долі вини у смерті цього праведного Чоловіка, котрого ви осудили. Дивіться, що чините, бо я омиваю мої руки, щоб ви могли зрозуміти, що вони не заплямовані кров'ю Невинного.

Так Пілат цією церемонією хотів і бажав виправдати себе і перекласти всю вину на юдейських старшин і народ, що вимагав смерті Ісуса. Засліплені ненавистю, юдеї згодилися з цим, вигукуючи:

— Нехай його кров впаде на нас і наших дітей! (Матвій, 27, 25).

ХРЕСНИЙ ШЛЯХ

Присуд Пілата проголошено, і важкий хрест із твердого дерева 4,5 метра завдовжки поклали на скалічені плечі Спасителя. Для більшого знущання на його шию накинули дві петлі. Безладна темна юрба посунула від дому Пілата до горба Голгофи. Ісус прийняв на свої плечі страшний тягар і заговорив до нього в душі:

— О Хресте, милий моїй душі, приладжений тепер і готовий вгамувати Мою жагу! Прийди до Мене, щоб Я міг бути взятий у твої руки... І, щоб прикріплений до них, немов на вівтарі, зістав Я, прийнятий Отцем Предвічним, як Офіра для повсякчасного примирення Його із людським родом. Щоби на тобі вмерти, Я зійшов з Небес і прийняв вразливу смертну плоть; бо ти повинен бути отим жезлом, з котрим восторжествую Я над всіма ворогами, тим ключем, котрим я маю відімкнути браму Неба для вибраних усіх" (Ісаї, 22, 22). "Прибіжищем, в якому винуваті сини Адама знайдуть милосердя і, —

домом скарбів для збагачення в їх бідності. На тобі Я бажаю превознести й прикрасити неславу і ганьбу поміж людьми, щоб Мої приятелі могли приймати їх весело, і йти за Мною по стежині, котру завдяки Тобі, Я для них відкрию. Мій Отче і Предвічний Боже! Я визнаю Тебе, як Господа Неба і землі" (Матвій, 11, 25). "Віддаючи себе під Твою власть і Божественні бажання, Я беру на свої плечі дерево для жертвування Моєї невинної і вразливої людської природи і приймаю його по добрій волі для спасення людей. Прийми ж, Предвічний Отче, цю пожертву, як згідну із Твоєю справедливістю, щоб від сьогодні і надалі вони не були більше слугами, а синами і наслідниками Твого Царства зі Мною разом" (Рим. 8, 17).

СПІВСТРАЖДАННЯ МАРІЇ

Пречиста Діва своїм Надприродним розумінням знала про все, що відбувалося в серці Господа. Вона в час, коли ганьбили Христа, складала гімни на честь невинності і безгрішності її Сина і Бога. Нею можна захоплюватися, бо, як страждав Христос, так терпіла Божа Матір без відпочинку, сну, їжі, у великих болях, у тривозі за долю його мучителів, невдячного народу і усіх людей, за яких Спаситель ішов на смерть. У цей час Марія вчинила таємне чудо проти пекельних сил. Люцифер, який під'южував і активно співпрацював із катами, коли Ісус взяв на себе хрест, стривожився, відчув незрозумілий страх і кволість, загрозу його пануванню на землі, вирішив утекти у пекло, але Цариця Неба звеліла їм залишитися на місці, бо Господь дав їй доручення втримати нечисту силу на землі, аж до кончини Ісуса. Вони, мов злодії, змушені йти з натовпом, мов злочинці ведені на страту.

СТРАСТІ ХРИСТОВІ

Людські лиходії мучили Ісуса всю дорогу, шарпали його то вперед, то назад, він падав на свої зранені коліна, важелезний хрест ранив плечі, бив по терновому вінку, вганяючи тернини ще глибше у тіло. Вони кидали йому дорожню пилку в лице, лихословили, плювали в його добрі, милосердні очі. Він падав, тратив дихання. Мати Божа виблагала у Предвічного Отця право стояти під Хрестом, щоб бачити конання Сина. Ангели провели її на зустріч із Сином, і вони мовчки стрінулися страдницькими очима, лиш душі їх до себе промовляли. Пречиста Матір в духу прославляла Сина-Бога, благала послати йому поміч. Отоді трапився Симон із Киринеї, який взяв Хреста на свої плечі. Марія, йдучи за ним слідом, палко молилась, славлячи його подвиг. Бо вибрав він не життя вигод і ніження для плоті, але життя повне трудів і болів. Він своїм страдницьким прикладом учив, як перемагати диявола і самого себе. Він власним прикладом переконував, що перемога досягається тілом через Хрест, через труди, покуту, умертвлення, через приймання зневаг, через все, що є доказом правдивої любові і умовним гаслом вибраних.

ГОЛГОФА

Спаситель прибув на Голгофу, місце безчестя і страти найгірших злочинців, сморід від їх останків затруював повітря. Він прибув спотворений, замордований, зовсім виснажений.

Пополудні кати роздягли Спасителя, здираючи одіж, вони знову відкрили його

присохлі рани, завдаючи Йому нового болю, холодний пронизливий вітер посилював його страждання. Святий Хрест лежав на землі, а Господь молився до предвічного Отця, офіруючи Йому себе і свою любу Матінку, своїх апостолів, святу Церкву із спільнотою вірних, все людство. Він просить, щоб Бог відтепер став Отцем їх, як Ти є моїм. І молився за тих, що переслідували Христа, щоб вони були наведені до правди. Потім його кати поклали на Хреста, відміряли точки для свердління дір для розпінання. Мати тим часом цілувала Його руки з найбільшою пошаною, потішала його перед розп'яттям. Кат прибив йому цвях через долоню, вени і сухожилля обірвалися, друга рука не доставала до цвяха, тоді її натягнули ланцюгом. Великий цвях був загнаний через дві ступні. Всі члени Його тіла кості грудей, плечей, рук, ніг були вирвані із своїх суглобів з обірваними сухожиллями. Тоді вони підтягнули хрест до нижньої діри і підняли його перед очима всіх присутніх.

Юдеї богохульствували, милосердні ридали, чужинці були приголомшені цими нечуваними тортурами. Все це пронизувало серце святої Матері, яке обкипало кров'ю від лютого болю. Потім вони розіп'яли й обох грабіжників ліворуч і праворуч, щоб принизити Спасителя. Фарисеї і священники кидали грудки землі і каміння на Ісуса, промовляючи:

— О ти, що руйнуєш храм і за три дні відбудовуєш його, спаси тепер себе, других спасав, а себе не можеш? Якщо це Син Божий, хай зійде з хреста і ми повіримо у нього" (Матвій, 27, 42).

Обидва бандити теж висміювали його:

— Якщо ти Син Божий, то врятуй себе і нас.

Це найбільше боліло Господу, і високо висячи на хресті, Ісус промовив:

— Отче, відпусти їх, бо не відають, що чинять. (Лука 23, 34).

Це дуже вразило одного розбійника Дизму і він, сповнений жалю і каяття звернувся до Ісуса:

— Ісусе, згадай про мене, як прийдеш у своє Царство (Лука 23, 40-42).

У душах деяких людей, римського сотника почали дозрівати плоди Відкуплення. Але першої ласки удостоївся Дизма, бо почув слова Ісуса:

— Амінь, кажу тобі і сьогодні будеш зі Мною в раю.

Ісус звернув свій люблячий погляд на Матір, що стояла під хрестом із Святим Йоаном і мовив:

— Жено, — ось син твій, — і до апостола Йоана Ось Мати твоя.

Господь не назвав Марію матір'ю, бо звучання теплого слова мати, це б дало Йому полегкість у стражданнях, він бажав випити свою чашу до дна. Була лише дев'ята година дня, а пітьма і неспокій у природі нагадували тривожну ніч. Ісус вчетверте мовив сильно і голосно, щоб всі почули:

— Боже мій, Боже мій, чому Ти мене покинув? А потім додав: — Спраглий я.

Кати намочили губку в оцті і піднесли на тростині до його вуст, так сповнилося пророцтво царя Давида.

Вшосте Ісус промовив:

— Сповнилося, — підвів очі до неба і мовив востаннє: — Отче, у Твої руки віддаю мого Духа! і опустивши голову, замовк.

У цю хвилину силою цих Божественних слів люцифер і його демони були скинуті в найбільші провалля пекла, де вони заклакли на три дні.

Свята Марія була свідомою учасницею усіх цих діянь, як Мати Спасителя і сострадальниці в його страстях. Вона, як і Христос, добровільно перейшла через всі його страждання. Невидимо приймаючи всі муки, що він зазнавав із судорогами смерті та страшним болем. Не загинула лише тому, що Найвищий оберігав її від смерті. Пречиста Марія залишалася під Хрестом до самого вечора, аж доки священне тіло було знято з хреста і віддане похованню.

Люцифер і демони три дні не могли прийти до тями, а згодом, оговтавшись, зібралися разом, щоб намислити нові лихі заміри проти Неба. Люцифер вирішив помститися за всі кривди, отримані з рук цього Богочоловіка і його Матері. Люцифер шукав їх з першої години життя, щоб знищити.

ПОРАЗКА ЛЮЦИФЕРА

Але всі його зусилля були марними. Люцифер сказав:

— Бо Ісус подолав мене своєю покірністю, бідністю, роздавив своєю терпеливістю, скинув мене з панування своїми страстями і страшною Смертю.

Не здатні заподіяти шкоду Особі Спасителя, вони всю лють скерували проти людей, підказуючи їм нові забаганки, пристрасті, відродити ідолопоклонство, насаджувати ересі і секти, давати їм у поводитирі схиблених осіб, насаджувати збоченства, ненависть, пиху, хтивість, жадобу гонору, багатств, вигод для тіла. Диявол сказав:

— У цій новій церкві я буду кукіль розсівати (Мт 13, 25). Хочу зітерти з їх пам'яті Відкупителя. Це так розгнівить Бога і Спасителя, що він позбавить їх своєї допомоги.

Такі наради тривали майже рік, і тепер ми бачимо плоди трудів Люцифера, йому рідко опираються, забуваючи про вічну смерть душі, за якою на людей диявол чигав так злобно і підступно.

Після смерті Христа дивна тінь покрила землю і темрява тривала три години. У Єрусалимському храмі завіса роздерлася надвоє. Це значило, що Син Божий віддав своє життя за гріхи світу, і завіса більше не відділяє грішників від присутності Божої, бо Ісус, Син Божий, відкрив шлях до Бога Отця.

За містом навіть римський сотник, глибоко вражений тим, що трапилося, із благоговінням дивиться на Ісуса, який простив своїх ворогів і приходить до висновку, що він був Син Божий.

ПОКЛАДАННЯ У ГРОБ

У Єрусалимі Йосиф Ариматейський, член юдейського верховного суду і таємний учень Христа, сміливо йде до Пілата із проханням дозволити поховати тіло Ісуса Христа. Пілат згодився і дав наказ римському сотнику. Із благоговінням Йосиф зняв тіло Ісуса із Хреста, тоді він та його друг Никодим обгорнули тіло полотном, намастивши його алое із смирною і поклали у Йосиповий гріб в саду. Наступного дня фарисеї прийшли до Пілата із проханням запечатати і охороняти гріб, щоб учні Христа

не вкрали його і тоді похвалялися, що Ісус дійсно воскрес. Таким чином гріб був запечатаний, і коло нього поставили варту римських вояків. Але ранком третього дня земля затряслася, з'явився господній ангел, відкотив тяжкий камінь. Перелякані вояки зі страху попадали на землю, а схопившись, хутко побігли геть.

Того ж ранку Марія Магдалина та інші Ісусові друзі прийшли, щоб намастити його тіло миром, турбуючись, як відкотити важкий камінь. Яке ж було їх здивування гріб був відкритий, там лежало поховальне полотно, але Ісуса не було. Думаючи, що хтось украв Ісуса, Марія побігла до Петра та Йоана сказати про цю новину. Вони прибігли до гробу і побачили порожній гріб.

— Він воскрес із мертвих, як і сказав, чому ж ми не повірили цьому?, — сказав Петро.

ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДА

Пресвята Богородиця навіть серед найбільшого горя не дозволяла собі найменших послаблень. Після погребення Христа повернулася до дому Тайної Вечері, де з найбільшою покорою і щирими сльозами звернулася до Йоана та обох Марій, інших жінок із Галілеї із словами подяки, що розділили з нею страшний час Страстей Господніх. Її просили, щоб вона хоч трохи перепочила, щось поїла, але Пречиста відповіла, що найбільшою потіхою і відпочинком буде воскресіння її Сина із мертвих. Залишившись цього вечора на самоті, Пресвята Богородиця споглядала дії найсвятішої душі її Сина, яка покинула тіло. Ісусова душа, возз'єднана із Божественним началом, зійшла до Аду, щоб звільнити з підземелля Святих отців, де їх утримували до приходу Відкупителя. Печера відразу перетворилася на Небо, наповнилася чудесним сяйвом, а затримані душі дістали ласку побачити Божественні діла, перейшли із стану печального до посідання слави, переступили з темряви до недсяжного ранішнього світла, яким вони почали втішатися, дякувати Богу й Відкупителю, співали похвальні пісні. Господь наказав ангелам привести із чистилища всі душі. Вони були прощені Відкупителем і прославлені, як і душі праведних. Божественна Душа Христа залишилася там. Звідти він вернувся до свого гробу, як переможний князь ангелів. Деякі ангели по команді Пречистої визбирали залишки святої крові, пролітої Ісусом, частини плоті, розметені під час бичування, волосся, видерті з його лиця і голови. Його тіло мало бути

відновлене до попередньої краси. Але спершу Його тіло, спотворене надлюдськими катуваннями, було показане святим Отцям, які прославили Ісуса і визнавали Його, як Воплощене Слово, що воістину взяло на себе наші недуги і болі, оплатило з надлишком наші борги, надолуживши повністю наші провини.

Тоді у присутності всіх святих ангели прилучили до Ісуса визбрані реліквії Його тіла, відновивши попередню досконалість і цілісність. У ту ж мить прилучилася свята душа Ісуса до тіла, надаючи йому безсмертя життя і славу.

СЛАВА І БЕЗСМЕРТЯ ІСУСА

Господнє тіло зодягнулося у чотири дари слави: світлість, невразливість, блискавичність і всепроникливість. Світло, променіючи з Його тіла, перевершило славу

Господнього Преображення на горі Тавор. Невразливість його тіла стала непереможним і непіддатливим супроти будь-якої сили і енергії, а всепроникливість дала можливість проникати в іншу матерію, мов чистий дух. Він пройшов через каміння гробниці, не зрушивши замкненого отвору, як колись виходив з лона Пречистої Матері, не порушуючи дівочості, мав можливість переміщатися у просторі із надзвичайною швидкістю. Слід сказати, що ці дари одержав Ісус ще у лоні матері, але діяння їх було відкладено аж на часи після Воскресіння. У присутності всіх Святих і Патріархів він урочисто обіцяв загальне Воскресіння плоті і тіла всіх людей з подібною прославою для спасених.

Пречиста Марія спостерігала за цими величними подіями із свого притулку у Вечернику. Величезна радість наповнила її, коли Христова душа злучилася з тілом. У цей момент зайшов святий Йоан, щоб утішити Пречисту, але знайшов її повною радості і утіхи. Він відразу здогадався, що Ісус воскрес. Діва Марія славилася Всевишнього у гімнах і молитвах. Нарешті прибув Ісус у супроводі всіх Святих і патріархів. Мати Божа впала у поклони своєму Божественному Синові. Господь підніс з долівки Матір і ніжно пригорнув до себе, а вона почула голос:

— Моя улюблена, зійди вище!

При цих словах Богоматір ясно побачила у видінні Бога, знайшла повний, хоч тимчасовий відпочинок за її терпіння і труди. Коли вийшла із видіння, то побачила, що опирається вона на десницю Спасителя. Потім вони любо бесідували при сяйві Його Божественності про таїну Його Страстей і слави.

За декілька днів перед Вознесінням Господа, Бог Отець і Святий Дух з'явилися у Вечернику на прекрасному Троні, оточені ангелами, Святими, Небесними Духами. Тоді Спаситель зійшов на трон і зайняв місце поряд з Божими Особами. Пресвята Матір припала до землі, віддаючи шану Пресвятій Трійці. Предвічний Отець промовив до Неї:

— Улюблена, зійди вище! (Лука 14, 10).

У Бога слово одночасно спричиняє дію. Вона була уміть вознесена і посаджена на троні разом з Трьома Божими Особами, земна істота вперше удостоїлася такої нечуваної честі. Бог Отець звернувся до Пресвятої Марії:

— Моя доню, Тобі я довіряю Церкву, засновану Єдинородним, новий Закон милосердя, який він установив у світі, і людей, котрих Він відкупив, їх всіх Тобі Я доручаю.

Святий Дух також надав Своїй Дружині Свою мудрість і ласку. Син сказав:

— Моя найулюбленіша Мати! Я йду до Мого Отця, а на Моєму місці залишаю Тебе і покладаю на Тебе опіку над Моєю Церквою. Тобі Я приділяю її дітей і Моїх братів, так як і Отець доручив їх Мені.

НЕБЕСНА І ЗЕМНА ЦАРИЦЯ

Тоді три Божі Особи звернулися до хору святих і ангелів:

— Це є цариця всіх сотворених речей в небесах і на землі. Вона є хранителькою вірних, Прибіжищем грішників, Матір'ю прекрасної любові і святої надії. Вона є сильна, щоб прихилити Нашу волю до милосердя! помилування... Хто покличе до неї з Глибини

серця, не згине, хто лиш отримує Її заступництво, врятує себе для вічного життя. Що вона попросить у Нас, буде дано, і Ми завжди почуємо Її просьби і молитви і виконаємо Її волю. Бо вона досконало присвятила себе для того, що Нам є мило.

З того дня свята Марія ще з більшою посвятою взяла на себе опіку над Церквою і надалі сумлінно виконувала її. Того ж дня дванадцять апостолів, інші учні, побожні жінки (всього 120) зібралися у залі Тайної вечері в мирі і любові. Христос, як люблячий батько, звернувся до них перед вознесінням:

— Я готовий вознестися до Отця Мого., на Моє місце залишаю з вами Мою власну матір, як вашу Покровительку, яку маєте слухати і коритися їй у всьому. Так, як раніше Я казав вам, хто бачив мене, бачив Мого Батька, хто знає Мене, — знає і Його. Так я зараз кажу вам, хто знає Мою Матір знає Мене, хто слухає Її, слухає Мене, хто шанує Її шанує Мене. Для всіх вас Вона буде вашою Матір'ю, Настоятелькою і Головою, так само, як і для ваших наступників. Вона відповість на всі ваші сумніви, розв'яже всі ваші труднощі. В ній завжди знайдуть Мене ті, що шукають Мене, бо я залишуся в Ній до кінця світу. І Я тепер є в Ній, хоч ви не розумієте, яким чином. Господь додав: — Петро буде верховним головою Церкви, бо я залишаю його моїм Намісником, ви маєте його слухати, якнайвищого первосвященника. До святого Йоана ставтеся, як до сина Моєї матері, бо Я на Хресті вибрав Його і призначив до цієї служби.

Христос ще раз натякнув, щоб святу Матір шанували і почитали відповідно до Її гідності. Але свята Діва, взірець покірності, упросила не надавати їй більшої пошани, ніж дотепер. Лише спрямовувати все Богослужінню в Церкві на Господа і розповсюджувати Євангеліє. Потаємно Господь наділив Пречисту новими надзвичайними ласками.

ВОЗНЕСІННЯ

Ісус залишив дім тайної Вечері і у супроводі Матері і одинадцяти апостолів, сімдесят двох учнів, Марії Магдалини, других Марій, Лазаря, віруючих всього сто двадцяти осіб вийшов у місто. Йшли вони вулицями Єрусалима до гори Оливної. Звістка про воскресіння Ісуса облетіла Єрусалим і всю Палестину.

Ось вибрані зійшли на самий вершок гори. Мати Божа припадає до землі, біля стоп свого Божественного Сина, прославляє Його, як праведного Бога і Відкупителя, просить останнього благословення, всі наслідують її.

Ісус відступив від цього благословенного зібрання, його обличчя сяло миром і величавістю, склав обидві руки і почав підніматися вгору, залишаючи на ґрунті відбитки своїх святих ступнів. Він плив у піднебесні простори, а за Ним тягнулися очі і серця його дітей. За ним небесні ангели, святі Патріархи, інші Святі. Христос вчинив нову ласку для своєї Матері возніс Її разом із собою, щоб воздати славу, які належить Пресвятій Богородиці за надзвичайні заслуги перед Святою Трійцею. Божа всемогутність наділила Пречисту Діву надприродними здібностями бути рівночасно в двох місцях, бути разом з Апостолами, чекаючи Зішестя Святого Духа, і в той же час вознестися разом зі Спасителем до його Небесного Трону, де вона перебувала три дні. Вона одержала владу і здібності, щоб користуватися ними на землі.

Небеса святкували: Христос і його преблагословенна Мати вступили в Небесні хорони. Хори ангелів і святих воздали їм славу в своїх гімнах.

Цариця Неба низенько прослалася біля підніжжя трону, дякуючи Богові Отцю за всю велич і винагороду, яку отримав їх Син і возвеличень у ньому людська природа. Пролунав голос Бога:

— Моя Мати! Підіймись і прийми у володіння місце, котре Я винен Тобі за те, що ти йшла за Мною і наслідувала Мене.

Святий Дух промовив:

— Моя Дружино і Улюблена! Прийди у Мої вічні обійми!

Негайно був оголошений декрет Пресвятої Трійці, що Пречиста Діва Марія є посадженою по праву руку свого Сина на віки вічні, бо вона пожертвувала своє життя для Спасителя: годувала, служила, наслідувала Його і йшла за Ним з найвищою досконалістю, що перевищила чеснотами всіх інших Святих. Свята Марія була негайно піднесена на Трон Пресвятої Трійці праворуч свого Сина. Трійця вважала, що Марія прекрасно виконала свою місію на землі і могла вже не вертатися на неї. Але їй Бог надав право вільного вибору.

ОФІРА МАТЕРІ БОЖОЇ

Діва Марія, вже пануючи на Троні, попросила у Них дозволу вернутися на землю, щоб трудитися і терпіти для дітей Адама і вірних Святої Церкви, для подальшої Божої прослави. Вона сказала:

— Цю працю я приймаю і відмовляюся тимчасово від миру і радості близькості до Тебе... Хай Віра до Тебе шириться у світі, хай возвеличиться Твоє святе ім'я, і церква хай росте Твоя свята, бо Ти придбав її Твоєю і моєю Кров'ю! А я себе офірую наново, щоб трудитися для Твоєї Слави, завойовувати душі для Тебе, скільки зможу

Не забула Божа Матір і про тих, хто лишився на землі. На її прохання Ісус утішив громаду, що зосталася на горі Оливній.

— Мужі галілейські! Чого стоїте, дивлячись на небо? Оцей Ісус, який від вас був взятий в Небо, так само прийде в тій же самій славі й величі, в якій ви зараз бачили Його (Діяння 1, 11).

Це втішило громаду, що вони тепер змогли у мирі чекати на обіцяне їм Зіслання Святого Духа. 12 апостолів, решта учнів та вірних з нетерпінням чекали на Зіслання святого Духа. Жодної суперечки чи незгоди не виникали між ними. На місце Іуди Іскаріота був обраний святий Матвій. Всі вони молилися і постили, наслідуючи Христа. Матір Божа знала наперед день і час Зіслання святого Духа. Ісус благав свого Отця, щоб святий Дух явився у світ у видимій формі. Божа Матір, лежачи хрестом на землі, своїм благанням підтримала це прохання. У п'ятидесятницю ранком Пречиста Діва заохотила апостолів, учнів і побожних жінок гарячіше молитися, бо близько та година, в якій має зійти святий Дух з висоти.

СХОДЖЕННЯ СЯТОГО ДУХА

О третій годині (о 9-й за нашим часом) над домом Тайної Вечері пролунав потужний грім, знявся вихор з племенистими зірницями, весь дім палахкотів неземним

світлом. Божественний вогонь пролився на Святе зібрання. Над головою кожної особи з'явився племін того самого вогню, в котрім прибув Святий Дух. Кожен отримав Дари відповідно до заслуг і призначеної йому служби. Пречиста Діва була особливим чином прославлена Дарами Святого Духа. Богоподібно преображена за свої надзвичайні труди і заслуги одержала більше його Дарів, ніж решта Святих і більше слави, ніж ангели й благословенні у Небі. Сама Діва у цей час воздала більше слави Богові, хвали і подяки, ніж решта сотворін у цілому всесвіті. Апостоли теж сповнилися Святим Духом і вони дістали в потрібній для них мірі Сім Дарів святого Духа: Мудрість, Розум, Раду, Кріпость, Знання, Побожність, Страх Божий, цим даром вони наділені навечно. Всі апостоли стали просвіченими служителями Нового Завіту і засновниками Христової Церкви для цілого світу. Вони були сповнені сили й охоти ревно змагатися до найвищої досконалості і святості: молитися, трудитися і виконувати найтяжчі завдання із найбільшою радістю і запалом.

Святий Петро і святий Йоан були вирізнені Петро мав керувати церквою, Йоан служити Божій Матері, піклуватися про неї. Подібні переміни одержали учні і вірні за винятком надавати освячуючи ласку: це право мали лише апостоли із Вечірника, оповитого надприродним сяйвом. На мешканців Єрусалима і околиці виплеснулося безліч чудес і див. Ті, хто із побожністю співчували Ісусу у його Страстях і смерті, осуджуючи знущання над його Особою, одержали просвічення і ласку, ще інші із праведних теж дістали внутрішнє зворушення, що відчинило їхні душі для ласк Святого Духа. У той день в Єрусалимі святий Дух творив і Божий Суд. Страшними громами, блискавками, атмосферними збуреннями він стривожив і приголомшив господніх ворогів, кожному по мірі його злоби і зрадливості. Ті, що лютували проти Ісуса, вимагаючи смерті, попадали на землю, не змогли підвестися протягом трьох годин, ті, що нещадно бичували Ісуса, захлинулися власною кров'ю, а негідний служака, що першим ударив Ісуса, був з тілом і душею скинутий у пекло. Інші були покарані великими болями і недугами. Ці розлади, спричинені пролиттям невинної крові Христа, перейшли на дітей і донині вражають їх потемків страшними наслідками. Про це покарання довідалися всі в Єрусалимі, хоч священики і фарисеї намагалися приховати їх, як чинили із подією Христового воскресіння.

Цілий Єрусалим був схвилюваний видимими і живими знаками Зішестя Святого Духа. Натовпи людей збиралися біля дому Тайної Вечері, щоб довідатися, що трапилося. Було багато чужинців з інших країн, бо вість про Воскресіння Христа рознеслася по цілому світу. Апостоли, сповнені благочестя, отримали дозвіл від Пречистої Діви Марії вийти до народу і проповідувати, щоб використати Дари святого Духа для спасіння душ і прославити Сотворителя. Кожен вибрав собі місце і почали проповідь про тайни віри і вічного життя. Кожне слово вражало слухачів до глибини серця. Святий Дух наділив апостолів знаннями усіх мов світу, але вони користувалися лише мовою Палестини. Бог вчинив так, що кожен слухач їх розумів. Присутні сприймали проповідь по-різному. Більшість слухали побожно, щиро шкодували за свої злочини перед Богом. Багато безбожних юдеїв не сприймали проповіді апостолів,

лаяли їх, називали їх божевільними, серед них і ті, кого Святий Дух карав поверненням на землю, великими болями. У день першої проповіді Святий Петро навернув до Бога три тисячі людей з усіх народів, зібраних в Єрусалимі. Але посібників катів, що катували Ісуса, серед них не було. У кінці дня апостоли прийшли у дім Тайної Вечері, щоб звітувати Небесній Цариці, про що вона знала і сама, лежачи хрестом на долівці, молилася за навернення віруючих до Спасителя і навіть посилала на поміч апостолам ангелів. Новонавернені християни неодмінно хотіли пізнати і звеличати Божу матір.

СВІТЛОНОСНА ЗАСТУПНИЦЯ

Божу Матір представив святий Петро, закликаючи прийняти її як матір, Заступницю і прибіжище, бо через неї маємо дістати світло, керівництво і звільнення від гріхів наших і страждань. Як тільки новонавернені побачили Діву Марію, їх охопила велика радість і просвітлення. Це був дар Пресвятої Диви, одержаний від Бога, привілей пересилати внутрішні благословення і світло до її шанувальників. Вони припали їй до стоп і із сльозами на очах благали помочі і благословення. Пречиста Марія послухала главу святої Церкви Петра, який просив надати це благословення, і смиренно всіх благословила і сказала:

— Мої найдорожчі браття в Господі! Віддайте подяку і хвалу від всього серця Всемогутньому Богу. Бо з-поміж всіх людей Він вас покликав і привів на певну стежку вічного життя через пізнання святої Віри, яку ви прийняли. Визнавайте її твердо усім серцем, слухайте і вірте в усе, що міститься в Законі милосердя, так як проповідував і освятив його правдивий Учитель Ісус, Мій Син і ваш Відкупитель. Слухайте ревно апостолів, котрі навчають і ведуть Вас... Я буду вашою служницею, щоб допомагати вам в усьому, що сприятиме вашому утішенню. Я попрошу зглянутися над вами, як добрий Батько, щоб виявив вам радість свого Лиця, наділяючи вас своєю ласкою.

Протягом восьми днів апостоли навернули безліч народу, говорили з ними на його рідній мові. Ці Дари Святого Духа одержали всі сто двадцять душ, що були у Вечернику під час Зішестя святого Духа, тому вони самі наvertали і творили чудеса. То були щасливі початки і золотий вік первинної Церкви, де ласкою спадали Дари Святого Духа, удобрювали новий рай, засаджений руками Спасителя Ісуса, а посередині стояло дерево життя Пресвята Марія. Вона виснажувала себе молитвами і благаннями до Божого Сина, діяла, як скарбник і Податель Божих ласк між дітьми Євангелія. У період її земного життя набагато зменшилося тих, що пішли до пекла.

На жаль, пізніше все змінилося на гірше, бо ослабла наша Віра, упав запал побожності, ми перестали просити з покірною про її заступництво і поміч.

Апостоли й учні цілими днями невтомно проповідували Віру, а Пречиста Діва сама готувала їжу, доглядала їх. За столом вона прислужувала апостолам, віддаючи найвищі почесті. Цього звичаю Пресвята Богородиця дотримувалася, цінуючи гідність найвищих священників і засновників Церкви, освячених ласкою святого Духа. Після семи днів проповідування стало вже 5 тисяч навернених. Апостоли проповідували і вели дискусії із фарисеями і садуклеями, допомагали учням у досягненні правди.

ПЕРША СВЯТА ЛІТУРГІЯ

Тим часом Пречиста Марія готувала світлицю, де відбулася Тайна вечеря. Своїми руками мила, чистила, при наряджала її до відправи першої святої Літургії. Власник дому дав ті самі меблі і начиння, які вживав Ісус Христос, Св. Марія приготувала прісний хліб, вино для освячення і ті самі чашу і дискос, у котрих Спаситель освячував хліб і вино. Поруч стояла чиста вода і умивальниця. Утомившись, Богородиця відійшла на спочинок і провела цілу ніч у молитвах. На восьмий день по Зішестю Святого Духа новонавернені прибули до дому Тайної Вечері. Святий Петро виголосив слово про суть таїнства Хрещення, завдяки якому християни стануть членами містичного тіла Церкви, відродяться до Нового існування, нагадав про дотримання Божих законів, які вони добровільно визнали. Пояснив їм правду про Святу Євхаристію, де освячені хліб і вино стають правдивим Тілом і правдивою Кров'ю Ісуса Христа.

Апостоли розпочали саме Хрещення, пресвята Марія також була присутня, палко молячись за кожного охрещеного. Всі бачили як світло сходило на кожного новохрещеного. Таким чудом Бог відзначав початки цієї тайни у своїй Святій церкві. Коли всі були охрещені, вони припали до землі, повторили і молитви, і псалми, які виголошував Ісус Христос перед освяченням. Святий Петро взяв у свої руки хліб, підвів очі до небес із невимовним благочестям промовив над хлібом слова освячення. У ту мить дім тайної Вечері наповнився сяйвом від незліченних ангелів і промені огорнули Пречисту Діву Марію. Потім Святий Петро освятив вино у чаші, повторивши всі діяння Христа. Причастився сам, уділив Причастя іншим одинадцятьом, після них з рук святого Петра Найсвятіші Тайни одержала Пречиста Діва. Приступаючи до вівтаря, вона три рази поклонилося, торкаючись лицем землі. Її особа преобразилася і піднеслася над підлогою у захопленні, бо Тіло її пресвятого Сина перебувало з нею. Із 5 тисяч новоохрещених лише одна тисяча сподобилася Причастя у той день. Інші духовно не були готові. Від цього дня Пресвяті Євхаристії мали назавжди спочити під серцем Пречистої Діви Марії. Число вірних у Новому законі милосердно більшало з дня на день. І разом з тим зростала опіка Пречистої Марії над новими віруючими, яких приводили Апостоли. Особливо пильно охороняла вона апостольську громаду від підступу і люті Люцифера. Її увагою і любов'ю були наділені святі, священики, проповідники і ті, що утверджували Святе Євангеліє. Її Церква зростала, апостоли все більше віддалялися від Єрусалима. Але щоразу вони верталися у свою громаду, щоб доповісти Преславній Цариці про успіхи. Не дрімали і слуги темряви, які сіяли смуту серед невірних і новоохрещених, затівали суперечки, сутички з Апостолами. Вони думали, що коли Пресвята Діва далеко, то легше буде їх подолати. Але її сторожова вежа сягала далеко. Вона викривала всяку спробу Люцифера, поспішала на допомогу віруючим зі своїм Сином і Господом, посидала Ангелів, щоб ті остерігали і потішали Христових воїнів. Ця тендітна, але надзвичайно сильна Жінка, мужньо несла на собі тягар подвійної роботи. Вона тримала у пам'яті всіх ново охрещених і дбала не тільки про рятунок їх душ, але й про тілесні потреби. Пречиста оздоровлювала з найтяжчих недуг, надавала допомогу у їх домах і годувала важко хворих, поряdkувала біля їх, була терплячою служницею всіх немічних. У своїх милосердних стараннях нікому не

відмовляла. Всіх наповнювала радістю, вірою, надією, важке легким робила. Коли не могла сама, бо було багато таких, що потребували її допомоги, посиляла ангелів. Навіть і тепер цю ласку дарує тим, хто у свої земні роки

заслуговує на її присутність. Вона ревно змагалася за кожну душу, вириваючи її із пащі Люцифера.

Так вона боролася за душу бідної дівчини, яка похрестилася у перші п'ять тисяч, але, захворівши, в ослабленні попала у лютий напад сатани, який під виглядом улесливої жінки намовляв її зректися Христа і його проповідників. Запаморочена лютим змієм, йшла на свою вірну смерть вже не хотіла слухати проповідників. Тоді до неї прийшов Йоан, але зустрівся з тим самим опором. Та він встиг помітити численні легіони бісів, що щезли, коли він став на порозі. Тоді кинувся за допомогою до Пречистої Богородиці. Вона відразу прийшла на допомогу, благаючи у Неба порятунку, але Небо мовчало. Марія вирішила йти до умираючої, її перенесли ангели до постелі хворої, де вже нікого не було, крім бісів, які очікували на свою здобич. Як тільки Цариця увійшла, демони кинулися геть. Марія розказала їй, що трапилося і навернула умираючу до істинної віри Христа Спасителя. Вона послала за апостолами, щоб ті причастили її Святими Тайнами. Умираюча дівчина, повторюючи акти каяття і любові з іменем Ісуса і Марії на устах, щасливо заснула на руках Небесної Заступниці.

ПРЕЧИСТА ЖЕРТВА СТЕФАН

Крім Йоана, улюбленого учня Христа, якого дуже любила Марія, був ще апостол Стефан, якого уподобала Свята Марія за лагідність, покірність, хоробрість та розум. Він їй нагадував власного Сина. Ісус ознайомив Матір із майбутньою долею Стефана, який після Христа буде першим мучеником за віру. За великі ласки Христа та його Пресвятої Матері Стефан платив найбільшою приязню і любов'ю. Цариця Неба з радістю навчала його, заохочувала трудитися на благо Христа. Вона попередила його про майбутнє мучеництво, що він піде слідом свого вчителя. Нехай же озброює себе мужністю під щитом Віри і нехай знає, що міць Найвищого буде з ним у цьому протистоянні. Це запалило його до діяльності, він творив великі дива в Єрусалимі, сміливо сперечався з фарисеями, ніхто не міг опертися його мудрості. Він продовжував з великою сміливістю викривати брехню фарисеїв. Юдеї не могли його подолати у суперечці, не змогли тихцем замордувати, тоді вони вдалися до наклепів, ніби він виступає проти Бога і Мойсея, гудить закон, святий храм і твердить, що Ісус те і те зруйнує. Народ повірив цим наклепам, Стефана схопили і віддали на суд рабинів і фарисеїв. На суді він переконливо доводив, що Ісус це істинний Месія, обіцяний в святому Письмі. Фарисеї були безсилі заперечити йому, отож скреготіли зубами і затикали вуха.

Пресвята Марія уважно стежила за Стефаном і послала ангелів, щоб скріпити його дух, але він сказав, що з радістю постоїть на славу Господа Христа, не вагаючись віддасть своє життя. Лише благав, щоб Пресвята Марія переслала йому благословення.

Пресвята Богородиця простерлася на долівці у молитві, благаючи ласки для любого учня. Ангели доставили Пречисту до юдейського трибуналу і він один з-поміж усіх побачив Пресвятую Марію в оточенні ангелів. Ця ласка окрилила його. А згодом небеса

відчинилися і Сам Спаситель, стоячи о десницю Отця, явилися св. Стефану. Він звів очі вгору і вигукнув:

— Ось бачу Небо відкрите і його славу, а в ньому Ісуса, що стоїть праворуч Самого Бога (Діяння 7, 55).

Цього юдеї вже знести не могли і засудили його до смерті. Божа Мати поблагословила його і підбадьорила ласкавими словами. А згодом із Вечірника дивилася і гірко скорбила, як град каменів падав на святого. Відчувши подих смерті, він замолив:

— Господи, прийми мого Духа, — і з останнім видихом голосно крикнув, Господи, не постав їм цього за гріх! (Діяння 7, 60).

Скалічений і зраний, Стефан відійшов, і ангели Марії занесли його чисту душу до Божого престолу.

Як каже Св. Лука, у той день почалося велике гоніння Церкви у Єрусалимі. Найбільше лютував Савл, переслідуючи християн, щоб привести їх на суд, знущатися над ними і убивати. Але це не перешкодило новій вірі стрімко поширюватися по всій Римській імперії.

СИМВОЛ ВІРИ

Апостоли мали роз'їхатися по світу, несучи віру в Ісуса Христа. Щоб не було різниці у проповідуванні, назріла потреба об'єднати їхню суть у Символі віри. Пречиста Діва ретельно готувалася до цієї місії сорок днів постувала і молилася. Господь повідомив свою Матір, як укласти твердження Символу віри.

Апостоли зібралися у вечірнику, який у цей час наповнився небесним світлом. Св. Петро відправив святу Літургію, запричастив Найсвятішими тайнами Пресвяту Марію й апостолів.

Діва-Богородиця звернулася до всіх зібраних, щоб кожен висловив своє розуміння, яке послав йому святий Дух.

Почав Св. Петро:

— Вірую в Бога Отця Всевишнього, Сотворителя Неба і Землі.

За ним продовжив св. Андрій:

-1 в Ісуса Христа, його єдинородного Сина, нашого Господа.

Його слова підхопив Яків:

— Що був зачатий діянням святого Духа, народжений від Діви Марії.

За ним виступив св. Іоан:

— Страждав при Понтії Пілаті, був розп'ятий, умер і був похований.

Промовив Фома:

— Возстав із мертвих на третій день, зійшов у пекло.

Взяв слово Яків, син Антея:

— Вознісся на Небо, посаджений о десницю Бога, Отця Всевишнього. Продовжив св. Филип:

— Звідти він прийде судити живих і мертвих.

Утвердив св. Варфоломій:

— Вірую у Духа Святого.

Підхопив св. Матвій:

— У святу Вселенську Церкву, спільноту святих.

Додав св. Симеон:

— Прощення гріхів.

Ствердив св. Тадей:

— Воскресіння мертвих.

І закінчив св. Матвій:

— Життя вічне! Амінь!

Тут пролунав голос Святого Духа:

— Ви добре вирішили!

Цей символ Визнання Віри апостоли прийняли після страти Св. Стефана, перед першою річницею розп'яття Спасителя. Апостоли вирішили за порадою Цариці 10 днів постувати і молитися. Коли молитва кінчалася, на дім Тайної Вечері зійшло чудесне світло, що огорнуло всіх присутніх, пролунав голос Святого Духа, який передавав повноваження св. Петру куди спрямовувати апостолів. Апостоли сповнилися новим світлом і знаннями тих регіонів, куди проляже їх дорога. Святий Дух озброїв їх силою, мужністю, вогнем Божественної любові, уподібнивши їх до серафимів. Божа матір отримала від Господа нові знання відносно всіх створінь на землі, про царства та народи. Цариця Церкви мала взяти під опіку всіх праведних і грішників, берегти і допомагати Христовим учням і апостолам у їх трудах і небезпеках. Апостоли почали розходитися, перед тим відвідавши святі місця: Оливний сад, Голгофу, Божий гріб, місце Христового воскресіння, тоді верталися до Вечірника, вшанувавши все, що там відбулося, і приступали під прощальне благословення Матері Божої.

Про кожного апостола подбала Пресвята Цариця, подарувала їм ласкаві слова, кожному вовняну туніку, таку, яку колись носив Ісус і яку вона сама виткала при допомозі ангелів. Кожний одержав верхню одягу, подібну до Ісусової, хрест, як утіху і свідка їхнього навчання у мандрівках, кожному подарувала скриньку з Господніми реліквіями. Апостоли зі сльозами вдячності прийняли всі дарунки, упали ниць на землю і, попрощавшись, відійшли.

НАВЕРНЕННЯ СЯТОГО ПАВЛА

Савл був знаний, як найбільш ретивий гонитель християн. Він досягнув успіхів у науках, але поверхово знав закон Мойсея, не розумів його духу і глибини. Був діяльний, сильний і хоробрий. Докладав багато зусиль, щоб знищити Церкву вкупі з іменем Христа. Люцифер всіляко підігрував його бажанням. Савл пішов до первосвящеників просити дозволу привести апостолів як в'язнів до Єрусалима. Первосвященики радо погодилися і дали йому повноваження, а особливо до Дамаску, де перебували втікачі з Єрусалима. На чолі загону вояків він прямував до Дамаску. Мати Божа дуже стривожилася і попросила у Ісуса допомоги. Ісус обіцяв перемінити долю Савла, перетворивши його на палкого оборонця Христової Церкви. Савл їхав на коні перед військовим загonom, і раптом перед ним у небі з'явився Господь у сяючій хмарі посеред

незмірної слави. Савл був залитий зовні і всередині Божественним сяйвом і зненацька впав з коня. А з висоти пролунав голос:

— Савле, Савле, чому ти переслідуєш мене?

Переляканий, він відповів:

— Хто ти, Господе?

Ау відповідь почув:

— Я Ісус, котрого ти переслідуєш: тяжко тобі бити ногою проти рожна моєї всемогутності.

Савла охопило тремтіння і страх. Супутники здивовані. Налякані величезним сяйвом, хоч не бачили спасителя. Савл був осліплений і зовсім знеможений, лежачи горілиць на землі. Уся його сутність враз змінилася, бо із демона він був перемінений на особу найревніших серафимів у Божій ласці. Бог змінив найбільшу збоченість в найвищу моральну досконалість. Повернений на землю, Савл повністю обновився. Він ясно побачив Божественність в її досконалій безконечності, всі тайни Відкуплення і Втілення, всі тайни милосердя і побудови нової Церкви. Він побачив молитви за нього святого Стефана, усвідомив, як молитви Божої матері прискорили його навернення. З цього часу він переповнився вдячністю і найглибшою пошаною до святої Марії, яку розглядав тепер як свого рятівника. У відповідь на це Савл офірував себе, як жертву Божій Волі у всіх справах, що й підтвердив він своїм життям. Пресвята Трійця прийняла офіру з його уст і призначила Савла учителем і проповідником поган.

Згодом осліпленого Савла супутники привезли у Дамаск. Господь послав Ананія, що жив у Дамаску, щоб зустрітися із Савлом. Ананій з острахом прийшов до Савла, щоб повернути йому зір і дати Святе причастя. Савл подякував Ананію, лише тоді підкріпився їжею, якої не торкався три дні. Якийсь час він перебував у Дамаску, просив прощення в учнів Христа, благав, щоб прийняли його до себе як найпоследнішого брата і слугу. За їх порадою він вирушив до синагоги у Дамаску, проповідуючи Христа, як Месію і чинив це з такою мудрістю і запалом, що всі дивувалися. А Св. Павло дужчав із кожним днем, і його проповіді привертати нових вірних до Ісуса Христа. Небесна Цариця першою вознесла гарячу подяку Найвищому за це велике чудо і добродійство для святої Христової Церкви, бо такого самозречення і піддання Божій Ласці всього себе і всього ества рідко трапляється.

Пречиста Діва отримала листа від Лазаря, якого воскресив Ісус, що був єпископом на острові Кіпр. У ньому він писав, що глибоко сумує за нею, давно не мав щастя бачити матір Божу, а прибути в Єрусалим не міг, бо фарисеї хотіли убити його. Мати Божа відповіла йому, що виконає його прохання нехай присилає корабель і вона провідає його. Лазар несказанно зрадів і відразу спорядив за нею корабель. Свята Марія, св. Йоан із деякими вірними сіли на корабель і відпливли до острова Кіпр. Незабаром вони мали прибути на острів, як раптом знялася буря і корабель понесло в іншу сторону. Він без перешкод пронісся Єгейським морем і причалив біля гори Афон. Пречиста Мати зрозуміла це як прояв Божої волі і вийшла на берег. Гора Афон належала Македонії і була заповнена ідолоськими капищами, серед них вирізнявся

храм Аполлона. Але люди, напоумлені Святим Духом, пішли на берег, радо вітаючи Небесну Царицю, розпитували про Живого Бога. Свята Марія розкрила суть Євангелія, розповіла про прихід Спасителя на землю, його страждання, смерть і славу воскресіння. Вони уважно вислухали її і побажали негайного хрещення. Небесна Цариця сотворила багато див, цим зміцнила їх віру і благословила народ і землю, яку буде охороняти своєю ласкою. Всі люди матимуть потрібне для життя малою затратою і буде уготоване для них Небесне життя і не змаліє милість Сина Мого до кінця віків і Моє заступництво. Свята гора й досі залишається повсякчас в Її любові і ласці. Про це свідчать дві тисячі років світлого життя на горі Афон. Вона тепло попрощалася із людьми і попливла на острів Кіпр, де її чекав Лазар з великою радістю. Благословивши Лазаря і його церкву, Мати Божа повернулася в Єрусалим. Незабаром, як свідчить Передання, Свята матір Божа разом з Йоаном відвідали Ефес.

ПОДОРОЖ ДО ЕФЕСА

Пречиста була у подорожі до Лазаря на острові Кіпрі, а св. Йоан у цей час підготував корабель до відплиття до Ефеса. 5 січня 40 року повідомив про це Пречисту. Вона попросила у Господа дозволу покинути Єрусалим і пішла попрощатися з власником дому, сусідами, які її дуже любили і шанували за ласки, благословення, тепле ставлення до них. Потім відвідала святі місця Відкуплення, що освятив своєю кров'ю Ісус, які на прохання Марії оберігали ангели. До корабля вона доїхала на ослику, так як при житті Св. Йосифа, зійшла на борт судна. Це вдруге була вона на морі, чітко уявила всі морські шляхи, мешканців великого океану, дивувалася мудрості Небесного Отця, який все це так досконало уладнав. Вона перейнялася співчуттям до тих, що довірили своє життя бурхливій стихії, просила Всевишнього допомагати тим, хто буде на морі з її зображенням. На суші і на морі творила вона великі чудеса, оздоровлюючи хворих, виганяла бісів. У Ефесі було небагато християн, і всі вони, довідавшись про приїзд Пречистої, поспішали її відвідати, пропонували свої маєтки і дома. Та вона обрала скромне помешкання убогих жінок. Їй віддали дві світлиці: одну для неї, другу для апостола Йоана. Зайшла до своєї світлиці і зразу припала до землі, поклоняючись Пресвятій Трійці з подячною молитвою. Посилала ангелів, щоб допомагали і захищали апостолів, особисто охороняла Павла, який втікав з Дамаску від розлючених юдеїв. Він прибув до Єрусалима і відразу почав проповідувати про Христа. Його жагучі проповіді, немов вогняні стріли ранили і наповнювали жахом серця противників. Пресвята Богородиця берегла Павла від замахів на нього і неустанними молитвами благала Ісуса захистити апостолів. Під час натхненної проповіді, Павло дістав видіння, в якому Ісус велів йому негайно покинути Єрусалим. Павло таємно виїздить до Кесарії, де мав більшу безпеку.

СТРАТА СВЯТОГО ЯКОВА

Богородицю турбувало становище Якова, сина Заведея, що був її кривним. Він зробив багато корисних справ у Іспанії, будував церкви, а, дізнавшись, що Пресвята Марія в Ефесі, йде туди, по дорозі багато проповідував. Нарешті прибув до Ефеса, із слізьми подяки припав до ніг святої Марії. З Ефеса він їде в Єрусалим, хоч знав, що

його там чекає мученицька смерть. Але він знову, не знаючи страху, починає проповідувати. Тут на нього напали солдати і накинули на шию зашморг, звинувачуючи його, що він бунтує народ і творить нову віру проти Римської імперії. Його зв'язали і повели до Ірода, який підбурений юдеями, наказав відрубати апостолу голову. Перед смертю Яків повторив визнання святої Віри і просив Святу Марію відвідати його у годину смерті. Марія чула його молитви, послала ангелів, які оточили його, коли Якова вели на страту. Навіть ідучи на смерть, він зцілював недужих, які заповнили всі вулиці. Ангели перенесли Пречисту Богородицю на троні до місця страти. Св. Яків впав на коліна, щоб подарувати життя Всевишньому, піднімаючи очі до Небес, побачив близько себе Божу матір на троні, огорнуту небесним сяйвом. Він виголосив їй подячну молитву і передав через її руки свого Духа Сотворителю. Найвищий прийняв до себе душу св. Якова і помістив його у вічній славі. Трійця обдарувала Божу матір новими благословенними ласками, ангели перенесли її назад до Ефеса. Святий Апостол Яків, син Заведєя, загинув рівно через сім літ по смерті Ісуса Христа 25 березня 41 року. Учні таємно забрали його тіло і вивезли до Іспанії.

СВЯТИЙ ПЕТРО У НЕБЕЗПЕЦІ

Люта розправа Ірода з Яковом заохотила юдеїв і вони донесли йому на святого Петра. Він був схоплений і кинутий до в'язниці, закутий у кайдани. Страту призначили відразу після пасхальних днів (Діяння 12, 4). Свята Богородиця дуже затривожилася, молилася, благаючи Ісуса, щоб він звільнив св. Петра з в'язниці, дав охорону святій Церкві. Гарячі молитви долинули до Ісуса, глибоко ранили його серце. Господь зійшов до її світлички і надав їй владу розв'язувати всі проблеми, пов'язані із добробутом церкви, але попередив, що вся лють демонів повернеться проти неї. Богородиця гаряче подякувала Ісусу і наказала Люциферу і його слугам зійти в безодню, до дозволу Всевишнього повернутися. У ту ж мить в Єрусалимі вони були зметені у пекло, на саме дно. Тепер Свята Діва звернула свою силу проти Ірода, попросивши Ісуса визволити Петра із в'язниці. Ангел вже дістався у темницю, де Петро, в подвійних ланцюгах спить сном праведника. Ангел умить розбудив його, наказавши негайно йти за ним. Петро ніяк не міг прийти до тями. Ангел повідомив його, що Всевишній звільнив його через заступництво Небесної Цариці і зник. Подякувавши Богоматері за своє визволення, Петро пішов до Вечірника, де його довго не впускали, не ймучи віри, що св. Петро живий і неушкоджений. Згодом він покинув місто, щоб Ірод не схопив його. Ірод, дізнавшись про втечу Петра, люто скарав вартових, шукав учнів Христа, щоб розправитися з ними. Тим часом Пречиста звернулася до Найвищого з проханням захистити святу Церкву від Ірода. Господь відповів, щоб вона, як володарка Неба і Землі, сама винесла присуд Іроду. Божя Мати, що звикла милувати, а не карати, не може винести присуд смерті навіть такому лютому тирану, як Ірод. Ісус заперечує її милосердя до Ірода, який зневажає Божі закони, тому саме Вона мусить винести вирок тирану. Мати Милосердя за тяжкі злочини і гріхи засудила Ірода до смерті. Цим Господь підтвердив, що Небесна Цариця не тільки Мати Милосердя, але й Верховна Правителька всіх створінь із повним правом судити людей і приймати відповідні знаки

пошанування. Отож, скориставшись своєю владою, Владичиця послала ангела до Кесарії, де перебував Ірод, який, уподібнював себе до Бога у королівській пурпуровій мантиї, і вразив його.

Це принесло значне полегшення святій Церкві. Святий Йоан здійснив велику Божу працю не лише в Ефесі, але й усьому азіатському довкіллі, і навіть на пограниччі Європи. Божа Мати продовжувала нести високе Боже слово, творила великі дива, оздоровлювала, допомагала бідним, нужденним, своєю працею піклувалася про хворих у шпиталях. А скільки душ відібрала вона в демонів! Скільки душ повернула до вічного життя з їх Сотворителем.

Залишився цікавий переказ про появу нерукотворного образу Богоматері у Ліддському храмі. Святі апостоли Петро і Йоан проповідували у Самарії нове вчення Ісуса. Новоохрещені спорудили храм в ім'я Пресвятої Богоматері і дуже хотіли, щоб Божа Мати освятила і благословила храм своєю присутністю. Діва Марія обіцяла виконати прохання і сказала:

— Ідіть і радійте, я буду з Вами.

Апостоли прийшли в Лідду, відвідали новозбудований храм і побачили на внутрішньому стовпі невідомо ким написаний образ Благословенної Діви, виконаний з величезною майстерністю і точністю. До них прибула Богородиця, побачила своє зображення, щиро пораділа, бо перед ним молилося багато вірних. Вона дарувала іконі свою благодать і силу чудотворення. Незабаром у всіх кінцях світу рознеслася слава і загальна любов до Пречистої. Із далеких країн приїздили мандрівники, щоб побачити її велич і скромність, одержати насолоду від її святої бесіди. Про це свідчать листи і спогади великих святих.

Після смерті Ірода християни почували себе набагато вільніше. Павло проповідував у містах Малої Азії, Св. Петро перебував у іншій частині малої Азії. Серед вірних виникали суперечки, як слід дотримуватися закону Мойсея.

ПОВЕРНЕННЯ ДО ЄРУСАЛИМА

Назріла потреба повернутись до Єрусалима і обговорити питання, які турбували громаду вірних. Святий Петро написав листа Святій Діві, з проханням повернутися до Єрусалима. Богородиця, для якої інтереси церкви були дуже важливими, передає листа Іоану, який порадив їй повернутися в Єрусалим. Святий Іоан пішов готувати корабель в дорогу, а Мати Божа зібрала вірних, щоб попрощатися і повчити, як вони мають зберігати святу віру. Так закінчилося перебування в Ефесі, в якому вона пробула два з половиною роки. Залишаючи мешкання, вона побачила на дорозі до корабля свою тисячу ангелів у бойовій готовності, знак того, що їх чекає змагання із великим драконом і його приспівниками. По дорозі до моря Пречиста бачила, як роїлися незліченні пекельні легіони, намагаючись її залякати, а посередині семиголовий дракон, такий огидний, що було мукою навіть дивитися на нього. Це бачила лише Пресвята Богородиця та її ангели. Як тільки мандрівники вступили на корабель, на морі зчинилася страшна веремія, яку підняли демони ревучі хвилі лягали до хмар. Це була справа Люцифера. Корабель носило по морю, як тріску, величезний вал неминуче

б потопив його, якби ангели не тримали корабель у повітрі, доки перейшла хвиля. Моряки і подорожні відчували, що їм хтось допомагає. У цій веремії одна Мати Божа зберігала спокій і сумовиту гідність, хоч тіло її дуже терпіло таку хитавицю і кидання корабля згори вниз. Ця подорож з Ефеса до Палестини тривала 15 днів замість шести, із них 14 днів штормових. Навіть св. Йоан знесилився і звернувся до Богородиці, щоб вона попросила у Сина допомоги. На що Свята Марія відповіла, що слід потерпіти, адже її Син терпів і не такі муки. І цим відновила рівновагу і силу духу у святого Йоана.

Дияволи загрожували їй, кажучи, що вона не вийде живою з цієї подорожі, але Богородиця навіть не дивилася у їх бік. А вони не мали сили дивитися в її Божественне обличчя, ослабли, мордовані наступальною зброєю, якою Господь обдарував свою Пречисту Матір.

Як тільки Божа Матір прибула в Єрусалим, святі Павло і Варнава перші кинулися їй у ноги зі сльозами радості, хоч їй думалося, що вони б мусили на початку привітати св. Петра. Тоді св. Павло мав ласку бачити Богородицю у видінні у Обожеественному стані.

Святий Петро скликав всіх разом, щоб зустрілися у присутності Володарки світу. Назбиралося багато питань, які слід було негайно розібрати, тому вони вступили у Молитву, яка тривала 10 днів, щоб дістати допомогу Святого Духа. У перший і останній день відслужили жертву Літургії. Пречиста власними руками прикрасила і прибрала залу Вечірника. Відправив учту святий Петро. Він пригощав апостолів, а наостанку Божу Матір. У цей час зала наповнилася чудесним світлом і пахощами, через які Господь впливав на душі своїх вірних слуг. Діва Марія відійшла в окреме місце, де мала залишитися без їжі і спілкування 10 днів.

ВІДПЛАТА

З нею траплялися дивні речі. Вона була взята із землі із тілом і душею. За наказом Бога її занесли ангели у далекий простір над землею. Тоді Господь наказав Люциферу і всім пекельним духам стати перед лицем Цариці. Вона всіх їх відразу розпізнала, демони були огидні і страшні. Господь дав можливість обміркувати їм всю велич і вищість тої жінки, яку вони недавно переслідували, як свого ворога. На їх жах вони помітили — на грудях у неї спочиває Євхаристійний Христос, і що Пресвята Трійця огорнула Її своєю всемогутністю. Дияволи почули голос самого Божества:

— З цим щитом Моєї потужної руки, непереможним і сильним, Я завжди обороню Мою Церкву. Ця Жінка роздасть голову старовинного змія (Буття 3, 15) і завжди затріумфує над його пихатою гординею для слави Мого святого Імені.

Демони були дуже збентежені, бо виявилися всі їхні підступні дії. Біль і розпач у них був такий, що вони заволали, просячи, щоб їх відпустили в пекло і не тримали в присутності цієї Жінки, що мучить більше, ніж вогонь! Ця Жінка непереможна і сильна! Біси репетували, але їх довго тримали перед лицем Пресвятої Марії, щоб все їхнє нутро перейнялося страхом перед Нею. Господь вирішив, що Володарка Всесвіту сама повинна дати їм дозвіл відійти. Як тільки Богородиця це вчинила, вони кинулися стрімголов у свою безодню, страшно виючи, але змушені були вголос визнати

всемогутність Бога. А Божа Матір була винесена на саме Небо, де її приймали з найбільшими почестями і радістю протягом цілої доби. Вона там молилась за Церкву, щоб апостоли все зробили для утвердження Закону Євангелія і припинення чинності закону Мойсея.

У відповідь вона почула голос, в якому Три Божі особи обіцяли сприяти апостолам в утвердженні Божественної істини. У той момент від трону Божого з'явилася прекрасна модель Божого храму, світла і пишна, якою захопилися всі ангели. Цей храм Трійця помістила в руки Христа і він дивом об'єднався з цією моделлю, після чого Господь передав її Пресвятій Богородиці, це піднесло її у ще більшу святість і вона чітко побачила Божественність. У великому піднесенні свята Марія була занесена ангелами до Вечірника, в руках у Неї був містичний храм, дарований їй Божественним Сином. Всі дев'ять днів перед нарадою апостолів вона залишалася у молитві і без руху, не перериваючи своїх духовних актів, які вона творила під час блаженного видіння у Небі.

УТВЕРДЖЕННЯ ЗАКОНУ ЄВАНГЕЛІЯ

Так Ісус Христос надав Марії владу керувати церквою і розподіляти всі благодаті, які кожен заробив через заслуги відкуплення. На 10 день Петро відправив Службу Божу і усі причастилися.

Вона одержала від Бога завдання розподіляти скарби Відкуплення серед дітей Церкви в усі грядущі віки. Нарада постановила: при охрещенні можна не дотримуватися закону обрізання і закону Мойсея, бо вічне спасіння дарується через Хрещення і віру у Христа. Були й інші ухвали про урядування і обряди у Церкві. Це був перший офіційний Собор апостолів за участю учнів, що випустив формальну ухвалу, обов'язкову для цілої Церкви.

— Це виглядало добрим для святого Духа і для нас, — сказав святий Лука. Пречиста Діва гаряче подякувала Господові за благословення Церкви.

Щасливий був вік і благоліпне зібрання! Пречиста Діва брала активну участь у започаткуванні і укладенні всіх чотирьох святих Євангелій, бо вона отримала від Господа повне знання про новий Закон милосердя. Весь цей час Пресвята Богородиця молилася, щоб Господь зіслав своє Божественне світло на апостолів і святих учнів, аби вони починали свої записи у призначений Богом час. Коли кінчався перший Собор апостолів, св. Петро поставив вимогу висвітлити провідні події земного життя нашого Спасителя, щоб ці події доносилися до всіх вірних.

Світло зійшло на апостола Петра і почувся голос, щоб він визначив, кому записувати про працю і науку Спасителя світу. Святий Петро промовив:

— Матвій буде першим, хто писатиме це Євангеліє в ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Марко буде другим, хто подібним духом буде писати Євангеліє, Лука напише третє, а Іоан буде четвертим і останнім, хто напише про тайни нашого Спасителя і Учителя в ім'я Отця і Сина і святого Духа.

І сяяло тоді Небесне сяйво.

За кілька днів святий Матвій вибрав окрему кімнатку у Вечірнику. Коли він молився за замкнутими дверима, перед ним несподівано з'явилася Пречиста Діва на

осяйному троні. Він відразу впав ниць, просячи благословення. Вона сказала:

— Матвію, Всевишній посилає Мене із своїм благословенням, щоб ти з ним почав писати Євангеліє, котре тобі на твоє щастя довірено. У цьому будеш мати поміч святого Духа...

Святий Матвій підкорився вимогам Богородиці. Коли він обмірковував з нею як уложити Євангелію, на нього зійшов Святий Дух і він записав перші слова так, як вони звучать і понині. Закінчував Матвій своє Євангеліє у Юдеї, писав його по-гебрейськи.

У 42 році нашого Господа євангеліст Марко написав своє Євангеліє, чотирма роками пізніше, і теж по-гебрейськи, і теж у Палестині. Це було у сорок шостому році після народження Ісуса Христа. Приступаючи до праці, він просив свого янгола-охоронця повідомити про його наміри Богородицю, Господь наказав ангелам перенести її до помешкання Марка. З'явилася вона перед ним, возсідаючи на пишному прекрасному троні. Пречиста сказала:

— Твої молитви почуті і святий Дух покерує тобою у написанні Євангелія, яке він тобі доручив.

Святий Дух у зримому сяючому вигляді зійшов на св. Марка, огорнувши його, і він відразу сів за працю. Пречиста Діва мала тоді 61 рік.

Два роки по тому в сорок восьмому році Господньому і на шістдесят третьому році життя Пресвятої Діви св. Лука написав своє Євангеліє по-грецькому. Йому також перед початком праці з'явилася Пречиста Марія. Святий Лука зумів її переконати, що мусить торкнутися справи про спосіб Зачаття. Він писав, черпаючи потрібну інформацію від пресвятої Богородиці. Це сталося в Ахаї, де було написане все Євангеліє. Образ Пресвятої Богородиці, яка сидить на троні, ніколи не стерся з пам'яті цього найвірнішого слуги Пречистої, він завжди відчував її присутність біля себе.

Останнім Євангеліє почав писати Йоан у п'ятдесят восьмому році вже по славному Успенні і Небовзятті Пречистої Діви Марії. Писав по-грецьки в час перебування в малій Азії. Тому, що диявол зумів посіяти у Церкві ересі і схиблення, св. Йоан пише дуже глибоко і обґрунтовано про істинну і безсумнівну Божественність нашого Спасителя Ісуса Христа, далеко перевершуючи в цьому відношенні інших Євангелістів.

Хоч Мати Божа вже була на Небі, вона особисто зійшла до святого Йоана у несказанній славі в оточенні тисяч ангелів, Вона сказала:

— Йоане, Мій Сину і слуга Найвищого. Тепер є час, щоб написати про життя і тайни Мого Божественного Сина, щоб всі смертні могли знати Його, як Сина Предвічного Отця, як правдивого Бога і рівночасно як правдивого чоловіка. Але ще не відповідний час, щоб увічнити містерії і таємниці, які ти знаєш про Мене, ще не можна їх об'являти світу. Святий Дух тобі допоможе. І Я хочу, щоб ти почав писати у Моїй присутності.

Він віддав поклін Цариці Неба і землі і наповнився Святим Духом. Вона дала Своє благословення і обіцяла опікуватися ним усю решту його земного життя.

СВІТЛОНОСНА ЗАСТУПНИЦЯ

Повернімося до часу відразу по Собору. Всі апостоли, за винятком Йоана і Якова,

сина Алфея, відійшли на місце своєї діяльності. І всіма ними Божа матір старанно і ніжно опікувалася, ще більш, ніж перед тим, у теперішньому Обожественному стані. Вона була здатна виконувати безліч трудних обов'язків, утримуючи у собі душевний мир і спокій. Божа Мати, крім безпосередньої опіки над Церквою, дбала про окремих апостолів і учнів, потішаючи їх у бідах, клопоталася про їх справи. Особливу увагу приділяла одежі, яка була такою, як у Ісуса, того ж виду і кольору. Мати Божа власними руками ткала туніки і пересилала їх апостолам. За наказом Цариці ангели часто відвідували апостолів, потішали їх від імені Богоматері, бувало, звільняли із в'язниць, супроводили у дорозі, знайомили із звичаями тих місцевостей, де проповідували апостоли. Не було й дня, коли б Богородиця не творила чуда для світу Церкви і апостолів. Вона щиро трудилася більше, ніж всі ангели разом взяті, ще й писала листи до апостолів, заохочуючи їх до праці, додаючи їм сил і бадьорості. І ще їй дуже боліло, що священницьку гідність принижують, особливо багаті, змішуючи дорогоцінне з негідним, вони принизили священників до загалу своїми законами і безладними звичаями. Треба підняти гідність священників, ставитися до них з належною пошаною і почитаннями, бо вони тримають Найсвятіші Тайни в руках чи коло грудей. Навіть до їх одежі й оздоб слід ставитися побожно, як і ставиться Богородиця до одягу апостолів. Крім цих справ Діва Марія таємно виконувала духовні вправи і добрі діла, якими заслуговувала на незліченні дари і благословення. Вона постійно і незмінно берегла діяння і тайни свого Сина, пригадувала у своїм серці Образ Божественного Сина, засмученого, зневаженого, зраненого і спотвореного муками Страстей. Його страждання носила вона у своєму серці, як неперервний нерв болючих спогадів. Для кожної рани і терпіння Нашого Спасителя Вона відмовляла спеціальні молитви, щоб віддати їм особливу любов і шанування. За кожне згідне і образливе слово, що юдеї вивергали проти Спасителя, Марія укладала славетні почитання і звеличення, лежала хрестом на землі, била численні поклони. Таким чином вона визнавала Його Божественність і святість. Завдяки силі її любові і скорботі, що перевершувало стократне мучеництво, бо кривавий піт стікав аж до землі, а криваві сльози застидали її обличчя, тоді Божий Син сховався з неба, щоб дати їй нові сили, погамувати її жаль, вилікувати рани. Його терпіння завжди стояло у Неї перед очима, навіть у хвилини радості і вдячності Вона усамітнювалася з п'ятої години четверга! виходила лише пополудню аж у неділю, щоб відзначити смерть і поховання її Сина, і знову терпіла всі болі і муки, які переніс Господь. Вона благословляла всіх тих, що побожно тримають у серці всі страсті Господні, і повчала, щоб люди не забували, якою ціною людство заробило собі Відкуплення. Не втомлюючись, вона дарувала всім людям, які її оточували, ласки, благодать, зцілення душевні і тілесні. Богородиця потребувала дуже мало їжі, сну. Півгодини перепочила і знову хрестом лежала на землі, знемагаючи у поклонах. Навіть ангели дивувалися її досконалості, терпінню, самопожертві. Вона продовжувала готувати їжу для Йоана, то й мусила сідати до столу, щоб узяти трохи хліба чи риби. До неї кожного дня приходили відвідувачі з близьких і далеких країв. Приносили їй дари, але вона відмовлялася від дарів, а те, що брала,

йшло на потребу церкви чи убогих. Долаючи втому, йшла до лікарень, доглядала хворих, жертвувала їм все, що у неї було. На підставі її діянь, Господь установив, щоб численні вірні виконували у святій Церкві вправи хресної дороги, наслідуючи Його Благословенну Матір. У своїх вправах вона практикувала славлення і хвалебну подяку, любов. Особливу увагу приділяла вона підготовці до святого Причастя. На завершення Святої Літургії Божя Мати віддавала три глибоких поклони, запрошуючи до свого серця Бога, якому дала життя. Після цього Пречиста відходила протягом трьох годин, лишаючись на самоті з Євхаристичним Ісусом. Св. Іоан мав ласку спостерігати, що від Богоматері, як від сонця, розходяться осяйні промені. Пречиста з великим хистом і любов'ю творила ризи і оздоблення для священиків. Все тримала у надзвичайному порядку і чистоті. Всі почесні титули супроводилися точно окресленими обов'язками. Божя Матір не тільки винайшла вправи Хресної Дороги, але багато інших звичаїв й обрядів, які були прийняті Церквою зокрема Господні й Богородичні свята.

8 грудня кожного року Богородиця радісно відзначала Непорочне Зачаття, уславляючи Господа. Після таких нічних служб Ісус сховався з небес, щоб ангели приносили свою Царицю перед Господнім Троном. І там тривало Свято у переддвер'ї Неба. Потім Богородиця займала своє місце на троні поряд із Ісусом Христом. Господь дякував Богу Отцю, що дав Йому таку вартісну Матір. Тоді від Трону чувся голос Отця:

— Прекрасні є твої кроки, о царська доню, зачата без гріха.

Її Божественний Син підтверджував:

-1 чиста, і без тіні вини є Моя Мати, яка дала мені людську подобу, щоб відкупити людей.

Святий Дух приєднував свій голос:

— Вся досконала ти, Моя Дружино, вся досконала і без плями загальної провини.

І линули ангельські гімни на честь Пресвятої Богородиці. Згодом Її підносили до споглядання Пресвятої Трійці, що тривало досить довго. А тоді ангели її повертали до Вечірника, так закінчувалося свято, яке вона завжди зберігала у своєму серці.

Мати Божя нагадує нам, щоб ми, люди, ніколи не забували про Страсті Господні; його самопожертву для спасіння людства. І тому з великою старанністю ставилися до приготування до святого Причастя, щоб приходили до Пресвятої Євхаристії з великою благістю і в чистоті.

УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Дух Богородиці нестримно линув до Божественності, а кайдани плоті завдавали прикрощів. 67 років підряд невтомно сіяла світло і добро, не уповільнюючи польоту, не зважаючи на втому і зайнятість. Небо послало до неї архангела Гаврила, щоб повідомити про закінчення земного життя Богородиці. Вона у цей час хрестом лежала на землі, вимолюючи прощення для грішників. Богородиця підвелася на коліна, щоб з пошаною прийняти Божих посланців. У білих сяючих одежах, з пальмовими гілками у руках вони з радістю і шаною оточили свою Царицю. Святий Гавриїл об'явив їй про кінець її паломництва на землю і перехід до посідання вічного і безсмертного життя, яке чекає Її у славі, праворуч Божественного Сина. Це станеться рівно через три роки.

І всі небесні мешканці ждуть Твого приходу. З подякою прийняла Богородиця ці слова і припавши до землі, сказала:

— Ось Я, Господня слугиня, нехай зі мною станеться по Твоєму слову.

Потім вона припала до землі з глибокою подякою. Першим про своє

Успіння сказала Пречиста названому сину, Йоану, якого згодом назвуть

Богословом, і попросила його нести райську галузку, подаровану архангелом Гавриїлом перед труною. Веліла прибрати і прикрасити дім, просила поховати її в Гетсиманському саду, де були захоронені батьки святі Анна і Йоаким, її дружина Йосиф-обручник. Вона висловила палке бажання побачити біля свого ложа всіх апостолів, її відданих добрих друзів і соратників, про яких дбала і піклувалася все життя. І сталося диво великі хмари із шумом заповнили дім Богородиці. Вони перенесли до Вечірника всіх апостолів. Апостоли злетілися додому, як хмари і орли, щоб послужити Божій Матері, вони сказали: "Благословенна ти від Господа, створившого і небо, і землю". У відповідь Пречиста промовила:

— Мир Вам, браття, вибраних Господом —, подякувала Богу, що здійснив її бажання побачити Апостолів перед відходом на небо.

Пречиста побажала відвідати усі святі місця страстей Її Сина. Разом із св. Йоаном у супроводі ангелів вирушила у мандрівку. На кожному місці вона проливала сльози, згадуючи, як тут страждав Ісус. Найдовше вона затрималася на Голгофі, благаючи, щоб Син Її приділив спасенним душам всі блага. Попросивши в ангелів, щоб вони стерегли ці святі місця, вона повернулася до Вечірника. Там подякувала Богові землі за всі небесні блага і попросила у Господа дозволу попрощатися зі святою Церквою. Найтепліші слова знайшла вона звертаючись до Церкви:

— Моя Мати і Наставнице, істинний скарб Моєї Душі! Ти єдина утіха в Моєму ув'язненні, прибіжище і дозвілля у Моїх трудах, Мій спочинок, Моя радість і надія! Ти утримувала Мене у моїм Поході; у тобі жила Я, як подорожуючий до своєї Батьківщини... Ти станеш учителькою народів, котрі всі поважають тебе. Для тебе я завжди берегла Моє серце і Мою Дбайливість. Моя кохана Церкво, Моя честь і Моя славо! Згодом з того місця я з любов'ю дивитимусь на тебе, і усе молитимусь за твій ріст, добробут, поступ.

Згодом вона складе свій Заповіт і Останню волю, яку затвердило Небо і представила своє бажання Господові. Він схвалив його своєю присутністю. Всі Три Божі Особи Пресвятої Трійці зійшли до неї в супроводі неозорого числа ангелів. Богородиця належно привітала Пресвяту Трійцю і тоді почула голос, що промовив до неї:

— Наша вибрана Дружино! Вчини свою останню волю, як бажаєш, бо Ми затвердимо її і виконаємо в цілості Нашою необмеженою владою.

Богородиця визнала Бога, як єдиного істинного Творця і Хранителя всього, що має буття. Богородиця в житті не мала нічого, щоб могла залишити у спадщину, бо нічого не любила крім Бога, хто є Її добром і посіданням. Вона зреклася своєї зверхності над людством. Тіло своє передає землі, бо з неї вийшла. Свою душу віддає Богові, щоб вона любила Господа і величала його всю вічність. Свої заслуги і труди, котрі вона придбала

своїм трудом і вправами, залишає святій Церкві, своїй матері і спадкоємиці. І щоб всі народи дійшли до пізнання любові і почитання Тебе, правдивого Бога.

У другу чергу я жертвую оці заслуги за моїх господарів апостолів і священників тепер і у віках майбутніх, щоб Твоє невимовне милосердя вчинило служителів повними мудрості, доброчесності і святості, через які вони могли будувати і освячувати душі, відкуплені Христовою Кров'ю.

У третю чергу я жертвую їх за духовне добро моїх відданих слуг, щоб вони отримали Твій захист і ласку, а потім вічне життя.

У четверту чергу, я бажаю, аби мої служби і труди покликали Тебе до милосердя над усіма согрішаючими дітьми Адама, щоб вони змогли покинути свій гріховний стан і я бажаю продовжити мої молитви так довго, як триватиме світ. Ось це, мій Господи і Боже, є моя Остання Воля, завжди підвладна твоїй.

Пресвята Трійця схвалила і затвердила цей Заповіт.

А Христос сказав:

— Хай вчиниться, як Ти бажаєш і визначаєш.

Ось скільки ми заборгували Небесній Матері і мусимо своїми трудами, життям і терпінням повернути цей несплачений борг.

Затри дні перед Успінням Матері Світу, апостоли зібралися у домі Тайної Вечері. Першим прибув св. Петро. Діва Марія була дуже ослаблена, але зустріла Намісника при вході у її помешкання. Вона поклонила йому, прийняла благословення і подякувала Всевишньому, що привів його до неї у години смерті. За ним поспішив св. Павло, якому Божа Матір виявила таку ж пошану. Зібралися всі апостоли й учні, які вітали її, як Божу Матір і Повелительку всього сотвореного. Всі були дуже скорботні і засмучені. Свята Діва розпорядилася, щоб Йоан і Яків розмістили і обслужили прибулих. Після цього св. Петро повідомив апостолів і учнів:

— Найвищий бажає піднести до вічної слави Пресвятую Матір, нашу охорону і потіху. За Божественним декретом ми маємо бути присутніми при її славному відході. Світло покидає нас, — його душили сльози.

Всі присутні були приголомшені і засмучені. Св. Петро сказав:

— Давайте підемо до Матері всіх нас і попросимо благословення, проведемо з нею останні години її життя.

Всі зайшли до її світлиці. Вона лежала на своїй лежанці, прекрасна, сяюча, в оточенні тисячі святих ангелів. Час не торкнувся її, вона зберегла нев'янучу красу і свіжість. Це був лише її привілей єдиної Диви Марії, завдяки непорочності її душі, непідвладності гріха Адама. Святі Петро й Йоан зупинилися біля узголів'я лежанки. Божа Мати підвелася з лежанки, стала на коліна і попросила у св. Петра благословення і прощення, що малість служби, яку вона приділяла у своєму житті. Заповідала Йоану, щоб віддав її дві туніки двом благочестивим добродійним жінкам, які допомагали їй. Низько схилилася перед св. Петром, поцілувала ступні його ніг. Далі схилилася перед Йваном, її названим сином і господарем, просячи у нього пробачення, що недостатньо сповнювала обов'язки Матері супроти нього, як наказав їй Господь,

коли призначив на Хресті тебе, як Мого сина, а мене, як твою Матір (Йоан 19, 27). Подякувала Йому за ласкавість і смиренність, попросила у нього благословення, щоб увійти у товариство того, хто сотворив Мене.

Прощаючись, промовляла до кожного апостола й учня. Згодом звернулася до їх усіх, нагадуючи, що завжди берегла всіх їх у душі, бо вони всі записані у її серці, що полюбила всіх з такою ніжністю і любов'ю, яку дав їй Син.

— Я доручаю Вам мою матір-Церкву, восхваления Імені Всевишнього, поширення Євангельського Закону, пошану і благоговіння до Мого Божественного Сина, пам'ять про Його Страсті і Смерть, практикування Його науки: Любіть Церкву і любіть один одного з такою милістю, котру учитель постійно вам прищеплював (Йоан 13, 34).

Ці слова пронизали серця присутніх і вони вибухнули плачем. Заплакала і Мати Божа, при виді їх великого горя, і попросила мовчки помолитися з Нею і за Неї.

Настала тиша і раптом дім Вечірника засяяв Спаситель зійшов з Небес на троні слави у супроводі всіх Святих і незліченних ангелів. Діва Марія припала до землі і з найбільшим смиренням поцілувала стопи Господа. Він поблагословив свою Матір і сказав:

— Надходить година, в якій Ти маєш перейти від цього світу життя і смерті у славу Мого Отця і Мою Славу, де Ти займеш трон, приготований Тобі праворуч Мене і радуватимешся ним усю вічність. І запропонував їй, минувши смерть, прийти до неба разом із ним, — щоб мати участь в Моїй славі, котру Ти собі заслужила.

Але Пречиста Мати благала Його дати змогу пройти через звичайну браму природної смерті, так як і Христос пройшов, бо вона все життя йшла за Ним у житті, то і так само піде у смерті. Спаситель дав згоду на її прохання. Про присутність Христа знали лише деякі з апостолів, інші відчували лише духовне збудження, але ангельський спів чули усі і бачили предивне сяйво, що линуло із дома Тайної Вечері. Натовпи людей збиралися на вулицях, щоб побачити свідчення нового Господнього чуда. Християни просили не покидати їх. Мати Божа обіцяла піклуватися про тих, хто буде просити її про допомогу. Пречиста лягла на лежанку, розправила туніку по боках, склала руки, а очі, наповнені надлюдської любові, звернула до неба. Хор ангелів гучно славив Богородицю, а вона вимовила слова, які сказав їй Син на Хресті:

— У твої руки, Господи, я віддам мого Духа. Закрила очі і спочила в Бозі. Жодна інша неміч одна незмірна любов до Бога забрала її життя, як тільки Небо перестало їй надавати надприродну поміч. Душа Цариці у супроводі Христа, ангелів і Святих полинула до Неба. Її священне тіло променіло ясным світлом, виділяючи неземні пахощі. Ангели лишилися на варті біля тіла. Розчулені апостоли й учні проспівали багато славнів і псалмів на честь Пречистої Богородиці.

Славне Успіння мало місце у ту саме пору, в яку умер Спаситель о третій годині пополудні, в п'ятницю, тринадцятого серпня. Вона не дожила до сімдесятиріччя, до 8 вересня, дня її народження двадцять шість днів. Прожила після Христової смерті двадцять один рік, чотири місяці і 19 днів. У пору смерті Ісуса Христа їй було сорок вісім років, шість місяців і сімнадцять днів.

Дивні речі трапилися у час смерті Богородиці затемнення сонця на кілька годин. Різні птиці із жалібним криком зібралися біля будинку Вечерника, наводячи тужливий настрій на жителів. Багато мешканців голосно славлять могутність Бога. Недужі, що прийшли, були оздоровлені. Виходили душі із чистилища. Найбільше чудо було те, що разом із Богородицею померли ще три особи в Єрусалимі, чоловік і дві жінки, померли в гріхах і нерозкаяні, на вічне прокляття, але перед Христом Діва Марія заступилася за них їх повернули до життя, вони видужали і ще довго прожили, лише згодом померли в ласці Божій і врятувалися. Христос дарував Матері виняткову ласку всі віддані Богородиці, які закличуть до неї у годину смерті, вибираючи своєю покровителькою у пам'ять її щасливого Успіня і бажання його наслідувати у смерті, одержать особливий захист і заступництво Божої Матері. Отже з кожним днем ми мусимо більше звільняти своє серце, все ясніше відчувати і відвертатися від видимих речей.

Відхід із земного життя Пресвятої Богородиці з її ніжною материнською дбайливістю і заступництвом перед Господом приголомшила апостолів й інших вірних.

ПОГРЕБІННЯ БОГОРОДИЦІ

Господь таємно підтримав їх на духу, і вони зайнялися погребінням Святого тіла й іншими справами. Апостоли вирішили похоронити її в новій гробниці, так, як ховали нашого Спасителя. Покликали обох дівиць, що про них згадувала Богородиця, щоб надати тілу відповідні послуги намастити його миром і олійками. Але, коли вони зайшли до кімнати, де лежала Богоматір, то були осяяні світлом, що випромінювалося з місця спочинку Діви Марії. Вони повідомили про це апостолів, ті ввійшли у світлицю і були вражені світоносним сяйвом, хором ангелів, які виспівували "Радуйся, обрадувана Маріє, Господь з Тобою". Інші відповідали: "Діва до Різдва, у Різдві, та після Різдва". Ці слова потім ввійшли у молитву до Пресвятої Богородиці, котру схвалила Церква. Захоплені всім побаченим, Апостоли упали на коліна, бажаючи, щоб їх просвітив Бог. Тоді почули голос:

— Нехай священне тіло не буде ні відкритим, ні доторканим.

Пізнавши Божу Волю, вони доставили до світлиці катафалк — осяяння трохи ослабло. Петро й Йоан обережно взяли за туніку з обох сторін і святе тіло поклали на катафалк. Священне тіло було майже невагомим. Вони змогли помилуватися її прекрасним ликом. За Божим Провидінням ні в житті її, ні в смерті жодне людське око нічого більше не побачило. Про це вона сама просила при житті, аби ніхто не дивився на її тіло по смерті. Що і було виконано.

Незліченні єрусалимські вірні поприносили безліч свічок, щоби світилися при катафалку. І дивно, свічки горіли три дні і жодна не спалилась, не опливла, не згубила первісної форми. За Господнім натхненням жителі Єрусалима масами рушили на похорон Христової Матері. Апостоли взяли на свої плечі катафалк із Священним тілом і пішли у процесії з дому Тайної Вечері до Йосафатової долини. По дорозі ставалося багато чудес хворі видужували, а демони тікали у безвість. Багато юдеїв і чужоземців навернулися до Христа і просили про хрещення. Апостоли йшли із тілом Богородиці посеред повені людей, дивуючись дивній музиці і ніжним пахощам, що линули у

повітрі.

Над похоронною процесією зависла світлоносна хмарка, яка закрила людей, що проводжали Богородицю в останню земну путь. Фарисеї і садуклеї, почувши про могутній вияв людської любові до Богородиці, вирішили перешкодити похорону, заволодіти тілом Пречистої, яка породила Ісуса, їх найлютішого ворога. Озброєні слуги їх кинулися до людей, які могутнім живим потоком йшли за труною. Але вороги нікого не побачили: тільки чули ангельський спів, бо все оповила осяйна хмара, могутнім вінком охороняючи вірних від люті юдеїв. При виході до Гетсиманії, де, згідно із заповітом Богородиці мали поховати її поруч із гробницею її батьків святих Анни і Йоакима та Йосифа обручника, до гробу прорвався лютий фарисей Афоній і закричав: "Ось які почесні віддають тілу, що породило того, хто нищив отців наших!" З цими словами Афоній підбіг до одра, щоб скинути на землю пречисте тіло Богородиці. Та ледве він діткнувся до труни, як швидкий меч відсік йому дві руки. Відтяти руки повисли на одрі, а сам Афоній упав на землю із криком: "О, горе мені!" Тяжка кара примусила його отямитися, і він волав до апостолів, щоб ті помилювали його. Але св.. Петро сказав йому, що він одержав кару, яку заслужив, а оздоровити його може лише Той, кого ви несправедливо розп'яли наш Ісус Христос. Тоді Афоній став на коліна і голосно заявив: "Вірую, що Ісус є Спаситель світу, ми і тоді це бачили, але засліплені злобою і ненавистю, не хотіли визнавати його Божої величі". Петро, побачивши щире каяття Афонія, приклав одрубані руки до тіла і вони відразу приросли, на тому місці залишився лише червоний слід. Афоній, повний вдячності, поклонився тілу Богородиці, став прославляти її подячними молитвами.

Апостол Фома запізнився на похорон і гірко плавав, що не одержав благословення Пречистої. Він попросив апостолів відкрити труну, щоб Фома міг попрощатися з Дівою Марією. Коли апостоли виконали його прохання і відкрили гроб, там лежала лише плащаниця, якою було накрите святе тіло, від якої розносилися чудові пахощі. Зачудовані Апостоли стали молитися Богу, щоб він пояснив, що сталося із тілом Марії.

Під час гетсиманської вечері, коли Апостоли возносили подячну молитву, нараз почули ангельський спів. Апостоли підняли голову і побачили, що над ними стоїть Матір Бога, яка сіяла небесною славою в оточенні ангелів. Вона сказала: "Радуйтеся! Я з вами на всі дні", і, піднісши руки, благословила їх.

Над печерою, де було положено тіло Богородиці, у пізніших віках збудували величний храм. Тисячі творів архітектури, живопису, іконопису, музичних, літературних було присвячено Матері всіх часів, бо таких високих душевних якостей, доброти, милосердя світлості її душі, чесноті, чуйності, старанності, відданості Богу і людям, невтомності і непорочності, красі розуму і душі ми більше не зустрічали ні в кого.

Коли дійшли до Йосафатової долини, апостоли із шанобою поклали катафалк із Тілом у гріб, накрили його лляною тканиною, причому всі ці послуги робили ангели. Вхід запечатали великим каменем. А тисячі ангелів з Маріїного почту лишилися на варті біля тіла.

Розчулені і заплакані апостоли вернулися у Вечерник. Небесні аромати трималися там цілий рік, у світлиці Пресвятої Богородиці ще багато років. Там знаходили притулок всі пригнічені і засмучені. Однак гріхи Єрусалима довели до упадку місто і Небо відібрало це Боже благословення.

Три дні чатували апостоли при святій гробниці і весь час там лунала небесна музика. Св. Петро та Йоан старалися більш за всіх, щоби бути там, де залишилося її серце.

ВХОДЖЕННЯ ДО НЕБА

Ісус Христос тим часом ввійшов у Небеса, ведучи по своїй правиці найчистішу душу своєї Матері. Тільки Мати-Богородиця заслужила вийти з-під Божого Суду, якому підлягають всі смертні. Адже вилучивши її з-під первородного гріха, поставили понад закони, діючі для всіх смертних. На тій підставі Вона сидітиме на Страшному Суді праворуч Небесного Судді, щоб разом з Ним судити всіх людей. Її призначення було всю вічність товаришувати любому Божественному Сину. Ісус сам представив Діву Марію перед Божим Троном, назвавши її Єдиною вибраною понад усе, котрій Ми передали нашу ласку і нашу досконалість, помістили скарб Нашої незбагненої Божественності, бо вона зберегла і помножила таланти, які ми їй дали, котра ніколи не відхилилася від Нашої волі, знайшла ласку і прихильність у наших очах. Під час цілого Її життя в усіх трудах вона була подібна до Мене, ... то нехай же буде подібна у славі і буде на Троні Нашої величі.

Цю постанову Христа було схвалено Отцем і Святим Духом.

Пресвята душа Марії була піднесена праворуч Її Сина, Істинного Бога і поміщена на Царський Трон Пресвятої Трійці. На третій день Марія повинна повернутися у світ, оживити своє тіло, возз'єднатися з ним, не чекаючи на загальне воскресіння мертвих. Спаситель сам зійшов з Небес, тримаючи праворуч себе душу своєї Преблагословенної Матері. Їх супроводжували легіони ангелів, старовинні Пророки і Патріархи. Господь сказав, його Матір була зачата без гріха, тому зміг він одягти незаплямовану людську природу, в якій прийшов у світ і відкупив його з гріха. Моя плоть є Її плоть. Вона співпрацювала зі Мною в трудах Відкуплення. Тому я мушу Її піднести, так як я піднісся із мертвих і це буде в ту саму пору і годину. Я бажаю, щоб Вона була подібна до мене у всіх речах.

Тоді Пресвята душа Цариці за наказом Господа ввійшла у своє непорочне тіло, оживила його, даючи йому нове життя у славі і безсмерті. Вона вийшла із замкненого гроба, не порушивши ні каменя при вході, ні туніки, ні мантиї, що покривали раніше її тіло. Вийшла у надзвичайній красі, чарівності і славі. Це сталося після півночі, це бачили лише деякі апостоли. У супроводі прекрасної Небесної музики урочиста процесія покинула землю. Вони вступили в Небеса: спочатку Святі, ангели, останніми ввійшли Ісус Христос і праворуч Нього Пресвята Богородиця, Цариця Неба і землі, одягнута у щире золото, (Пс. 45, 10) заповонила Небо дивною красою. На її честь пролунали безліч чудових панегіриків. Три Божі Особи прийняли Пречисту Марію на Трон у свої вічні обійми.

ЦАРИЦЯ ВСЕСВІТУ

Бог Отець сказав:

— Зійди вище, Моя доню і голубко!

Христос звернувся до Неї:

— Моя Мати, від котрої Я одержав людське буття і повну винагороду за мою працю в Твоєму досконалому наслідуванні Мене. Прийми тепер із Моїх рук ту нагороду, яку Ти заслужила.

Святий Дух висловився:

— Моя найлюбіша Дружино. Ввійди у вічну радість, що личить найвірнішій любові і втішайся безклопітно тепер Твоєю любов'ю, минулася зима Твого терпіння, бо Ти прибула в Наші обійми вічні.

Пресвята Богородиця ввійшла у захоплене споглядання Пресвятої Трійці, потонувши в безмежнім океані предвічної Божественності. Помістивши Божу матір на цей Трон, Господь об'явив привілеї Пресвятої Богородиці, тому що вона ні в чому не відступила від звання і становища істинної Дочки, так, як Ми визначили у Нашому Божественному судженні. Вона має право на Наші володіння, що Ми признаємо, коронуючи її, як законну і єдину у своїм виді Пані і Монарха.

Ісус Христос сказав:

— Моїй правдивій і природній Матері належать усі створіння, котрі були сотворені, і котрі були відкуплені Мною, а також речі, над котрими Я є Царем. Вона також має бути законною і єдиновладною Царицею.

Святий Дух завершив так:

— Тому, що вона названа Моєю любовою і вибраною Дружиною, то заслуговує щоб бути коронованою, як Цариця на вічність.

Після цього Три Божі Особи поклали на голову Препоблагословенної Марії пишну корону, сяючу невиданою красою.

Голос від Трону заговорив:

— Моя улюблена, вибрана посеред творінь. Наше царство все є твоїм. Ти будеш Панею і Королевою серафимів і ангелів і сотворінь цілого всесвіту. Наглядай, дій і урядуй усім успішно над ними, бо у Нашій Верховній Консисторії Ми даємо тобі владу, велич і суверенність... Прийми ж тепер верховну гідність, заслужену Тобою, і як частку у Нашій Божественності і зверхність над усіма сотворіннями Нашої всемогутності.

І Наша Воля буде у твоєму розпорядженні для виконання твоїх бажань. Ти будеш Царицею, Управителькою воюючої Церкви, Хранителькою, її повіреною Матір'ю і Учителькою. Ти будеш особливою покровителькою правовірних країн. Ми творимо Тебе Сховищем наших багатств, Скарбником Нашого добра. Ми поміщаємо у Твої руки допомогу для роздавання і благословення Нашої ласки. Нічого не буде дано світові, що не пройде через Твої руки, — так бажаємо Ми. І не відмовимо Ми в нічому, що побажаєш Ти призначити людям. І будеш Ти царювати з нами повік.

Найбільше тішилися на цьому торжестві святий Йосип Обручник, святі Анна і Йоаким, всі кривні цариці і тисяча ангелів із постійної сторожі на землі. Над серцем

Цариці Неба і землі виднілося прекрасне сяюче коло Гостія чи Монстрація. Усі бачили і раділи, бо це була гідна нагорода за великі труди і діяння на землі. Вона давала гідний притулок Спасителю, приймала Святі Причастя гідно, з любов'ю і шануванням, як жоден із святих.

"Церква ніколи не приховувала, якими важливими у Небесах є Моє заступництво і сила, визнавала мою здатність рятувати людство тисячами чудес, див і послуг, які я вчиняла від імені тих, що мене шанували. Я завжди була щедрою до тих, хто кликав мене у потребах, і Господь задля мене виявив себе щедрим до них. Найвищий далі бажає щедро видавати людям із своїх безмірних скарбів, виявляти милість тим, хто знає, як отримати моє заступництво перед Богом. Це надійний шлях для поширення Віри, поліпшення добробуту держави і родини, приведення душ до Божих благодатей і приятелювання з Богом".

Ісус привніс ідею богошанування, заснованого на чистоті серця і братерства, високій моральності, уміння дивитися на світ очима серця. Найповнішим втіленням богошанування, чесноти, гарячої любові, вірності, працьовитості, благодаті, милосердя, самозречення і терпіння є Пресвята Марія.

Чи ж дивно, що коли закінчився земний шлях Діви Марії, вона продовжує свою благородну місію Матері Милосердя і захисту всіх праведних душ, Церкви, піклування за яку їй заповів Ісус. Вона взяла під свою милостиву опіку чимало храмів на землі. Особливою її увагою користувалася свята гора Афон, якій вона передбачила довге мирне існування у Ласці Божій. Богородиця опікувалася ченцями Афонських церков, турбувалася про їх щоденні потреби. Коли голод через війни дошкуляв їм, стараннями Пречистої їх комори наповнювалися всім необхідним для життя. Там зберігся переказ, як Архангел Гавриїл допомагав інокам складати похвальні гімни "Достойна єс്മ", на честь Святої Діви. У афонському монастирі довго зберігалася кам'яна пластинка, на якій Гавриїл сам записав слова похвального гімну, згодом її забрали у Константинополь. Не раз вона сама з'являлася у святій обителі, допомагала зберігати там мир і благочестя, попереджувала про небезпеку божественними знаменнями.

В історії релігії і церкви згадуються діяння Пречистої Матері, яка невтомно стоїть на сторожі церкви і віруючих. Так відомий неодноразовий порятунок Константинополя 626 року при імператорі Іраклії. На святе місто пішли дві могутні сили персів і скіфів. Все море довкола міста заповнили ворожі кораблі. Скіфи вийшли до Храму Живоносного Джерела, Присвяченого Богородиці. Тоді патріарх Сергій взяв ікону Богоматері і обійшов захисні стіни міста, водночас віруючі ревно молилися Пресвятій Марії про порятунок. На морі піднялася велика буря, яка розкидала і потопила ворожі кораблі. Коли наступила ніч, вороги в паніці відступили.

Через 36 років при імператорі Костянтині вороги знову хотіли захопити місто, їх загони підійшли дуже близько і спустошували й руйнували все довкола. Тоді православні із Господнім хрестом і святою іконою Божої Матері обійшли стіни міста, благаючи Святу Діву про порятунок. І знову Богородиця порятувала Константинополь, піднявши на морі страшенний шторм, який потопив весь флот. Із 1800 суден

врятувалося лише 10.

Втретє Богородиця порятувала Константинополь 266 року від нападів Аскольда та агарян. З того часу у храмах міста звучать подячні молитви на честь Богоматері, яка тричі рятувала місто від ворогів.

ПОЯС БОГОРОДИЦІ

Згідно переказу, Свята Марія виткала собі пояс із верблюжої шерсті і протягом життя носила його. Може, його торкалися рученята маленького Ісуса. Перед успішним Пресвята Богородиця, яка за своє благочестиве життя не надбала жодного добра, заповіла свої туніки і пояс, які виткала своїми руками, двом благочестивим вдовам, що допомагали Богородиці при житті. Вони передавали ці реліквії з покоління до покоління. До речі, візіонерка Марія Вальтортау своїй книжці "Марія" чомусь нічого не згадує про Пояс Богородиці. Існує ще один переказ, за яким цей Пояс подарувала Богоматір святому апостолу Фомі. Сталося це так: Фома, який під час успішного Божої Матері був дуже далеко, в Індії, тому не встиг вчасно добратися до Єрусалиму, щоб взяти участь у похованні Пречистої. Прибувши до Єрусалима, Фома дуже сумував, що не встиг попрощатися з Божою Матір'ю, яку любив усім серцем. Він дуже просив Апостола Петра, щоб відкрили труну аби востаннє міг побачити Пречисту. Коли труну відкрили, побачили, що там тіла не було, а лежить тільки Плащаниця. Засмучений Фома застиг у німому горі. Раптом Апостол почув ніжну небесну музику, підняв очі і побачив над собою Матір Божу, яка, щоб утішити його, кинула йому свій пояс. Вважається, що Пояс Пресвятої Богородиці одна із трьох реліквій, які залишилися від земного життя Пречистої.

Крім цього у Константинополі збереглася Риза й ікона Божої Матері, написана євангелістом Лукою. Спочатку Пояс зберігався у Єрусалимі, згодом у IV віці був перевезений до містечка Зела на території сучасної Туреччини. Римський імператор Феодосій Великий повернув Пояс до Єрусалима. Його син, візантійський імператор Флавій Аркадій (383-408 рр.) перевіз Пояс у Константинополь, зробив для нього золотий ковчег, запечатав царською печаткою і помістив його у Халкопратійському храмі Богородиці. Через п'ятсот

років реліквію потурбували, бо дружина імператора, Зоя Карбонопсина, тяжко захворіла. Уві сні Зоя побачила, що вона може видужати, коли на неї накладуть Пояс Пресвятої Богородиці. Імператор наказав відкрити ковчег і Владика Євфимій, майбутній Патріарх Константинопольський, наклав Пояс на голову імператриці Зої і вона зцілилася від своєї хвороби. На знак подяки Зоя вишила Поле золотом. Згодом його знову поклали у ковчег. У XII віці реліквія була викрадена і опинилася спочатку в Болгарії, а згодом у Сербії. Останній незалежний правитель Сербії князь Лазар Хреблянович (1329-1389) подарував Пояс Ватопедському монастирю на горі Афон, де він зберігається до цього часу.

До наших днів живуть свідощтво про чудеса, які творив Пояс. 1864 року у Константинополі лютувала холера, яка забирала життя тисяч жителів. Люди твердо вірили, що Богородиця може врятувати місто і попросили доставити Пояс у

Константинополь. Як тільки корабель, на борту якого був ковчег, зайшов у гавань, епідемія згасла і вже більше ніхто не загинув. Один із поважних жителів, у якого тяжко хворів син, попросив, щоб Пояс принесли до нього додому. Коли принесли Пояс Богородиці, юнак вже був мертвий. Але, коли монахи поклали Пояс на мертво тіло, юнак ожив.

1894 року на місто Медіна напала саранча, яка виїла всю зелень, рокуючи жителів на голодну смерть. На прохання жителів міста до Медіни приплив корабель із реліквією, Поясом Богородиці. Як тільки корабель з'явився на горизонті, як хмари саранчі, закриваючи сонце, кинулися назустріч кораблю, а далі зникли в морі. Свідками цих подій стали тисячі людей.

Мешканці турецького міста Еноса попросили монахів Ватопедського монастиря, щоб ті привезли їм реліквію. Монахи згодилися і прибули до міста із Поясом. Однієї ночі монахів запросив на ночівлю місцевий священник. Вранці монахи разом із свяติною вирушили у зворотний шлях. Вони сіли на свій корабель, але той, незважаючи на попутний вітер, не рухався з місця. Виявилося, що дружина священника потай вночі відрізала від Пояса шматок для себе. Дізнавшись, що корабель не може відплисти від берега, жінка, злякавшись, віддала монахам украдений шматок Пояса. І судно відразу вирушило додому, на Афон.

І в наш час Пояс Богородиці творить дива. Не випадково, що коли минулого року Пояс привезли в Росію, то в Москві, Петербурзі та багатьох

містах люди тисячами стояли в чергах, щоб доторкнутися до цілющої сили Реліквії. Більше трьох мільйонів людей з вірою у диво зцілення, приклалися до Пояса Божої Матері. Черги до святині були дуже довгі. Люди по 18 годин вистоявали, щоб отримати диво зцілення. І, як кажуть ті, що стояли в чергах, не відчували дискомфорту і втоми, а навпаки наповнювались силою і бадьорістю. І це не дивно, бо Амофор Пречистої завжди приносить віруючим осяяння світлом, радість, віру і силу. Тож дякуємо Тобі, наша Небесна Матінко, вірна заступнице.

На Україні здавна шанували заступництво Пресвятої Діви. Пречиста піклувалася про сотворення Святої Руси, пославши свою ікону у Києво-Печерську Лавру. Вона декілька разів приходила уві сні святому Феодосію, одному із засновників Печорської Лаври, радила йому побудувати церкву на її честь, навіть показала проект майбутньої церкви, допомагала дістати гроші на будівництво.

Феодосій послухав пораду Богородиці і побудував Успенський собор, який радував очі вишуканою архітектурою й прекрасним розписом. Більшовики, відступаючи, замінували храм і коли німці зайняли Київ, підірвали його. Божою волею храм знову стрімко підноситься до неба, тішачи зір своєю дивовижною красою. Пречиста Богородиця допомагала лаврським монахам Антонію, Феодосію, Агапіту, Олімпію, Нестору у великих діяннях, наділяючи їх щедрими талантами, дарами зцілення. Агапіт уславився даром цілителя, Алімпій був неперевершеним художником, Нестор перший літописець Руси. Велично сяють дзвіниці собору святої Софії знак Сили і незнищенності Божого храму на землі. Згадаймо знамениту Оранту Софії Київської,

світлої Богоматері, захисниці і Березині Київської землі. Її руки, підняті в благословенному захисті, ніби зупиняють все лихе, даруючи людям ласку і благодать. Через віки дивляться на нас її глибокі скорботно тривожні очі, ніби звертаються до кожного з нас: чи так, по божих заповідях, живеш ти на цьому світі, чи пам'ятаєш про Страсті Христові? Скільки воєн пронеслося над Києвом, скільки часу пролинуло, та непорушно стоїть це рукотворне диво, як оберіг України, бо на її захисті чатує Пресвята Богородиця.

Пройдуть століття, похитнеться віра і більшовицьке зло упаде на український народ, святу церкву. Нищаться і обезчещуються Божі храми, жорстоко розправляються із священнослужителями. Хресним шляхом пройдуть тисячі священиків, а серед них в'язень-мученик, Патріарх Йосиф Сліпий, який всім серцем своїм сприйняв слова Ісуса Христа: "Гряди по мні" (Йоан 1, 44). Знуцання, фізичні і моральні тортури не зломали могутній Дух Патріарха. Вісімнадцять років поневірявся незламний Духом Патріарх, який поклав все своє страдницьке життя на боротьбу за Україну, за єдність церков на Батьківщині. Божою волею одержав свободу, але був вигнаний з рідної землі. Так він опинився у Римі. Ватикан і світове українство радо вітало свого Патріарха. Його виступ на II Ватиканському Соборі вразив серця всіх присутніх. Італійський кардинал, вражений життям-подвигом Патріарха, сказав:

— Його шлях через терни до зірок, хоч часто тернів було на його шляху більше, ніж зірок.

Христовий в'язень кинувся із усіх сил до праці по відродженню знищеної церкви. Він зумів об'єднати розпорошену українську діаспору, створив Вільний Католицький університет, справжнє горнило молодих священиків. Заходився будувати Храм Святої Софії в Римі, копію Софії Київської, її розписує художник від Бога Гординський. Патріарх Йосиф пише свій заповіт, в якому закликає не зневірюватися, а працювати на об'єднання церков і народу. Патріарх заповідає: "Я залишаю Вам цей Собор (Софію), як знак і символ знищення і обезчещення всіх українських храмів Божих, які є свідками пошани прадідного християнства у Святій Софії, Соборі Святого Юра... Нехай Собор Святої Софії буде для Вас знаком відродження, свідком Собору Живих Українських Душ, святим місцем молитви і літургійної Жертви за мертвих, і живих, і не народжених".

Пройшли століття, на Хортиці заснувалася Запорізька Січ, що стала могутнім захистом України від нападів кочовиків. Козаки, глибоко шануючи Пресвяту Діву, вибрали її своєю покровителькою. На її честь споруджували численні храми, йдучи до бою, брали із собою хоругви із зображенням Богородиці. Згадаймо, яким дивом Діва Марія врятувала Почаївську Лавру, яку взяли турки в смертельну облогу. Земне діяння Пречистої Диви Марії продовжується. Час від часу вона з'являється на Україні. Найчастіше вона об'являється дітям, у яких чиста, лагідна душа, даруючи своє благословення і благодать. Лунають у храмах України подячні молитви, присвячені Трійці, і обов'язково при кожному богослужінні славиться наша Небесна Матінка.

Кобзарі, лірники славили у псалмах Пречисту Діву, заступницю християнського

люду і України. До сьогодні лунають псалми і славен! на її честь. Для прикладу приведемо Хорею Козацьку Тараса Компаніченка, його псалми глибоко зворушують душі слухачів.

Нещодавно у козацькій церкві Різдва Ісуса Христа в Донецьку на захисному склі ікони відбилосся зображення Богородиці. Історія цієї ікони дуже цікава. 1917 року в Португалії трьом маленьким пастушкам явилася Пресвята Богородиця. Серед інших прохань і пророкувань вона звернулася до тодішньої

Російської імперії, просила присвятити країну своєму Непорочному Серцю і звершити всенародне покаяння відразу після Першої світової війни. Якщо вони це зроблять, то у державі запанує мир і злагода. В іншому випадку у країні утвердиться беззаконня і заповонить світ, будуть нові братовбивчі війни, почнеться гоніння на церкву. Добро буде поправне, Ім'я Боже зневажене, багато люду знищено. Однак Добро переможе, до люду повернеться Богородиця і на землі запанує мир. Поскілки Україна входила до складу Російської імперії, це пророцтво повною мірою стосується сучасної України, її народу, церкви. Оригінал Ікони Фатимської Пречистої Богородиці був написаний стараннями і благословеннями Люсії, колишньої дівчинки, якій випало велике щастя бачити Пресвяту Богородицю, яка після зустрічі з святою Марією пішла у монастир. Ця ікона зараз перебуває у м. Пушкіне у Росії. Торік священник греко-католицької церкви Різдва Ісуса Христа отець Тихін вирішив замовити копію цієї ікони. Прискіпливо вибирав іконописця. Із п'яти кандидатів вибір упав на художницю із Закарпаття Ганну Бойко, людину набожну, прекрасного професіонала. Вона з радістю згодилася. Два місяці художниця молилася і писала образ Пресвятої Діви Фатимської, а священники підносили молитви Матері божій. Коли образ вже був готовий, у отця Тихона ніяк не складалася поїздка в Ужгород. Тоді зателефонувала пані Ганна і повідомила, що її знайомі мають їхати до Донецька і вона передасть з ними ікону.

— Упевнений, що Господь почув наші молитви, — каже отець Тихін.

З великою пошаною встановили ікону у козацькому храмі Різдва Христового, а щоб запобігти забрудненню ікони Богородиці, було замовлено кіот та скло. Але скло зробило ікону важкою, побоювалися, що хтось ненароком зачепить ікону і розіб'є. Тому парафіянка, майстер народної творчості Валентина Рожкова порадила замінити скло легким і прозорим пластиком. Та коли вийняли скло, помітили на ньому якісь білі малюнки, скло притулили до ікони і побачили, що контури повністю збігаються з малюнком Божої Матері, хоч відстань від ікони до скла становила 1,5-2 міліметри. Різними засобами намагалися зняти цей малюнок, навіть лезом ножа шкрябали, але нічого не вийшло, скло чисте, а відбиток є. Тоді зрозуміли, що це процес не рукотворний, а справді діяла Божественна Рука. Всі були шоковані. Та найбільше всіх вразило, що на іконі у руках Діви медальйон, а на відбитку з'явилося зображення серця Пресвятої Богородиці. Це справді стало духовною суттю образу. Освятили цю ікону 22 грудня під час великого свята дня Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, хоч спеціально на цей день не планували. Символічним є також те, що ікону освятили єпископи православної, греко-католицької та римо-католицької церков. Священник після

цього звернувся до Донецького науково-дослідного інституту судової експертизи, щоб там провели хіміко-біологічну експертизу і пояснили природу явища, але спеціалісти, серед них доктори хімічних наук, не могли пояснити цього явища, і порадили не втручатися у цю справу: "Боже Богу", — була їх відповідь. Всі парафіяни вірять у Божественну природу того, що сталося. У своєму одкровенні одному священику, Божої Маті звеліла написати та освятити свою ікону Фатимську для благословення всієї нашої країни. Тож вона має стати духовним містком між Заходом та Сходом, між церквами різних конфесій, платформою, при посередництві якої буде відбуватися спільна молитва, діалог, спілкування. Панотець Тихін має намір об'їхати з іконою українськими землями, щоб під омофором Пречистої Діви Фатимської відбулося єднання українського народу. Нехай же Божою Благодаттю через ікону благословить нашу землю, надасть сил і насади українцям змінити життя на краще. Ікона має об'єднати всіх, хто через Святу Діву хоче звернутися до Бога.

Спочатку ікона має побувати в місцях найвідоміших одкровень Пресвятої Богородиці Зарваниці, Почаєві, Лурді, Фатимі. Лоррето, Римі, Влажні, Назарет!, Вифлеєм!, Єрусалимі, Дорміціоні. У кожному з них будуть проведені молебні до Пресвятої Богородиці, у яких українські священики проситимуть благословення для України. Ікона буде щедро притягувати благодать святих місць, щоб потім виливати її на нашу землю. Потім образ помандрує Україною, щоб кожний міг оглянути її і доторкнутися. Крім того отримає особливе благословення й освячення та почує і побачить відео матеріали із святих місць. Згодом її освятять Вселенський патріарх Варфоломій та Папа Римський Бенедикт XVI. Папа Павло II поклав на вівтар Фатимської Діви Марії у Португалії у м. Фатима кулю, якою він був тяжко поранений, коли у нього стріляв на замовлення Москви турок Алі Агджа.

До речі, донецький Козацький храм Різдва Ісуса Христа, ктиторм якого є гетьман Українського реєстрового козацтва Анатолій Шевченко, відомий ще й тим, що у ньому мирно вживаються священники і парафіяни Української православної церкви Київського патріархату, Української Греко-Католицької церкви та Української православної церкви Московського патріархату.

Богородиця над усе любила людей, все своє життя дбала про їх долю, допомагала хворим, зцілювала недужих; рятувала від зазіхань Люцифера. Для прощення гріхів людства вона віддала найдорожче: сердечний скарб свій, любого Святого Сина. Чи ж могла вона, перебуваючи на Небесах, забути про своїх віруючих? Тому іноді покидає Небесне царство, даруючи людям свої божественні ласки. Інколи вона з'являється перед людьми із милосердними чистими серцями, найчастіше це діти. На Україні відомі місця, де Богородиця являлася нашому народу. Це Зарваниця, Джублік, Київ, Гошів, Унів, Почаїв, Погоня, Здвиження, Бердичів та інші.

Частіше її присутність виявляється на іконах, які дивним чином оновлюються, інколи миро носять, з'являються слюзи в очах Пречистої. А яким чином, лише волею Божою, відбувається сходження Животворящего Вогню в день Воскресіння Ісуса Христа, поява кривавих крапель на камені, на якому лежав Ісус, знятий з Хреста.

Джерела цілющої води, які прокидалися у безводній пустелі під час подорожі до Єгипту Святої родини і які до цього часу тамують спрагу мандрівників.

Історія церкви знає безліч прикладів ікон, які дарували людям зцілення. Для прикладу наведу ікону "Негадана радість", яка є у Володи мирському соборі м. Києва. У тяжкі дні мого життя я не раз зверталася до неї за допомогою і завжди відчувала її велику підтримку та ласку. Це вона порятувала мою сімнадцятирічну доньку від смертельної хвороби, це її ласкава благодать підтримувала мене у найскрутніші дні мого життя.

Славиться своєю зцілюючою силою ікона "Аз сь вами і нікто жена Ви" Свято-Георгіївського монастиря біля Козельця. Настоятелька цієї обителі одержує багато подячних листів від людей, яких вирятувала Пречиста. Ідуть до неї за допомогою сотні людей з усіх усюд з вірою і надією, і всім допомагає Мати-Заступниця.

На весь світ відома цілюща сила Вишгородської (Володимирівської) Божої Матері, яку викрав із Києва Андрій Боголюбський. Він хотів завезти ікону до Суздаля, але у м. Володимирі коні стали, і ніяка сила не змусила їх зрушити з місця. Довелося залишити ікону у Володимирі, така була воля Богородиці. У храмі м. Вишгорода зберігається копія, яка перебрала на себе її цілющу силу.

Знаменита ікона Божої Матері Ченстохова, що стала національною святинєю Польщі. Цю ікону привезла дружина князя Володимира із Константинополя як посаг до Києва. Під час навали монголів ікона була вивезена в Західну Україну, Белз, звідти її забрали у Ченстахів, зараз вона відома як Ченстаховська Божа Матір. Коли над Польщею нависла загроза, поляки, натхненні іконою, кинулися до бою із словами: "Матка Боска Ченстахівська з нами", — і відступили вороги. Так Божа Матір порятувала Польщу.

Як не згадати церкву Різдва Пресвятої Богородиці у селі Криворівня, цей духовний феномен України, якому вже 350 років, що, як магніт, притягував справжню духовну українську еліту. Цікаво, що за 350 років існування при всіх владах храм ні разу не закривали. Тут відпочивали Іван Франко, Леся Українка, Яків Головацький, Володимир Гнатюк, Михайло Грушевський, Лесь Курбас, Гнат Хоткевич, Михайло Коцюбинський, Олександр Довженко та багато інших, що знаходили тут духовну розраду і первозданну красу. Не раз відвідував Криворівню і екс-президент Віктор Ющенко, і Святійший патріарх всієї Русі Філарет, знімали там фільми Юрій Ільєнко і Сергій Параджанов. Криворівніська парафія православна, та впродовж десятиліть Пресвята Богородиця скликає до спільної молитви своїх дітей греко— і римокатоликів, протестантів та православних всіх конфесій. Це дар і поклик Цариці-Миру до єднання в Любові до її Сина. Тут присутня благодать Вищої сили, енергія Творця, якою невидимо сяє святе місце. У своїй статті "Церква у Криворівні духовний феномен 350-ліття" Іван Рибарук, парох с. Криворівня, пише: "Мати Божа через талант іконописців подарувала нам видимий знак своєї присутності в чудотворному образі, який дивним чином прийшов до нас. Ми це зображення іменуємо "Криворівнянська ікона Божої Матері, втілення творчих задумів", покровителька Гуцульщини"... Традиційною стала проща до

учасників Мирянського руху за єдність церков "Схід і Захід під Покровом Пресвятої Богородиці". Щомісяця 13 числа у день З'явлення Матері Божої у Фатимі у Криворівні правиться молебень за єдність християн у всьому світі, як відповідь на заклик Богородиці про таку молитву.

Діва Марія наша надійна заступниця і Молитовниця перед Богом. Слава Діви Марії нагадує славу Єрусалима, в якому Соломон побудував Диво-храм, де могли молитися всі, навіть чужинці.

Діва-Богородиця, вибрана Богом, як сонце, що зігріває всіх людей, як місяць, що розганяє пітьму, як ранішня зоря, яка освітлює морок, животворче джерело, що напоює всесвіт. Вона дарує свою благодать всім, хто звертається до неї з любов'ю і вірою. Через неї до нас приходить саме життя.

Проблему недовір'я Єви вона вирішила могутньою вірою. Єва послухала змія і породила гріх, Марія повірила архангелу Гавриїлу і породила світлоносного Ісуса. Вона народилася на землі, а головою сягала неба, тому її назвали небесною духовною Драбиною. Вона Неопалима Купина, Сонце Правди, що виливає на світ Дар Благодаті. Свята Марія наша надійна заступниця і молитовниця перед Богом. Радуйся світильнику, бо від неї маємо хліб, який зійшов з неба. Нехай же Мати-Богородиця буде у вашому житті дорогою до Бога, яким світлом, сердечною утіхою, великою надією, могутньою силою, піснею вашої душі!

Амінь.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Біблія, Українське біблійне товариство, 2002 р., переклад Івана Огієнка.
2. "Марія", Земний шлях, труди і подвиги, "Містичне місто Бога і Об'явлення блаженної Мати Марії від Ісуса з Агреди (Іспанія), Торонто-Львів, 1996.
3. Марія Влад "Йосип Обручник", 2005, Тернопіль.
4. Гриньон де Монфор "Истинное почитание", г. Москва, 2008 г.
5. Ренан "Жизнь Иисуса", Санкт-Петербург, 1906 г.
6. Богородица, сказание о земной жизни Пресвятой Богородицы, Сама-Пресс, 2002 г.
7. "Чудотворная икона 21 века", Акафис, УАННП, "Фенікс", Київ, 1999 р.
8. "Хліб мій щоденний", Книга I і II, "Добра книжка", Львів, 2007 р.
9. "Щоб ви не зневірилися", Заповіт Блаженнішого Патріарха Йосифа, Послання Патріарха Йосифа про поєднання в Христі., З благословення правлячого Єпископа Тернопільсько-Зборівського владики Василія, 2010 р., Тернопіль.
10. "Молитовник для матері", Львів-Київ, "Покрова", 2009 р.
11. Молитовник, Київ, 2005 р. "Воскресіння".
12. Газета "Наша віра", всеукраїнська православна газета, Київ, 2004-2011 роки.
13. "Марія Магдалина", Л., 2010, "Добра книжка", Марія Вальторта.
14. "Богослів'я та духовність ікони", Львів, 2000, №Свічадо".
15. "Празничні картини", Л., 1908, Реньський інститут видавничій.

16. "Искусство иконы Клин", 2007, "Христианская жизнь".